

CÍRKEV JEŽÍŠE KRISTA SVATÝCH POSLEDNÍCH DNŮ • ŘÍJEN 2019

Liahona

**Děti se setkávají
s pornografií – jak
může pomoci láska,
strana 36**

Jasný náhled objektivem
evangelia, strana 12

Pět způsobů, jak Ježíš
ochraňoval děti, strana 18

Oslava 100. výročí
chrámových požehnání
v Tichomoří, strana 28

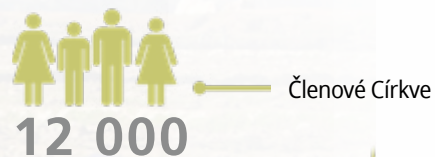
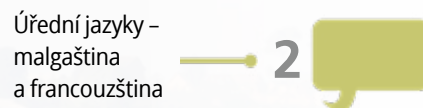
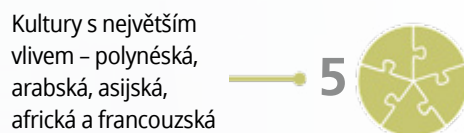
CÍRKEV
JE I ZDE

Antananarivo Madagask

ar

Níže je uvedeno několik informací
o Madagaskaru a o Církvi na tomto ostrově:

1986 Pokřtěn první člen z Mada-
gaskaru ve francouzském
Bordeaux

1990 Pokřtěno a potvrzeno
pět členů

1998 Vytvoření první misie

2000 Vytvoření prvního křtu

FOTOGRAFIE: GETTY IMAGES

Ježíš má naše děti rád

Mnoho času trávím tím, že přemýšlím o dětech. Mám velmi ráda děti z kruhu své rodiny a přátel. Kromě toho k mé práci v církevních časopisech patří tvorba a úpravy stránek pro děti z celého světa. Před pár lety jsem si však uvědomila, že jsem si nikdy neprostudovala, čemu o dětech učí písma. Rozhodla jsem se tedy přečíst si Nový zákon a Knihu Mormonovu a věnovat přitom zvláštní pozornost tomu, co se v nich mohou dozvědět o této výjimečné skupině.

Tato činnost mi změnila život! Nejčennější z mnoha pravd, které jsem objevila, bylo hlubší porozumění tomu, jak moc Ježíšovi na dětech záleží. Dětem, jako konkrétní skupině oddělené od ostatních, sloužil znovu a znovu. Jak se můžeme řídit Jeho příkladem?

Ve svém článku na straně 18 uvádím některá ponaučení, která jsem získala ze své zkušenosti se studiem písem, spolu s náměty a myšlenkami několika odborníků v oblasti předcházení zneužívání a týrání.

Děti jsou tak drahocenné. Doufám, že budeme moci společně pracovat na tom, abychom je chránili a posilovali, a chovat se k nim tak, jak by to dělal Ježíš!

Se srdečným pozdravem

Marissa Widdisonová

Požehnání, která přináší hledisko evangelia

Starší Gary E. Stevenson

12

Chrám Laie na Havaji – sto let shromažďování

Clinton D. a Angela R. Christensenovi

28

Být, či jevit známky? To je to, oč tu běží!

Starší Joni L. Koch

24

Jak čelit pornografii: ochraňujte, reagujte a uzdravujte

Joy D. Jonesová

36

Obsah

- 5 **Jak chránit děti před pornografií** 🕒
- 6 **Portréty víry** 🕒
Wilson Di Paula – San José, Uruguay
Když měl Wilson nehodu na motorce, po které přestal chodit, a brzy nato mu zemřela manželka, nevěděl, co má dělat. Odpovědi ale našel v evangeliu.
- 8 **Zásady pastýřské služby**
Scházejí vám tyto nezbytné součásti pastýřské služby?
Máme nejen plakat „s plačícími“, ale také radovat se „s radujícími“. Nabízíme čtyři způsoby, jak právě toto můžete dělat.
- 12 **Požehnaní, která přináší hledisko evangelia**
Starší Gary E. Stevenson
Udržíme-li si duchovní rovnováhu, budeme se lépe dívat na vše z hlediska evangelia.
- 18 **Ochrana dětí**
Marissa Widdisonová
Ježíš Kristus děti miloval a ochraňoval je. Jak se můžete řídit Jeho příkladem?
- 24 **Být, či jevit známky? To je to, oč tu běží!**
Starší Joni L. Koch
Je snadné posuzovat druhé, ale musíme si dát pozor, abychom je posuzovali spravedlivě a viděli je tak, jak je vidí Bůh.
- 28 **Chrám Laie na Havaji – sto let shromažďování**
Clinton D. a Angela R. Christensenovi
Po dobu 100 let umožňoval chrám na Havaji Svatým z celého Tichomoří přijmout chrámové obřady.
- 32 **Hlasy Svatých posledních dnů** 🕒
Dvě sestry jsou vedeny k službě; poselství misionářů změnilo život; biskup se rozhoduje, co udělat se svou odměnou; dopis pomůže napravit poničený vztah.
- 36 **Jak čelit pornografii: ochraňujte, reagujte a uzdravujte**
Joy D. Jonesová
Děti jsou pornografií ovlivňovány a jsou jí vystaveny, ale vaše láska jim může pomoci vyhnout se jejímu škodlivému vlivu a překonat ho.

🕒 Krátké články

Na obálce
Fotografie: Getty Images
použito pro ilustrační účely, jde o fotomodely

Oddíly

Mladí dospělí

42

Tento měsíc řešíme otázku, **co dělat**, pokud **máte známost s někým, kdo zápolí s pornografií**, a přinášíme **příběhy naděje** těch, kteří se setkali s problémem pornografie u své známosti.

Mládež

50

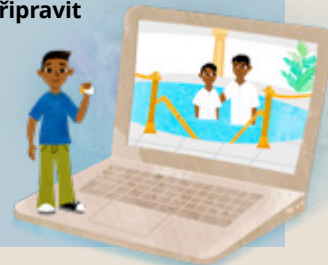
Co to znamená být **opravdový přítel**, jak se jeden mladý člověk **dělí o evangelium**, a připomínka hlavního úhelného kamene Církve.

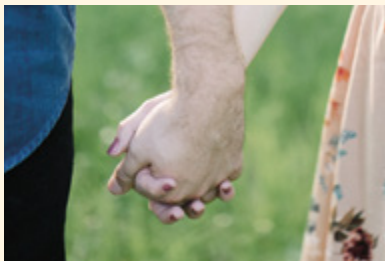
Děti

Kamarád

Objevte, **jak mít rádi druhé** tak jako Ježíš. Prodimu pomůže modlitba, když se bojíte. Florence se stává zdravotní sestrou. Můžete se **připravit na chrám**.

HLAVNÍ ČLÁNKY DOSTUPNÉ POUZE V ELEKTRONICKÉ PODOBĚ

Svedla jsem boj o to, abych pornografií překonala. Proč to neudělal i on?

Jméno neuvedeno

Mladá dospělá žena z Guatemaly se dělí o svou zkušenost s tím, jak v důležitém rozhodnutí důvěřovala Pánu.

Jak jsem se naučila zareagovat na to, když někdo připustí, že má problémy s pornografií

Jméno neuvedeno

Když se dozvíme, že se někdo zaobírá pornografií, může to v nás vyvolat nejruznější emoce, ale tato mladá dospělá žena se při hledání rady, jak zareagovat s láskou, spolehla na Spasitele.

Jak jsem se posunula vpřed po zjištění, že se můj snoubenec zaobírá pornografií

Jméno neuvedeno

Mladá dospělá žena z Tahiti se dělí o své postřehy ohledně toho, jak pornografie ovlivnila její vztah.

DALŠÍ INFORMACE

V aplikaci Knihovna evangelia nebo na stránkách liahona.ChurchofJesusChrist.org je možné:

- Najít aktuální vydání.
- Najít texty dostupné pouze v elektronické podobě.
- Vyhledávat v minulých vydáních.
- Odeslat redakci vlastní příběhy či zpětnou vazbu.
- Objednat si předplatné nebo ho někomu darovat.
- Obohatit studium pomocí elektronických nástrojů.
- Sdílet oblíbené články a videa.
- Stáhnout si nebo vytisknout články.

KONTAKTUJTE NÁS

Své otázky či zpětnou vazbu můžete poslat e-mailem na adresu liahona@ChurchofJesusChrist.org.

Příběhy posilující víru můžete zaslat prostřednictvím stránek liahona.ChurchofJesusChrist.org nebo poštou na adresu:

Liahona, flr. 23

50 E. North Temple Street

Salt Lake City, UT 84150-0023, USA

ŘÍJEN 2019, 27. ROČNÍK, ČÍSLO 5
LIAHONA 18610 121

Mezinárodní časopis Církve Ježíše Krista Svatých posledních dnů

První předsednictvo: Russell M. Nelson, Dallin H. Oaks, Henry B. Eyring

Kvorum Dvanácti apoštolů:

M. Russell Ballard, Jeffrey R. Holland, David A. Bednar, Quentin L. Cook, D. Todd Christofferson, Neil L. Andersen, Ronald A. Rasband, Gary E. Stevenson, Dale G. Renlund, Gerrit W. Gong, Ulisses Soares

Šéfredaktor: Randy D. Funk

Poradci: Becky Craven, Cristina B. Franco, Sharon Eubank, Walter F. González, Larry S. Kacher, Adrián Ochoa, Michael T. Ringwood, Vern P. Stanfill

Výkonný ředitel: Richard I. Heaton

Ředitel církevních časopisů: Allan R. Loyborg

Manažer obchodu: Garff Cannon

Výkonný redaktor: Adam C. Olson

Asistent výkonného redaktora: Ryan Carr

Asistent publikace: Camila Castrillón

Autorský a redakční tým: David Dickson, David A. Edwards, Matthew Harris, D. Flitton, Garrett H. Garff, Jon Ryan Jensen, Charlotte Larcabalová, Michael R. Morris, Eric B. Murdock, Joshua J. Perkey, Jan Pinboroughová, Richard M. Romney, Mindy Anne Seluová, Lori Fuller Sosaová, Chakell Wardleighová, Marissa Widdisonová

Výkonný ředitel pro grafickou úpravu: J. Scott Knudsen

Ředitel pro grafickou úpravu: Tadd R. Peterson

Designerský tým: Jeanette Andrewsová, Fay P. Andrusová, Mandie Bentleyová, C. Kimball Bott, Thomas Child, Joshua Dennis, David Green, Colleen Hinckleyová, Eric P. Johnsen, Susan Lořgrenová, Scott M. Mooy, Emily Chieko Remingtonová, Mark W. Robison, K. Nicole Walkenhorstová

Koordinátor pro duševní vlastnictví: Collette Nebeker Auneová

Vedoucí výroby: Jane Ann Petersová

Produkční tým: Ira Glen Adair, Julie Burdettová, Thomas G. Cronin, Bryan W. Gygi, Ginny J. Nilsonová, Marrisona M. Smithová

Příprava tisku: Joshua Dennis, Ammon Harris

Ředitel pro tisk: Steven T. Lewis

Ředitel pro distribuci: Nelson Gonzalez

Překlad: Martin Prachař

Distribuce: Corporation of the Presiding Bishop of The Church of Jesus Christ of Latter-day Saints, Steinmühlstrasse 16, 61352 Bad Homburg v.d.H., Germany

Informace o předplatném:

Objednávky předplatného a změny adresy vyřizuje oddělení Customer Service

Bezplatná linka: 800 142 827

Telefon: +49 (0) 6172 4928 33/34

E-mail: orderseu@ldschurch.org

Web: store.lds.org

Cena za roční předplatné: 61,25 CZK

(české vydání)

Rukopisy a dotazy zasílejte on-line na stránkách liahona.lds.org; e-mailem na adresu liahona@ldschurch.org; nebo poštou na adresu: Liahona, Rm. 2420, 50 E. North Temple St., Salt Lake City, UT 84150-0024, USA.

Liahona (název pochází z Knihy Mormonovy a znamená „kompas“ neboli „ukazatel“) je vydávána albánsky, anglicky, arménsky, bislamsky, bulharsky,

cebuánsky, česky, čínsky, v zjednodušené čínštině, dánsky, estonsky, fidžijsky, finsky, francouzsky, holandsky, chorvatsky, indonésky, islandsky, italsky, japonsky, kambodžsky, kiribatsky, korejsky, litevsky, lotyšsky, maďarsky, malgašsky, maršalsky, mongolsky, německy, norský, polsky, portugalsky, řecky, rumunsky, rusky, samoánsky, slovinsky, svahilsky, španělsky, švédsky, tagalšsky, tahitsky, thajsky, tonžsky, ukrajinsky, urdsky a vietnamsky. (Periodičnost se liší podle jazyka.)

© 2019 Intellectual Reserve, Inc. Všechna práva vyhrazena. Vytisknuto ve Spojených státech amerických.

Informace o copyrightu: Není-li uvedeno jinak, mohou jednotlivci kopírovat materiály z Liahony pro osobní, nekomerční použití (včetně církevních povolání). Toto právo může být kdykoli odňato. Obrazový materiál nesmí být kopírován v případě, že je u díla v údaji o autorovi kopírování zakázáno. S případnými dotazy ohledně copyrightu se obračtejte na Intellectual Property Office, 50 E. North Temple St., FL 13, Salt Lake City, UT 84150, USA; e-mail: cor-intellectualproperty@ldschurch.org.

For Readers in the United States and Canada: October 2019 Vol. 27 No. 5.

LIAHONA (USPS 311-480) Czech (ISSN 1085-4258) is published six times a year (January, April, May, July, October, and November) by The Church of Jesus Christ of Latter-day Saints, 50 E. North Temple St., Salt Lake City, UT 84150. USA subscription price is \$4.00 per year; Canada, \$4.80 plus applicable taxes. Periodicals Postage Paid at Salt Lake City, Utah. Sixty days' notice required for change of address. Include address label from a recent issue; old and new address must be included. Send USA and Canadian subscriptions to Salt Lake Distribution Center at address below. Subscription help line: 1-800-537-5971. Credit card orders (Visa, MasterCard, American Express) may be taken by phone. (Canada Poste Information: Publication Agreement #40017431)

POSTMASTER: Send all UAA to CFS (see DMM 507.1.5.2). NONPOSTAL AND MILITARY FACILITIES: Send address changes to Distribution Services, Church Magazines, P.O. Box 26368, Salt Lake City, UT 84126-0368, USA.

JAK CHRÁNIT DĚTI PŘED PORNOGRAFIÍ

Sestra Joy D. Jonesová, generální presidentka Primárek, prohlašuje, že tou nejlepší zbraní proti pornografii je láska: „Populární rčení říká: ‚Porno zabíjí lásku‘, ale pamatujme také na to, že láska zabíjí porno.“ Níže jsou uvedeny tři možnosti, jak vyjadřování lásky chrání děti před vlivy pornografie.

OCHRANA:

„Mám tě rád(a)“

Vytvořte si s dětmi takové vztahy, díky nimž budou pociťovat, že jsou v bezpečí a že je máte rádi.

REAKCE:

„Pořád tě mám rád(a)“

Mluvte s dětmi o pornografii a vybízejte je, aby se na vás obracely se svými otázkami.

UZDRAVENÍ:

„Vždy tě budu mít rád(a)“

Ujistěte své děti, že i když zápolí s pornografií, vaše láska k nim se nemění.

CO MŮŽETE DĚLAT VY

- Najděte způsob, jak se svými dětmi nenuceně a bez obav mluvit o sexualitě a o tom, jak je chránit před pornografií.
- Pomozte dětem porozumět tomu, proč se chránit před pornografií.
- Každý chytrý telefon, tablet i počítač – a to včetně těch, které patří dospívajícím či dospělým – má mít ochranný software.
- Nikdy nenechávejte nikoho samotného v místnosti, když používá zařízení, na němž lze sledovat multimediální soubory.
- Neodsuzujte děti, kteří se svěří s tím, že zápolí s pornografií.

Sestra Jonesová blíže rozebírá každou tuto myšlenku ve svém článku na straně 36.

„Chráníme své děti do té doby, než se dokáží ochránit samy.“

Jason S. Carroll, profesor v oboru rodinného života na Univerzitě Brighama Younga

Wilson Di Paula

San José, Uruguay

Po nehodě na motocyklu Wilson ochrnul. O rok později mu zemřela manželka. Jako vdovec s dvěma malými holčičkami nevěděl, co si počít. Nevěděl, zda má život nějaký účel. Wilson mohl zahořknout. Místo toho začal hledat pravdu.

CODY BELL, FOTOGRAF

Měl jsem hodně otázek. Proč se lidem stávají špatné věci? Snažil jsem se v životě dělat to, co je správné, a pak mi zemřela manželka, já zůstal na invalidním vozíku a navíc lékaři museli operovat mou dceru, aby jí odstranili nádor v hlavě. Začal jsem mít pocit, že život nemá žádný účel.

Uvědomil jsem si, že musím najít pravdu. Zajímal jsem se o různá náboženství a našel jsem Církev Ježíše Krista Svatých posledních dnů. Pocítil jsem, že je pravdivá.

Nyní vím, že naše existence na zemi má určitý účel. Jsme zde jako součást věčného plánu Nebeského Otce. Máme Spasitele, který překonal smrt a byl vzkříšen. Toto poznání mi dodává sílu. Nyní se snažím vytrvat a jít dál. Zním svůj účel a vím, že když se budu snažit žít způsobem, mohu mít věčnou rodinu.

ZJISTĚTE VÍCE

Přečtěte si více o Wilsonově cestě víry a podívejte se na další fotografie v on-line verzi tohoto článku v Knihovně evangelia nebo na stránce [ChurchofJesusChrist.org/go/10196](https://www.ChurchofJesusChrist.org/go/10196).

JAK POSLAT PŘÍSPĚVEK DO RUBRIKY PORTRÉTY VÍRY

Na stránkách [liahona.ChurchofJesusChrist.org](https://www.liahona.ChurchofJesusChrist.org) můžete odeslat krátký popis někoho, jehož víra vás inspiruje, a připojit fotografii dotyčné osoby ve vysokém rozlišení.

Zásady pastýřské služby

Scházejí vám tyto nezbytné součásti pastýřské služby?

Radovat se „s radujícími“ patří k pastýřské službě stejně jako plakat „s plačícími“ (Římanům 12:15).

Když přemýšlíme o pastýřské službě, zpravidla nás jako první napadne pomáhání potřebným. Mluvíme o tom, že pomůžeme s prací na zahradě ovdovělé ženě, přinese se večer nemocnému nebo přispějeme strádajícímu. Sice pamatujeme na Pavlovu radu, abychom plakali „s plačícími“, ale věnujeme dostatečnou pozornost i té *první* části tohoto verše – „radujte s radujícími“? (Římanům 12:15.) Radovat se s těmi, kterým sloužíme – ať již to znamená slavit jejich úspěchy, nebo jim pomoci nalézt radost v obtížných situacích – je důležitou součástí pastýřské služby po vzoru Spasitele.

Zde jsou tři náměty, které nám mohou pomoci (a jedna rada, čemu se vyhnout), zatímco se snažíme soustředit na to dobré, co nám Bůh přináší do života.

1. Buďte si vědomi situace druhých

Bonnie H. Cordonová, generální presidentka Mladých žen, nám pomáhá porozumět tomu, že je třeba, abychom ty, kterým sloužíme, *viděli* – ne

PODĚLTE SE O ZKUŠENOSTI

Zašlete nám své zkušenosti spojené s pastýřskou službou druhým nebo s tím, jak vám slouží oni. Navštivte stránky liahona.ChurchofJesusChrist.org a klikněte na „Submit an Article or Feedback“ [„Odeslat článek nebo zpětnou vazbu“].

pouze jejich břemena a soužení, ale také jejich silné stránky, talenty a úspěchy. Uvádí, že musíme být zastáncem a důvěrníkem – někým, „kdo zná jejich situaci a podporuje je v jejich nadějích a snahách“.¹

V podobenství o ovčích a kozlech Spasitel prohlásil, že ti po Jeho pravici se budou ptát: „Pane, kdy jsme tě vidali lačného, a krmili jsme, neb žíznivého, a dávali jsme píti?“

Aneb kdy jsme tě viděli hostě, a přijali jsme?“ (Matouš 25:37–38.)

„Bratři a sestry, klíčovým slovem zde je slovo *viděli*,“ uvádí sestra Cordonová. „Spravedliví viděli potřebné, protože se dívali a všímali si. I my můžeme být pozorní a pomáhat a utěšovat, slavit, a dokonce i snít.“²

2. Nacházejte důvody oslavovat

Oslavujte velké i malé úspěchy druhých. Může jít o překonání rakoviny nebo překonání rozchodu, nalezení nové práce nebo nalezení ztracené boty, zvládnutí jednoho měsíce po ztrátě někoho blízkého nebo zvládnutí jednoho týdne bez cukru.

Zavolejte a poblahopřejte jim, zašlete jim pohlednici nebo s nimi jděte na oběd. Když se navzájem dělíme o svá požehnání, žijeme s vděčností a oslavujeme požehnání a úspěchy druhých, pak se radujeme „z radosti svých bratří“ (Alma 30:34).

SPASITELŮV PŘÍKLAD

Ježíš Kristus se často radoval ze štěstí druhých. Zúčastnil se svatby v Káně, kde nejenže oslavoval tuto šťastnou událost, ale také proměnil vodu ve víno. (Viz Jan 2:1–11.) I my se můžeme snažit účastnit zvláštních událostí v životě těch, kterým sloužíme.

Také vidíme, jak se Spasitel raduje ze spravedlivosti druhých. Když navštívil Nefity, řekl jim: „Požehnání jste pro víru svou. A nyní vízte, radost má je úplná.“ (3. Nefi 17:20.)

3. Spatřujte ruku Páně

Radovat se s druhými někdy znamená pomoci jim rozpoznat důvody k radosti – ať již nám do života vstupují jakékoli obtíže nebo potěšení. Úžasným zdrojem radosti může být i prostá pravda, že Nebeský Otec si je vědom naší situace a je připraven nás kdykoli pozvednout.

Pomoci druhým spatřovat v jejich životě ruku Páně můžete tím, že s nimi podělíte o to, jak ji spatřujete ve svém vlastním životě. Buďte dostatečně citliví a podělte se o to, jak vám Nebeský Otec pomáhá zvládat náročné výzvy. Toto svědectví může druhým pomoci rozpoznat a ocenit, jak již pomohl i jim. (Viz Mosiáš 24:14.)

4. Neomezujte svou schopnost radovat se

Naneštěstí někdy můžeme omezovat svou vlastní schopnost radovat se s druhými, zejména pokud se cítíme nejistě ohledně toho, co můžeme nabídnout nebo kde se v životě nacházíme. Místo abychom nacházeli radost ve štěstí druhých, chytáme se do pastí srovnávání. A jak učil starší Quentin L. Cook z Kvora Dvanácti apoštolů: „Porovnáváme-li požehnání s druhými, vede to téměř jistě ke ztrátě radosti. Nemůžeme být vděční a zároveň závistiví.“⁴³

„Jak můžeme překonat tento sklon, který se tak běžně nachází v každém z nás?“ zeptal se starší Jeffrey R. Holland z Kvora Dvanácti apoštolů. „Můžeme počítat svá mnohá požehnání a tleskat úspěchům, kterých dosáhli druzí. Co je však nejlepší, můžeme druhým sloužit, což je to nejlepší cvičení na srdce, které kdy bylo předepsáno.“⁴ Místo abychom se srovnávali, můžeme těm, kterým sloužíme, vyjadřovat uznání a chválit je. Upřímně jim říkejte, čeho si na nich nebo na členech jejich rodiny vážíte.

Jak nám připomíná Pavel, všichni jsme „údy“ těla Kristova, a pokud „jest v slávě jeden oud, radují se spolu s ním všickni oudové“. (1. Korintským 12:26.) S pomocí Nebeského Otce si můžeme být vědomi situace a zážitků druhých; oslavovat jejich velké i malé úspěchy; pomáhat jim rozpoznávat ruku Páně; a překonávat žárlivost, abychom se mohli společně skutečně radovat z požehnání, talentů a štěstí druhých. ■

POZNÁMKY

1. Bonnie H. Cordonová, „Jak se stát pastýřem“, *Liahona*, listopad 2018, 75.
2. Bonnie H. Cordonová, „Jak se stát pastýřem“, 75.
3. Quentin L. Cook, „Rejoice!“, *Ensign*, Nov. 1996, 30.
4. Jeffrey R. Holland, „Druhý marnotratný syn“, *Liahona*, červenec 2002, 71.

VÝZVA K ČINU

Zamyslete se nad těmi, kterým sloužíte. Jaké jsou jejich talenty a silné stránky? Jaké mají příležitosti nebo jakých již dosáhli úspěchů? Jak se s nimi můžete radovat, vyjadřovat jim uznání nebo je povzbuzovat?

Požehnání, která přináší hledisko evangelia

Hledisko evangelia vám přinese větší porozumění tomu, jak přemýšlet o životních prioritách, řešit problémy a čelit osobním pokušením.

Je velkým požehnáním být členy Církve Ježíše Krista v této dispensaci, kdy nám znovuzřízení klíčů království a naplňování proroctví umožňují být očitými svědky toho, jak se „evangelium [valí] do končin země ... jako kámen, který je vylomen z hory bez rukou, až naplní celou zemi“. (Nauka a smlouvy 65:2.)

Když se díváme na více než 3 300 kůlů zorganizovaných v dnešní Církvi, zdá se, že toto proroctví, pronesené Danielem ve Starém zákoně a následně zopakované v této dispensaci, se právě naplňuje. Za posledních 50 let počet členů Církve vzrostl z 2,1 milionu na více než 16 milionů.¹

Stejně působivé, jako je tento růst a proměna, je pro mě i to, že zásady a praktiky evangelia zůstávají stejné – včetně božsky daného modelu řízení, který byl pro Církev Ježíše Krista zjeven. Tento model umožňuje organizovat kůly, které mají sloužit jako „ochrana a jako útočiště před bouří a před hněvem, až bude vylit bez zředění na celou zem“. (Nauka a smlouvy 115:6.)

Bratři a sestry, Pán je v požehnáních, která nám udílí, štědrý. Porozumění tomu, že požehnání jsou důsledkem naší poslušnosti příkázání a že dodržování příkázání je projevem naší lásky k Pánu, je cenným poučením, které máme získat. Zásady evangelia,

Jedním z největších zázraků vaší existence ve smrtelnosti bude vaše schopnost najít rovnováhu mezi svou duchovností a dalšími důležitými životními rolemi.

jako jsou například ty právě zmíněné, nám poskytují důležitý náhled na věc.

To vede ke dvěma myšlenkám, které bych rád zdůraznil. Pro úplnost uvádím, že o tyto dvě myšlenky se podělil prezident Dallin H. Oaks, první rádce v Prvním předsednictvu, s mladými svobodnými dospělými v roce 2015.

Uchovávejte si hledisko evangelia

Prezident Oaks řekl, že „dívat se z určitého hlediska znamená vidět všechny skutečnosti v náležitém vztahu, mít celkový náhled“.² Když se díváte z hlediska evangelia, rozumíte například tomuto:

- Jste děti milujícího Nebeského Otce. (Viz Nauka a smlouvy 76:24.)
- Jste zde na zemi za určitým účelem a máte schopnost činit rozhodnutí. (Viz 2. Nefi 2:27; 10:23.)
- „Neboť musí nezbytně býti, aby byl protiklad ve všech věcech.“ (2. Nefi 2:11.)
- Ježíš Kristus je náš Spasitel a přímlovce u Otce. (Viz 1. Janova 2:1; Nauka a smlouvy 110:4.)

Zamyslete se nad tím, co se stane, pokud se hledisko evangelia stane objektivem, kterým budete pohlížet na každou stránku svého života. Hledisko evangelia vám přinese větší

porozumění tomu, jak přemýšlet o životních prioritách, řešit problémy a čelit osobním pokušením. To může skutečně ovlivnit váš celkový přístup k celému vašemu životu i k různým rozhodnutím, která během života učiníte.

Díky tomuto náhledu víme, že Pán si přeje, abychom každý týden přijímali svátost a abychom každý den studovali písmo a modlili se k Němu. Kromě toho víme, že Satan nás bude pokoušet, abychom nenásledovali Spasitele ani nenaslouchali tichému našeptávání Ducha Svatého. Pak si budeme moci lépe uvědomit, že protivník se nám snaží odejmout svobodu jednání a schopnost odolávat jeho snahám skrze závislosti – včetně závislosti na drogách nebo pornografii.

V přímém protikladu k tomu nám objektiv evangelia umožňuje mít jasný náhled na důležitost zakládání rodiny – na důležitost rozhodnutí uzavřít manželství a vychovávat děti ve spravedlivosti. Tento náhled nám také otevírá oči tomu, že protivník by rád zničil rodinnou jednotku jako takovou a vnesl zmatek ohledně rolí pohlaví, a tím nás vedl k tomu, abychom snižovali hodnotu, kterou společnost přikládá vytváření a budování rodin.

Uchovávejte si duchovní rovnováhu

Prezident Oaks prohlásil: „Když mladí dospělí mají toto hledisko – tento celkový náhled – je nesmírně důležité, aby si v životě uchovávali duchovní rovnováhu. Aby si ji mohli uchovat, musí se zdržovat určitých svodů světa a také dělat to, co je nutné, aby lnuli těsněji ke Spasiteli.“³

Na jedné straně řešíte spoustu naléhavých záležitostí a životních priorit všech možných formátů a druhů, z nichž každá vyžaduje vaši pozornost, soustředění a usměrnění. Tento seznam se může u každého z vás v závislosti na osobních

okolnostech docela dost lišit, ale určitě v něm najdete záležitosti týkající se vzdělání, zaměstnání, manželství a emočního i fyzického zdraví. Vaším úkolem je samozřejmě udržet tyto důležité životní role v rovnováze s vaší duchovností.

President Oaks také radil, že musíte být opatrní v tom, čemu „věnujete čas, abyste duchovně nehladověli během tohoto období, kdy jsou vaše přednostně plánované aktivity zaměřeny na jiné věci. Tato zásada vysvětluje, proč je zvláště důležité, aby se mladí dospělí řídili radou chodit na církevní shromáždění, sloužit v Církvi, mít každodenní rodinnou modlitbu na kolenou a studovat písmo a sloužit v církevních povoláních.“⁴

Uprostřed svých osobních a různorodých potřeb si uvědomíte, že rovnováha mezi životními snahami a výzvami a mezi vaší duchovností je dosažitelná. Pán nepožaduje, abyste dělali něco, čeho nedokážete dosáhnout. Slyšel jsem presidenta Thomase S. Monsona (1927–2018) při mnoha příležitostech pronést tuto radu: „Koho Pán povolává, toho uschopňuje.“⁵ Myslím, že toto se týká obzvláště členů Církve.

Jakkoli náročné se udržení této rovnováhy může zdát, slibuji vám, že jedním z největších zázraků vaší existence ve smrtelnosti bude vaše schopnost najít rovnováhu mezi svou duchovností a dalšími důležitými životními rolemi. To může nastat nejen tak, že si současný stav duchovnosti a důležitých životních rolí udržíte, ale také tak, že budete v těchto důležitých oblastech růst a rozvíjet se.

Hlavní důvod, proč je toto dosažitelné, spočívá v tom, že oním bodem, kolem něhož se vše otáčí, je Pán. On je tím absolutním středem rovnováhy. A má božský zájem o vás osobně jakožto o jedno ze svých dětí. Výsledek ale závisí na vaší náležité soustředěnosti a snaze rovnováhy dosáhnout.

Z toho, co jsem vypožoroval, i z osobních zkušeností se mi zdá, že v průběhu života máme sklon naklánět se na jednu, či na druhou stranu. Abychom si v životě rovnováhu udrželi, je zapotřebí neustálé snahy a péče. Aktivně se rozhodněte, že si udržíte stabilitu.

Je zajímavé, že se můžeme vychýlit na obě strany. Mohou nastat chvíle, kdy zjistíte, že potřebujete vyvinout určité úsilí, abyste se zaměřili na práci ve škole nebo v zaměstnání, přičemž „církevní službu budete vykonávat v čase určeném pro církevní službu.“⁶ Pamatujte však na to, aby pro vás tím ústředním bodem byl Pán, abyste tak našli náležitou duchovní vyváženost.

Pán vám bude pomáhat

Když si udržíme hledisko evangelia, je snadné chápat onu základní pravdu, že Pán nám bude pomáhat. Základní zásadou evangelia je to, že jsme děti milujících Nebeských rodičů. Je jen přirozené, že nám chtějí všemožně pomáhat v návratu do našeho nebeského domova.

Rád bych se podělil o příklad toho, jak vám může Pán pomáhat. Vyprávěl mi ho před mnoha lety jeden z mých vedoucích mládeže – Thad Carlson. Thad, který nedávno zemřel, měl na mě v době mého dospívání nesmírný vliv. Vyrůstal v době Velké hospodářské krize jako deváté ze 14 dětí. Rodina se živila farmařením a chovem dobytka. Z hlediska finančního to bylo obtížné období a jejich největším majetkem bylo jejich stádo dobytka.

Když byl Thad chlapcem, jednou z jeho zodpovědností bylo starat se o stádo a v případě potřeby ho hnát na nejlepší pastvu – což byl pro mladého chlapce velký úkol. Thad toho byl schopen díky pomoci jednoho chytrého poníka, který na základě

*Pamatujte na to, abyste si uchovávali
hledisko evangelia. Dívejte se na
svět kolem sebe objektivem evangelia
Ježíše Krista.*

nepatrných pokynů přesně věděl, co dělat. Poník se jmenoval Old Smoky. Old Smoky měl ale jednu chybu – nechtěl se nechat chytit. Kdykoli se k němu někdo přiblížil, hned odběhl, protože věděl, že bude zapřažen do práce.

Jednoho dne – poté, co Old Smokyho chytili, nasadili mu uzdu a osedlali ho – na něm mladý Thad vyrazil na pastvinu, kde se pásł dobytek. Půda byla vyschlá a pastvina také, ale Thad si všiml, že tráva mimo pastvinu, která rostla podél železničních kolejí, je delší a zelenější. A tak ho napadlo, že stádo krav vyžene mimo ohrazenou pastvinu a nechá je pást se na dobré trávě podél kolejí.

S pomocí Old Smokyho vyhnal Thad stádo mimo pastvinu a krávy se začaly pást na lepší a zelenější trávě u kolejí a pohybovat se podél nich. Thadovi se zdálo, že spokojené krávy se o sebe postarají, a tak seskočil z poníka, posadil se na otěže, kochal se okolním prostředím a našel si vlastní zábavu. Old Smoky se ale chtěl pást na zelené trávě také, a tak se nakonec Thadovi otěžemi vysmekl a odběhl.

Tato idylická a poklidná chvíle náhle a neočekávaně skončila, když Thad najednou zdálky zaslechl velký hluk. Bylo to hvízdání příjíždějící lokomotivy, která se valila po týchž kolejích, kolem nichž se stádo přímo před jeho zraky líně páslo. Uvědomil si, že pokud by rychle neodehnal stádo na pastvinu a z cesty příjíždějícímu vlaku, následky by mohly být pro stádo i pro jeho rodinu devastující. Věděl, že by si nikdy nedokázal odpustit to, že nesplnil zodpovědnost, která mu byla svěřena.

Rychle vyskočil a běžel chytit otěže Old Smokyho. Old Smoky spatřil, jak se Thad přibližuje, a rychle od něho odskočil, protože se nechtěl nechat chytit. Thadovi, který byl u konce s dechem a zoufalý, probleskla hlavou představa uhynulých krav a rodinné tragédie, a tak věděl, že musí jednat rychle.

Později zapsal, co se stalo: „Má učitelka v Primárnkách nás učila se modlit a upevňovala ve mně to, čemu mě učila maminka. Protože jsem neměl jiné východisko, poklekl jsem a začal

se modlit o pomoc s tím, abych dostal krávy pryč od kolejí.“

Thad neslyšel žádný hlas, ale napadla ho tato jasná myšlenka: „Všimni si, že když kolem Old Smokyho chodí krávy, on se ani nehne. A tak ... když už jsi na kolenou, spusť se i na ruce. Předstírej, že jsi kráva, a k Old Smokymu se pomalu přesuň po čtyřech.“

Thad vyprávěl: „A tak jsem to udělal. Poník se ani nehnu. Chytil jsem ho za otěže, přivedl ho k ohradě, vyskočil mu na hřbet a běželi jsme jako o závod, abychom krávy zahnali zpátky na pastvinu. Old Smoky byl při práci neobvykle skvělý.“

Když Thad později chodil na střední školu, plně si uvědomil, že tehdy obdržel jasnou odpověď na modlitbu ve chvíli, kdy to naléhavě potřeboval. Poznamenal: „Andělé pomáhali Old Smokymu více, než bych toho byl schopen já sám, a naše rodina zůstala ušetřena tragédie.“ Později řekl: „To bylo první z mnoha nabádání, kterých se mi dostalo. ‚A o cokoli, co je správné, budete prositi Otce ve jménu mém věřice, že obdržíte, vizte, bude vám dáno.‘ (3. Nefi 18:20).“⁷

My všichni máme dobytek, který musíme odehnat od kolejí, než dorazí vlak. Naše nebezpečí přicházejí v rozmanitých formách a velikostech. Některá jsou dokonce tak vážná jako Thadova nebezpečná situace a mohou mít pro nás nebo pro naše blízké život či duši ohrožující následky.

Jiné situace, s nimiž se potýkáme, možná nemusejí mít tak závažné následky, ale přesto nás tíží na mysli či na srdci. Jedno je ale jisté – každý z nás v životě zakusí protivenství a strasti, protože jsou součástí naší zkušenosti ve smrtelnosti. Pamatujte však na to, že Pán nám bude pomáhat!

Mám moc rád tato slova z Knihy Mormonovy: „Vidíme, že Bůh pamatuje na každý lid, ať je v kterékoli zemi; ano, on počítá lid svůj a nitro milosrdenství jeho je nad celou zemí.“ (Alma 26:37.)

To se týká každého z nás. Jak velkou útěchu přináší vědomí toho, že Pán nám bude pomáhat!

Víra, naděje a hledisko evangelia

Abych to shrnul, povzbuzuji vás, abyste pamatovali na to, že si máte uchovávat hledisko evangelia. Dívejte se na svět kolem sebe objektivem evangelia Ježíše Krista.

Uchovávejte si duchovní rovnováhu. Všichni se ve svých různých životních rolích potýkáme s těžkostmi i příležitostmi a ty lze nejlépe zvládnout tím, že je vyvážíme vírou v Ježíše Krista a v Jeho Usmíření.

A konečně – mějte víru a naději, že Pán vám bude pomáhat. Právě toto poznání vám bude pomáhat v tom, abyste se sebedůvěrou čelili výzvám, jež jsou nevyhnutelnou součástí vašeho poslání ve smrtelnosti. ■

Z proslovy „A Gospel Perspective“ proneseného na zasvěcujícím shromáždění na Univerzitě Brigham Younga-Havaj 19. září 2017.

POZNÁMKY

1. Viz „Statistická zpráva za rok 2018“, *Liahona*, květen 2019, 112.
2. Dallin H. Oaks, fireside pro mladé svobodné dospělé, 8. února 2015, Salt Lake City, Utah.
3. Dallin H. Oaks, fireside pro mladé svobodné dospělé, 8. února 2015.
4. Dallin H. Oaks, fireside pro mladé svobodné dospělé, 8. února 2015.
5. Thomas S. Monson, „Duty Calls“, *Ensign*, May 1996, 44.
6. Dallin H. Oaks, fireside pro mladé svobodné dospělé, 8. února 2015.
7. Thad Carlson, osobní korespondence.

Ochrana dětí

Co můžeme dělat pro to, abychom děti, které jsou součástí našeho života, dokázali lépe ochraňovat a posilovat?

Marissa Widdisonová

Církevní časopisy

Víme, že Ježíš měl ze všech skupin lidí, které učil, rád zejména děti. Věnoval dětem pozornost i tehdy, kdy to nebylo příhodné. Vybízel děti, aby od Něj přijaly individuální požehnání. Odsuzoval ty, kteří dětem ubližovali. A učil, že je zapotřebí se stát více takovými, jako jsou děti, abychom mohli vstoupit do království nebeského.¹

„Pohledte na maličké své,“ řekl těm, které navštívil po svém Vzkříšení na americkém kontinentu. Nebesa se otevřela a láskyplní, starostliví andělé sestoupili dolů a utvořili kolem dětí kruh, přičemž je obklopili ohněm. (Viz 3. Nefi 17:23–24.)

I my bychom si mohli kvůli všem nebezpečím v dnešním světě přát, aby naše děti mohly být neustále obklopeny nebeským ohněm. Podle odhadů byl či je každý čtvrtý člověk na světě jako dítě týrán či zneužíván, a tento průměr ještě narůstá, zaměříme-li se na konkrétní zranitelné skupiny, jako jsou například postižení.² Dobrou zprávou je, že chceme-li iniciativně vystupovat na ochranu dětí, můžeme dělat mnohé.

„Představte si v duchu dítě, které máte rádi,“ řekla sestra Joy D. Jonesová, generální presidentka Primárek. „Když tomuto dítěti řeknete, že ho máte rádi, co to znamená? ... Těm, které máme rádi, zajišťujeme ochranu, abychom jim tak mohli pomáhat stát se co nejlepšími lidmi a čelit životním výzvám.“³

Na základě bližšího pohledu na příklad Spasitele získáme možná podněty ohledně toho, jak můžeme dětem ve svém životě zajistit lepší ochranu.

*Když Ježíš navštívil Nefity,
požehnal každému dítěti jednotlivě.
Stejně tak se máme s každým
dítětem seznámit i my.*

Ježíš si na ně dělal čas

Ježíš si vyčleňoval čas k tomu, aby věnoval pozornost mladým a zranitelným. (Viz Matouš 19:14.) I my si můžeme vyhradit čas na to, abychom naslouchali svým dětem a snažili se porozumět jejich problémům.

„Čím více lásky dítě pociťuje, tím snadnější je pro ně svěřit se,“ uvedla sestra Jonesová. „... Musíme začít *my*, a nesmíme čekat na to, až přijdou děti za námi.“⁴

Jedné matce připadalo užitečné se dětí každý večer zeptat: „Slyšeli jste dnes nějaká slova, kterým nerozumíte?“

Prvním instinktivním krokem našich dětí může být hledat odpovědi na internetu, protože ten poskytuje okamžitou pomoc a neodsuzuje, ale je zapotřebí, abychom své děti přesvědčili, že důvěryhodnějším zdrojem informací jsme *my*. Součástí toho je vyhnout se přehnaným reakcím, když nám děti sdělí něco, kvůli čemu budeme nesví. Když u nás například příznání dítěte, že si vyhledalo pornografii, vyvolá prudkou emotivní reakci, může se stát, že už se na nás příště s žádostí o pomoc neobrátlí. Pokud však zareagujeme s láskou, dostaneme příležitost vyslat jasné poselství – a to, že si přejeme, aby si s námi děti přišly promluvit o *čemkoli*.

Sestra Jonesová podotkla: „Láskyplné rozhovory o drobných potížích vytvářejí základ pro správnou reakci, aby ve chvíli, kdy nastanou velké

problémy, bylo stále možné mluvit otevřeně.“⁵

Některé z nejdůležitějších rodičovských rozhovorů zaměřených na ochranu dětí se týkají jejich těla. Tyto rozhovory by měly zahrnovat správné názvy částí těla, informace o hygieně a o tom, jaké změny lze očekávat v následujících letech. Máme hovořit o sexualitě a o tom, v jakém smyslu jsou fyzické a citové důvěrnosti úžasnou součástí plánu, který pro nás připravil Nebeský Otec. Můžeme rovněž mluvit o tématech jako například týrání, zneužívání a pornografie. Je zapotřebí, aby tyto rozhovory byly přiměřené věku a vycházely z otázek našich dětí. V ideálním případě by mělo takových rozhovorů časem proběhnout několik, přičemž s tím, jak naše děti porostou a budou toho více chápat, budeme přidávat další informace. (Užitečné zdroje a materiály naleznete na konci tohoto článku.)

Ježíš jim byl příkladem

Ježíš byl pro každého dokonalým příkladem. (Viz Jan 8:12.) Jako dospělí máme i my příležitost a zodpovědnost být druhým příkladem. Jednou z nejlepších možností, jak můžeme pomáhat svým dětem zůstat v bezpečí, je to, že jim sami budeme dávat příklad v bezpečném rozhodování. Děti si všimají, jak jejich rodiče jednají s druhými a jak druhým dovolí, aby jednali s nimi. Pokud vztah, v němž žijete, nebo závislost, s níž

bojujete, vystavuje vás či vaši rodinu nebezpečí, vyhledejte prosím pomoc. Obratete se na orgány veřejné správy a odborné poradenské služby a také na biskupa či presidentku Pomocného sdružení, kteří vám mohou pomoci kontaktovat vhodné církevní a veřejné služby. Zasloužíte si bezpečí a uctivé zacházení.

Máme být rovněž příkladem v péči o svou duchovní sílu. Vídají nás děti, jak se modlíme? Vědí, že čteme písma? Slyšely naše svědectví? Bereme na sebe ráno jako rodina „celé odění Boží“, než vyrazíme do světa? (Viz Efezským 6:11–18; Nauka a smlouvy 27:15–18.)

Ježíš se jich zastával

Ježíš vystoupil proti těm, kteří ubližují dětem. (Viz Matouš 18:6.) I my můžeme být zastánci dětí ve svém životě.

„Děti potřebují, aby za ně mluvil někdo jiný,“ učil president Dallin H. Oaks, první rádce v Prvním předsednictvu, „a potřebují jedince s rozhodovacími pravomocemi, kteří dávají přednost jejich blahu před sobeckými zájmy dospělých.“⁶

Ačkoli není zapotřebí, abychom se druhých přespříliš obávali nebo vůči nim byli podezřívaví, měli bychom si být vědomi možných hrozeb a činit moudrá rozhodnutí, pokud jde o bezpečnost. Je zapotřebí, aby se vedoucí Primárek řídily pokyny ohledně prevence zneužívání a týrání⁷ – ochrana spočívá v přítomnosti dvou učitelů v každé třídě a občasně kontroly jednotlivých tříd někým z předsednictva.

Rodiče a vedoucí se mají společně poradit a rozhodnout, zda by v rámci minimalizace konkrétních hrozeb mohli přijmout nějaká další opatření. Mnohé církevní budovy například mají ve dveřích tříd okénka. Pokud tomu tak ve vaší budově není, mohli byste zvážit, že budete během výuky dveře nechávat pootevřené a že si promluvíte s místním zástupcem správy hmotného majetku, abyste zjistili, zda by bylo možné okénka do dveří nainstalovat. Všichni dospělí mohou bez ohledu na své povolání dávat během shromáždění pozor a v případě potřeby poskytnout pomoc, například přivítat návštěvníky, kteří bloudí po chodbách, nebo vyběhnout dítě, které se tam potuluje, aby se vrátilo do své třídy.

Někdy naneštěstí dětem ubližují jiné děti. Všimneme-li si jakýchkoli projevů šikany nebo nevhodného fyzického kontaktu na shromáždění či kdekoli jinde, je zapotřebí, abychom okamžitě zasáhli. Patříme-li k vedoucím, je zapotřebí,

abychom byli ochotni promluvit si s rodinami, kterých se to týká – přestože tyto rozhovory bývají nepříjemné – abychom zajistili, že všechny děti budou v bezpečí. Ozvěte se, soucitně a jasně, abyste pomohli nastolit vlídné vzájemné vztahy.

Domníváme-li se, že dochází ke zneužívání či týrání určitého dítěte, je zapotřebí tyto obavy okamžitě sdělit orgánům veřejné správy. V mnoha zemích existují horké linky, které nabízejí krizovou intervenci, informace a podpůrné služby. Je zapotřebí, abychom o podezření na zneužívání či týrání uvědomili biskupa, a to zvláště v případech, že se to týká někoho, kdo by mohl mít přístup k dětem prostřednictvím Církve. Biskup může kromě toho, že učiní opatření, aby do budoucna zamezil pachateli v přístupu k dětem, poskytnout útěchu a podporu obětem a pomoci jim získat další péči skrze Rodinné služby.

Ježíš jim žehnal jednomu po druhém

Ježíš děti znal a žehnal jim jednomu po druhém. (Viz 3. Nefi 17:21.) I my se máme seznámit s každým dítětem a snažit se pomáhat přímo jemu.

Jak můžeme zajistit na shromáždění větší bezpečí pro děti se zdravotními obtížemi? Máme plán, jak v Primárkách pomáhat dětem s postižením? Bereme při výuce v Primárkách ohledy na různé situace v domově? Co ještě můžeme dělat, abychom všechny lépe začlenili?

V poselstvích, o něž se dělíme s druhými, nemá být místo pro žádné rasistické komentáře, povýšené poznámky o jiných kulturách ani odsuzující postoje vůči vyznavačům jiných náboženství. Do jedné třídy Primárek chodil chlapec, který moc dobře nemluvil jazykem ostatních členů třídy. Učitelé s cílem zajistit, aby měl pocit, že je vítán, tiskli materiály na rozdání v obou jazycích. Prosté skutky motivované ohleduplností dětem ukazují, že je známe a že se o ně zajímáme jako o jednotlivce, a jsou příkladem, který mohou následovat.

Může se stát, že zjistíme, že některé děti potřebují naléhavou pomoc. Ačkoli jsou například určité výkyvy nálad běžnou součástí dospívání, může se v případě, že je dítě rozhněvané, odtažené či smutné po několik týdnů, jednat o vážnější problém, kdy bude zapotřebí odborné pomoci. Přestože jsou spravedlivé návyky, jako je modlitba či studium písem, důležité, bývá často v případě těch, u nichž se začíná projevovat nějaká duševní nemoc nebo kteří se potají vyrovnávají s nějakým traumatem, zapotřebí větší podpory. Nebudeme-li si dané situace všimnout, nic se tím nezlepší. Biskupové mohou v mnoha oblastech jednotlivcům i rodinám zajistit prostřednictvím Rodinných služeb či jiných poskytovatelů finanční pomoc k úhradě poradenských služeb.

Ježíš jim dodával sílu

Ježíš dětem současně s tím, že je chránil, také dodával sílu. Poukázal na děti jako na příklad. (Viz Matouš 18:3.) Poté, co navštívil americký kontinent, dokázaly malé děti učit dospělé podivuhodným věcem (viz 3. Nefi 26:16).

Děti, které známe, můžeme posilovat tím, že je naučíme rozpoznávat, jak k nim promlouvá Duch, a pak se tímto Duchem řídit při rozhodování – tím jim pomůžeme vypěstovat i jakýsi vnitřní filtr, podle něhož budou řídit své činy. Jak učila sestra Jonesová: „Pomoci dětem vytvořit si vlastní systém vnitřního uvažování, na základě kterého se budou chtít [rozhodovat tak, aby se nedostávaly do riskantních situací], je životně důležité.“⁸ Zde je několik námětů od rodin, které o toto usilovaly:

- Jedna matka naučila své děti věnovat pozornost pocitům nedůvěry či strachu a být opatrné při kontaktu s lidmi, kteří se jim zdají „lstiví“. To se vyplatilo, když se nějakí lidé snažili přesvědčit jejího syna, aby s nimi šel na toalety, ale on dbal pocitů, které ho před tím varovaly, a odmítl.
- Některé rodiny si předem vytvářejí únikový plán, který použijí, když se setkají s něčím rizikovým. Únikový plán jedné rodiny se například nazýval „hned to vypnout a jít to říct“ a spočíval v tom, že jakmile se na obrazovce počítače objevilo něco nevhodného, dítě monitor hned vypnulo a šlo to říci rodičům. Jejich děti nemusely nikdy přemítat o tom, jak naložit s nevhodným obsahem ve sdělovacích prostředcích – věděly, co dělat.
- Další rodina si vymyslela šifru, kterou děti mohly poslat rodičům jako textovou zprávu nebo jim ji sdělit do telefonu, pokud potřebovaly okamžitě vyzvednout.
- Mohli byste svým dětem pomoci naučit se říkat „Ne!“, když se je někdo bude snažit přesvědčit, aby udělaly něco, z čeho jsou

nesvé. Každé dítě má vědět, že může požádat o pomoc a že o ni má žádat tak dlouho, dokud nebude v bezpečí.

Naše role jakožto dospělých

Připomeňme si znovu výjev ze 3. Nefiho 17, kdy Ježíš „bral jejich malé děti, jedno po druhém, a žehnal jim a modlil se za ně k Otci. ... A [ony byly obklopeny] ohněm; a andělé jim sloužili.“ (Verše 21 a 24.) Klíčovým záměrem tohoto příběhu možná není jen poučit nás o důležitosti dětí, ale také nám ukázat, jaká má být *naše* role jakožto dospělých. My jsme ti, kteří mají pečovat o další generaci. To *my* máme být anděly, kteří obklopí děti a budou jim sloužit. Vzhlížejme nadále k Ježíši jako k dokonalému příkladu a pak dělejme vše, co je v našich silách, abychom obklopili své maličké láskou a poskytli jim ochranu. ■

POZNÁMKY

1. Podívejte se na odkazy na verše z písem pod nadpisem jednotlivých oddílů v tomto článku a dané příběhy si vyhledejte v písmech.
2. Viz „Child Maltreatment (Child Abuse)“, Světová zdravotnická organizace, who.int/violence_injury_prevention/violence/child/en.
3. Joy D. Jonesová, „Jak čelit pornografii: ochraňujte, reagujte a uzdravujte“, *Liahona*, říjen 2019, 38.
4. Joy D. Jonesová, „Jak čelit pornografii“, 39, 40.
5. Joy D. Jonesová, „Jak čelit pornografii“, 39.
6. Dallin H. Oaks, „Ochraňujte děti“, *Liahona*, listopad 2012, 43.
7. Viz „Preventing and Responding to Abuse“, newsroom.ChurchofJesusChrist.org.
8. Joy D. Jonesová, „Jak čelit pornografii“, 40.

UŽITEČNÉ ZDROJE DOSTUPNÉ NA INTERNETU

- Abuse.ChurchofJesusChrist.org
- OvercomingPornography.Lds.org
- „Abuse“ [„Zneužívání a týrání“], Gospel Topics, topics.Lds.org

NÁMĚTY, JAK OCHRAŇOVAT DĚTI

Doma

- Vytvořte si rodinný plán, jak se vyvarovat nevhodných médií nebo jak se vyhnout nebezpečným situacím.
- Hovořte přiměřeně věku o těle, sexualitě a intimitě.

V Církvi

- Řiďte se církevními pokyny ohledně výuky, včetně toho, že je zapotřebí, aby v každé třídě byli přítomni dva dospělí.
- Povzbuzujte ve vzájemných vztazích k vlídnosti a nedopusťte šikanu.

Starší
Joni L. Koch
Sedmdesátník

Být, či jevit známky? To je to, oč tu běží!

Očekává se, že budeme druhé posuzovat. Musíme.
Ale *nesmíme* podléhat ustáleným představám ani
nikoho nálepkovat.

Před několika lety jsem s manželkou navštívil hrad Kronborg v dánském městě Helsingør. Tento hrad proslavila hra Williama Shakespeara *Hamlet*. Zatímco jsme procházeli hradními síněmi, zaplavovaly naši mysl scény a dialogy z oné hry, obzvláště Hamletova slavná otázka: „Být, či nebýt? To je to, oč tu běží.“

Ale pak mě napadla mnohem podstatnější otázka, kterou bychom si měli klást: „Být, či *jevit známky*? To je to, oč tu běží!“

Připusťte zlepšení

Naneštěstí často, když hovoříme o druhých, používáme určité nálepky. Mohli bychom například říci něco jako:

- „*Starší Brown je líný misionář*.“ Místo toho bychom měli říci: „Starší Brown v poslední době nejeví známky toho, že by se příliš snažil, ale domnívám se, že se může zlepšit.“
- „*Mary není nábožensky založená*.“ Naproti tomu bychom mohli říci: „Mary zatím nejeví známky toho, že by se zajímala o náboženství, ale možná pocítí Ducha, když jí vydám svědectví.“

Jakmile řekneme, že někdo nějaký *je*, může to skončit tak, že dotyčnému dáme určitou nálepku nebo ho někam zařadíme podle ustálených představ, protože si o něm uděláme určitý úsudek, aniž bychom připustili možnost, že se může změnit či zlepšit. Když však řekneme, že někdo *jeví známky* něčeho, dáme tím najevo své přesvědčení, že může dojít k určitému vývoji či pokroku.

Je špatné si o druhých vytvářet úsudek?

Ve většině překladů Bible se uvádí Spasitelovo učení v této verzi: „Nesudtež, abyste nebyli souzeni.“ (Matouš 7:1.) Překlad Josepha Smitha však ujasňuje: „Nesudte *nespravedlivě*, ... *ale sudte spravedlivý soud*.“ (Překlad Josepha Smitha, Matouš 7:2, v Průvodci k písmům.)

Je samozřejmě přijatelné – a dokonce se to očekává – že si vytváříme určitý úsudek, když hodnotíme, zvažujeme a rozlišujeme různé situace a činíme rozhodnutí. A je obzvláště důležité, abychom, když jednáme s lidmi, soudili spravedlivým soudem.

Máme například pečlivě zvážit, s kým uzavřeme manželství, používat dar rozlišování, abychom porozuměli něčím záměrům, nebo zhodnotit, nakolik je určitý člověk schopen splnit pracovní úkol.

Máme vždy hodnotit činy a vlastnosti druhých lidí podle Pánových měřítek, tak jak jsou obsažena ve svatých písmech a ve slovech proroků. Zejména se však máme ujistit o tom, že se svými úsudky nepokoušíme někoho nevlídně charakterizovat, rychle někam zařadit podle ustálených představ nebo ho nespravedlivě onálepkovat.

Schopnost se změnit

Pokud nesprávně vykreslujeme druhé, a zejména pokud při tom naznačujeme, že se nedokáží změnit, soudíme nespravedlivým soudem. Je zapotřebí,

abychom vždy, když jednáme s druhými, pamatovali na to, že každý z nás je schopen se díky Pánově smírné oběti změnit k lepšímu. Zamyslete se nad těmito příklady, které nám Spasitel dal:

- Ženě přistižená při cizoložství řekl: „Jdiž a nehřeš více.“ (Jan 8:11.)
- Jednomu z mužů, kteří byli ukřižováni po Jeho boku, řekl: „Dnes budeš se mnou v ráji.“ (Lukáš 23:43.)
- I jako vzkříšená bytost vnímal Petřův potenciál a nadále ho učil, ačkoli Ho Petr předtím třikrát zapřel (viz Matouš 26:34 a Jan 21:15–17).
- Saulovi, který pronásledoval svaté, řekl, aby činil pokání. Saul, z něhož se stal Pavel, uposlechl a stal se spravedlivým. (Viz Skutkové 9:3–6.)

Pán Ježíš Kristus je mistrem v udělování druhé šance – i třetí i čtvrté. Učil nás odpouštět „až do sedmdesátikrát sedmkrát“. (Matouš 18:22.) Je jediným, kdo na této zemi vedl dokonalý život, ale díky Jeho životu, Jeho učení, Jeho smírné oběti a Jeho Vzkříšení a prostřednictvím obřadů Jeho evangelia se i my jednoho dne můžeme stát dokonalými. Hovořit o svých bratrech a sestřích způsobem, který vyjadřuje nevíru v jejich schopnost se změnit, by zároveň vyjadřovalo nevíru v moc Spasitele a Jeho Usmíření.

Vně a uvnitř

V životě to chodí tak, že často posuzujeme (a jsme posuzováni) na základě prvních dojmů. Pokud však bude náš úsudek založen pouze na prvních dojmech a nepodaří se nám odhadnout opravdovou povahu daného člověka, vzniká nebezpečí, že budeme soudit nespravedlivě.

„Neboť nepatřím, nač patří člověk. Člověk zajisté hledí na to, což jest před očima, ale Hospodin hledí k srdci.“ (1. Samuelova 16:7.) Ježíš přirovnal pokrytce své doby k „hrobům zbilným, kteříž sic zdadí se zevnitř krásní, ale vnitř jsou plní ... vši nečistoty“. (Matouš 23:27.)

Spasitel neučil, že upravený a slušný zevnějšek není dobrá věc, ale učil, že vnitřní povaha člověka (jeho mravní a duchovní stav) je mnohem důležitější. Pomyslete na naše impozantní chrámy – pozemky jsou nádherné, ale mnohem důležitější jsou obřady, které se vykonávají uvnitř.

I od misionářů se vyžaduje dodržování měřítek pro oblékání a péči o zevnějšek. Misionáři jsou svou čistotou, uměřeným oděvem a korektní mluvou dobrým příkladem těm, kteří se budou seznamovat s evangeliem Ježíše Krista prostřednictvím toho, co od nich uslyší a co u nich uvidí.

Rozlišujeme

Pro naši snahu být ve svých úsudcích spravedliví je důležité, abychom

dokázali rozlišovat. V Průvodci k písmům se píše, že rozlišování je schopnost „něčemu porozumět nebo něco poznati skrze moc Ducha. ... Zahrnuje vnímání skutečného charakteru lidí a zdroje a významu duchovních projektů.“ („Rozeznávání, dar“.)

Někdy lidé, kteří jsou v nitru zlovolní, využívají toho, že je svět vnímá v dobrém světle, k pokusům nás obelstít, abychom si mysleli, že jsou hodni následování. Jsou „moudří ve svých vlastních očích ... [a] rozvážní ve svém vlastním pohledu“. (2. Nefi 15:21; viz také Izaiáš 5:21.) Spasitel byl však schopen toto klamné zdání prohlédnout a rozlišit sílu charakteru a upřímné záměry srdce dokonce i mezi těmi nejpokornějšími a nejutlačovanějšími.

Alma takovému rozlišování uplatnil, když promluvil k těm, kterými všichni lidé pohrdali pro jejich chudobu, ale kteří byli požehnaní, protože se stali pokornými v srdci. (Viz Alma 32:5–8.)

Máme pamatovat na to, že věci „Ducha Božího ... [mají] duchovně ... rozsuzovány býtí“. (1. Korintským 2:14.) Když druhé vnímáme tak, jak je vnímá Otec v nebi, můžeme díky rozlišování soudit spravedlivým soudem.

Spravedlivý soud

Každý den v životě si vytváříme úsudky tím, že hodnotíme, zvažujeme a rozlišujeme. Pán však od nás očekává, že tak budeme činit se spravedlivostí. Jako učedníci Pána Ježíše Krista máme

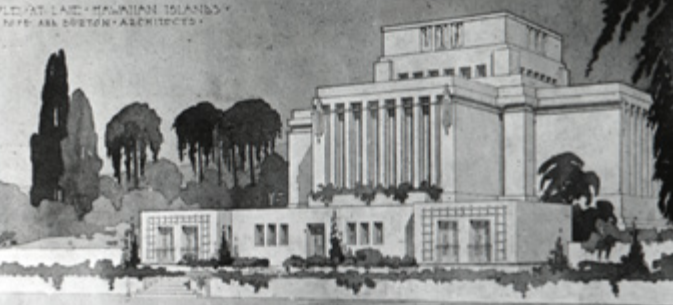
slovy i činy dávat najevo milosrdenství, laskavost a ochotu pomáhat.

Jako spravedliví soudci se musíme ujistovat o tom, že věnujeme větší pozornost spíše povaze člověka než jeho vzhledu. A zároveň máme pamatovat na to, že každý den vytváříme první dojmy tím, jak vypadáme a jaká slova volíme. Bude-li náš vzhled odrážet vysokou hodnotu poselství, které

přinášíme, bude si většina lidí přát zjistit o naší povaze a o poselství evangelia něco více.

Dokonalý vzor, jímž se máme při své snaze soudit spravedlivě řídit, představuje náš Pán a Mistr Ježíš Kristus. Máme – stejně jako to činí On – brát v úvahu rovným dílem to, co vidíme na povrchu, i to, co se děje v nitru každého člověka. ■

Architektonické ztvárnění
– architekti Hyrum Pope
a Harold W. Burton.
Vpravo: Jeden ze čtyř
vlysů lemujících chrám,
které představují čtyři
dispensace evangelia.

Ozdobný talíř s vyobrazeními
prvních osmi chrámů Církve.
Laie je dole uprostřed.

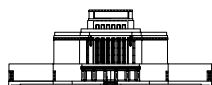
Uprostřed: President
Heber J. Grant v Laie, kam
přijel za účelem zasvěcení
chrámu.

Nahoře: President Joseph
F. Smith (zcela vlevo)
v Laie. Zasvětil místo
pro chrám v červnu roku
1915.

Vlys ztvárnující mateřství
od Avarda Fairbankse.
Vlevo: Členové se shromaž-
ďují u chrámu (1920).

Chrám Laie na Havaji

– STO LET SHROMAŽĎOVÁNÍ

Chrám Laie na Havaji, který byl zasvěcen před sto lety, umožnil Svatým s tím, jak se evangelium začalo šířit po celém světě, aby se zde shromažďovali a přijímali chrámová požehnání.

Clinton D. a Angela R. Christensenovi

Autoři žijí v Utahu v USA. Bratr Christensen pracuje pro Oddělení církevní historie.

Jedním z velkých posláních Církve Ježíše Krista v posledních dnech je poskytnout chrámová požehnání lidem z celého světa, a to jak živícím, tak mrtvým. Prorok Joseph Smith učil, že „cílem shromažďování ... lidu Božího v kterémkoli věku světa ... bylo postavit Pánu dům, ve kterém by mohl zjevovat svému lidu obřady svého domu“.¹

Na počátku 20. století se na zemi nacházely pouze čtyři chrámy v provozu, přičemž všechny byly v Utahu. Prvořadou možností, jak získat přístup k chrámovým požehnáním, tedy bylo fyzické shromažďování v Utahu. V roce 1919 se situace změnila. 27. listopadu 1919 prezident Heber J. Grant (1856–1945) zasvětil chrám Laie na Havaji. Byl to historický přelomový okamžik v období Znovuzřízení, neboť chrámová požehnání se tak stala dostupnými pro mnohé národy.

Chrám Laie na Havaji byl v mnoha ohledech prvním mezinárodním chrámem. Okamžitě začal sloužit členům z Havaje,

Nového Zélandu, Samoy, Tongy, Tahiti, Japonska a Austrálie. Jak se Církev v celém Tichomoří a Asii rozrůstala, zvyšoval se i počet zemí, pro které tento chrám představoval požehnání.

Letos si připomínáme 100. výročí tohoto důležitého milníku ve shromažďování Izraele na obou stranách závoje.

Shromažďování ze Samoy

Samojské ostrovy leží přibližně 4 000 kilometrů od Havaje. V roce 1919 John Q. Adams, prezident misie na Samoi, uvedl: „Jakmile byl chrám v Laie dokončen, zdálo se, že se našich lidí zmocnila intenzivní touha nashromáždit dostatek světského majetku, aby se do chrámu mohli vydat.“ Například Aulelio Anae sloužil jako misionář 20 let, přičemž si nenárokoval žádný plat. Vzhledem k tomu, že takto obětoval dlouhá léta, neměl dost peněz na cestu na Havaj. A tak bratr Anae prodal vše, co vlastnil, a podařilo se mu dát dohromady asi 600 nebo 700 amerických dolarů.² Bratr Anae a další Samojsci ve 20. letech obětovali vše, co mohli, aby se mohli odstěhovat do Laie.

Jedna rodina, Leotaovi, dorazila na Havaj na Nový rok 1923. Sedmiletá Vailine Leotaová vzpomínala: „První [pohled]

na chrám ... byl to nejkrásnější, co jsme spatřili.“³ O pouhé dva týdny později obdrželi Vailinini rodiče, Aivao a Matala, své obdarování, byli spolu zpečetěni jako manželský pár a byly k nim připečetěny jejich děti. Leotaovi sloužili věrně v domě Páně 50 let a byli pohřbeni „poblíž chrámu, který měli tolik rádi“.⁴ Dnes žijí na Havaji stovky jejich věrných potomků.

Nesplnitelný úkol

Zatímco mnozí členové z Tichomoří opouštěli svou vlast a emigrovali na Havaj, mnohé sbory a odbočky z různých zemí organizovaly skupinové cesty do chrámu, kterým se říkalo výpravy. Toto shromažďování v duchovní podobě dávalo členům Církve možnost cestovat do chrámu, aby přijali chrámové obřady, a pak se vrátit domů a budovat Církev ve své vlastní zemi.

President Grant se během zasvěcení modlil k Pánu, aby pro Svaté z Nového Zélandu a všech tichomořských ostrovů připravil cestu, jak si sestavit svůj rodokmen, aby pak mohli přijít do chrámu a stát se spasiteli svých předků.

První výpravu do chrámu uspořádala skupina maorských Svatých z Nového Zélandu pouhých šest měsíců po zasvěcení. Ačkoli tyto Svaté dělila od Havaje vzdálenost přes 8 000 kilometrů, naplnila je zpráva o zasvěcení tamního chrámu nesmírnou radostí.

Waimate a Heeni Anaruovi si velmi přáli být součástí první skupiny, která podnikne cestu do chrámu. Kvůli chudobě této rodiny a nákladům na cestu ve výši 1 200 novozélandských dolarů, což je značná částka, se tento cíl zdál být nedosažitelný. Musel by se stát zázrak.

Rodina Anaruových se léta řídila radou proroka a shromažďovala své genealogické záznamy. Štosty těchto záznamů pak čekaly spolu s Anaruovými na zázrak. Syn Anaruových, Wiwini, o víře svých rodičů věděl:

„Maminka si vůbec nikdy nezoufala nad tím, že by jednoho dne [ne]měla mít příležitost pokleknout s tatínkem u oltáře v chrámu.“

A zázrak se skutečně stal. Waimate získal od novozélandské vlády smlouvu na rozsáhlý projekt územního rozvoje. Díky jeho příjmu z tohoto projektu získali dostatečně velkou částku k tomu, aby mohli uhradit cestu na Havaj. Waimate a Heeni překonali strach z cesty přes oceán a v květnu roku 1920 se vydali na Havaj se skupinou 14 Svatých. Obdrželi vlastní obdarování a byli spolu zpečetěni. Stalo se nemožné.

Příběh Anaruových je jen jeden z mnoha tisíc příběhů o Svatých posledních dnů, kteří se vydali do chrámu Laie na Havaji, aby přijali obřady a vznesli nárok na zaslíbení, která Pán lidem nabízí ve svém domě. Vyžadovalo to značné oběti, ale výsledkem byli silnější Svatí, kteří se vrátili do své vlasti připraveni vést Církev.⁵

Duchovní shromažďování z Asie

Po druhé světové válce a obnovení Církve v Japonsku uspořádali tamní Svatí první asijskou výpravu do chrámu. V roce 1965 přiletělo na Havaj z Tokia letadlo se 165 oddanými Svatými, aby mohli obdržet chrámové obřady. Tato cesta byla pro Církev v Japonsku zdrojem neuvěřitelné síly. Devadesát pět procent těchto členů zůstalo

1850

1850: Do Havajského království přijíždějí misionáři, aby kázali znovuzrozené evangelium.

1855: Na Havaji slouží svou první misii Joseph F. Smith.

1875

1865: Církev kupuje v Laie pozemek a staví na něm sborový dům. V roce 1916 dochází k přesunu této budovy, aby udělala místo chrámu.

1900

1915: President Joseph F. Smith oznamuje chrám Laie na Havaji.

27. listopadu 1919: President Heber J. Grant (nahore uprostřed) chrám zasvěcuje.

1920: Waimate Anaru cestuje do chrámu z Nového Zélandu.

1925

1923: Rodina Leotaových (dole) se stěhuje do Laie ze Samoy.

v Církvi aktivními. Pět z nich se později stalo ve své vlasti presidenty chrámu, včetně staršího Yoshihiko Kikuchiho, první generální autority z Japonska.⁶

V roce 1970 se do Laie vydala skupina korejských členů. Choi Wook Whan, president odbočky, uvedl: „Vydali jsme se do chrámu, což nás přimělo přemítat a uvědomit si, jak můžeme dosáhnout spasení. Věčný plán nabyt skutečných obrysů a naše svědectví se posílila natolik, že to lze jen stěží vysvětlit. Pro lid z Koreje je příležitost navštěvovat chrám nesmírným požehnáním.“⁷

Shromažďování zesnulých z řad našich příbuzných

Kdykoli se chrámové obřady stanou v určité zemi dostupnými, nepřináší Pánova požehnání pouze těm, kteří v ní žijí, ale také oněm příslušníkům daného národa, kteří jsou nyní na druhé straně závoje. Tato požehnání pociťují i členové z asijských zemí, v nichž tamní kultura s nesmírnou pečlivostí zaznamenává genealogii už po staletí.

Rodiče Kwai Shoon Lunga emigrovali na Havaj z Číny. Kwai Shoon Lung se narodil v roce 1894 na Kauai a dal se pokřtít v roce 1944 na své padesáté narozeniny. Bratr Lung učil v Církvi rodinné historii a členům své třídy řekl: „Jedné

noci jsem měl vidění, v němž jsem spatřil mnoho svých zesnulých příbuzných, jak mě pobízejí, abych pro ně pracoval.“ O tři dny později obdržel od tety z Číny svůj rodokmen – 22 stran popsaných čínskými znaky, které odhalovaly, kdo byli jeho předkové, až do roku 1221 po Kr. Spolu se svým synem Glennem a snachou Julinou vykonali v chrámu tisíce obřadů za svou rodinu. Glenn a Julina Lungovi později v letech 2001 až 2004 věrně sloužili jako president a vedoucí sestra chrámu Laie.⁸

Shromažďování pokračuje

Chrám Laie na Havaji, který se nachází na tichomořské křižovatce mezi americkým kontinentem a Asií, otevírá dveře k získání požehnání mnohým národům. A tak se shromažďování Izraele stalo v první řadě shromažďováním duchovním, neboť členové mohou obdržet chrámová požehnání a pak se vrátit do své rodné země a budovat Církev tam. Tato příležitost napomáhá šíření znovuzřízeného evangelia k mnoha kulturám a národům na obou stranách závoje.

Když nyní slavíme 100. výročí chrámu Laie na Havaji, máme výsadu být svědky důležitého milníku v rámci Znovuzřízení a naplnění proroctví proroka Jáкова, které je zaznamenáno v Knize Mormonově: „Veliké jsou sliby Páně těm, kteří jsou na ostrovech mořských.“ (2. Nefi 10:21.) ■

POZNÁMKY

1. *Učení presidentů Církve: Joseph Smith (2008)*, 412.
2. Viz James Adams Argyle, comp., „The Writings of John Q. Adams“, 14, FamilySearch.org.
3. Vailine Leota Niko, v: Clinton D. Christensen, comp. *Stories of the Temple in Lā'ie, Hawai'i* (2019), 70–71.
4. Aivao Frank Leota (1878–1966), FamilySearch.org.
5. Viz Christensen, *Stories of the Temple in Lā'ie, Hawai'i*, 64–65.
6. Viz Christensen, *Stories of the Temple in Lā'ie, Hawai'i*, 114–117.
7. Choi Wook Whan, v: „Going to the Temple Is Greatest Blessing“, *Church News*, Apr. 17, 1971, 10.
8. Viz Christensen, *Stories of the Temple in Lā'ie, Hawai'i*, 166.

1950

1965: Na Havaj přijíždí v rámci první asijské výpravy do chrámu 165 Svatých z Japonska.

1970: Ke Svatým z Japonska se na výpravě do chrámu přidávají Svatí z Koreje.

1975

13. června 1978: President Spencer W. Kimball znovuzasvěcuje chrám poté, co došlo k jeho značnému rozšíření. Spolu s presidentem N. Eldonem Tannerem (nahore) rovněž navštěvuje Polynéské kulturní středisko.

2000

21. listopadu 2010: President Thomas S. Monson znovuzasvěcuje chrám poté, co byly provedeny úpravy, aby lépe odolával seismické aktivitě, a přestavba.

2015

Zavedl nás k Monice

Když jsem žila v São Paulu v Brazílii, poznala jsem se s výjimečnou ženou jménem Graça. Byla to laskavá a milá žena, která byla ke každému přátelská.

Graça byla moje společnice pro navštěvující učení. Byla to matka tří dětí, pracovala na částečný úvazek a neměla auto ani telefon, ale nic z toho jí nebránilo ve vykonávání služby.

Ze svého balkónu jsem viděla jedno okno jejího domu. Když měla možnost, dala Graça do tohoto okna kus červené látky na znamení, že je připravena jít navštěvovat. Nikdy si nehledala výmluvu, proč nesloužit. Často myslím na

Graça dávala do okna kus červené látky na znamení, že je připravená jít navštěvovat.

Graçino znamení a na úžasný příklad její oddané a prosté služby.

Velmi dobře si vybavuji jeden zážitek. Před návštěvou jedné z našich sester jsme se připravily a pomodlily. Když jsme se blížily k jejímu domu, uvědomily jsme si, že jsme vlastně přijely k domu jiné sestry! Byly jsme pověřeny tuto sestru, méně aktivní matku dvou malých dětí, navštěvovat, ale neplánovaly jsme návštěvu právě toho dne. Protože už jsme tam byly, zaklepaly jsme, ale nikdo neotevíral.

Rozhodly jsme se vytrvat a čekat. Nakonec tato sestra, Monica, přišla a řekla nám, že má moc práce. Všimly jsme si, že je unavená a má téměř v očích slzy. Když jsme řekly, že jsme jí přišly pomoci, pozvala nás dál. Její dítě plakalo, tak jsme jí řekly, ať se o ně jde postarat, že počkáme. Když Monica odešla s dítětem nahoru, pustily jsme se do práce, uklidily jsme několik pokojů a poskládaly jsme všechno oblečení, co jsme viděly.

Když Monica uviděla, jak její dům prokoukl, rozplakala se, otevřela nám své srdce a pověděla nám o svých těžkostech. Slíbily jsme, že jí pomůžeme, a promluvily jsme si o jejich těžkostech s presidentkou Pomocného sdružení. Následující neděli přišla Monica na shromáždění.

Z Monicy se stala aktivní, šťastná sestra, a my jsme jí nadále láskyplně sloužily a pečovaly o ni. Stále čelila stejným těžkostem, ale díky své aktivitě v Církvi se s nimi dokázala potýkat s větší vírou a odvahou.

Jsem moc vděčná za Graçin příklad z doby, kdy jsme spolu sloužily. Modlily jsme se o vedení a Bůh nás zavedl k Monice. ■

Rosana Soaresová, Utah, USA

Zasadily mi do srdce seménko

Odkud jsem přišla? Co tady dělám? Kam půjdu po tomto životě?

Když mi bylo 29, tyto otázky mi neustále přicházely na mysl. Moji rodiče už byli po smrti. Truchlila jsem nad ztrátou svého prvorozeného syna, který zemřel jako nemluvně. Vychovávala jsem tři další děti a život byl plný výzev.

Pán začal odpovídat na mé otázky, když do mého domova přivedl dvě mladé misionářky. Když jsem je pozvala dál, zeptaly se, zda mám pocit, že mi v životě něco chybí. Pověděla jsem jim o svých rodičích a synovi. O tom, že by podle mě bylo nespravedlivé mít děti a zakládat rodiny, kdyby všechno prostě končilo smrtí. Zeptala jsem se, zda své rodiče a svého syna ještě někdy uvidím.

„Marto,“ řekly mi, „svou rodinu můžeš mít na věčnost.“

Srdce se mi naplnilo radostí. Chtěla jsem se dozvědět více. Při příští návštěvě

mě učily více o evangeliu Ježíše Krista. Daly mi Knihu Mormonovu a vyzvaly mě, abych ji četla a ptala se Boha, zda je to Jeho slovo. Jejich výzvu jsem přijala. Když jsem se modlila, Bůh mi odpověděl naprosto jasně. Ve svém srdci jsem věděla, že je to pravda.

Když jsem nastoupila do nové práce, ztratila jsem s misionářkami kontakt. V následujících měsících se rozpadlo mé manželství a já jsem se snažila začít s dětmi nový život.

Nakonec jsem se znovu vdala. Jednoho dne mi manžel řekl, že mu v životě chybí Bůh. Rozhodli jsme se navštívit církev, do které kdysi chodíval. Když jsme vešli do budovy, uviděla jsem na stole ve vstupní hale Knihu Mormonovu. Byla to tatáž církev, se kterou jsem se už seznámila! Moc se mi líbil Duch, kterého jsem tam pociťovala. Když jsme odešli, zeptala jsem se manžela, jak

Pocítila jsem, že bych měla sestřám, které mě učily jako první, říct, že jsem vstoupila do Církve a že mi do srdce zasadily seménko znovuzřízeného evangelia.

bych se mohla nechat pokřtít.

„Musí tě učit misionáři,“ odpověděl.

„Učili mě před pěti lety!“ řekla jsem.

Já i mé děti jsme opět měli lekce s misionáři. Náš křest byl nejšťastnější den v našem životě.

O několik let později jsem měla pocit, že bych měla říct sestřám, které mě učily jako první, že jsem vstoupila do Církve. Na Facebooku jsem našla skupinu navrátilivších se misionářů z Brazílské misie Santa Maria. Byla mezi nimi i jedna ze sester, které mě učily. Poslala jsem jí žádost o přátelství a řekla jsem jí, kdo jsem, jak jsem se stala členkou Církve, že naše rodina byla zpečetěna v chrámu a že můj syn nyní slouží na misi na plný úvazek. Řekla jsem jí, že to vše bylo možné díky tomu, že mi se společníci zasadily do srdce seménko znovuzřízeného evangelia. ■

Marta Algarveová, Santa Catarina, Brazílie

Naplnil jsem dvě tašky potravinami a vydal jsem se k domu jedné sestry z našeho sboru.

Požehnání odměnou

S manželkou Carmen se nám právě narodilo naše první dítě, když jsem byl povolán jako biskup našeho sboru. V té době jsme se potýkali s finančními potížemi. Zaopatřování rodiny a současné bdění nad členy sboru a péče o ně mě začaly vyčerpávat.

Jednu neděli jsem si na shromáždění svátosti povšiml jedné svobodné matky se čtyřmi malými dětmi. V kapli seděla v poslední řadě a dělala vše pro to, aby své děti udržela v tichosti. Věděl jsem, že má také finanční potíže, ale nikdy nepožádala o pomoc. Týdny ubíhaly a ona se svými dětmi každou neděli přicházela na shromáždění.

Jednoho dne jsem obdržel výplatu. Byl jsem požehnan tím, že jsem obdržel odměnu, a tak jsem se rozhodl použít peníze navíc na nákup materiálu na tolik potřebné opravy svého domu.

Ale zatímco jsem šel na trh, přišla mi na mysl tato sestra a její děti. Měl jsem pocit, že bych pro ně měl za peníze navíc nakoupit potraviny. Zavolał jsem Carmen a řekl jsem jí o svém úmyslu. Souhlasila.

Jak jsem nakupoval, zahlédl jsem sušenky a napadlo mě, že by děti možná ocenily něco sladkého. Naplnil jsem dvě tašky potravinami a vydal jsem se k domu této sestry.

Několikrát jsem zaklepal na omšelé dřevěné dveře. Když už jsem se chystal odejít, dveře se konečně otevřely. „Biskupe,“ řekla sestra, „vás bych tu tedy nečekala.“ Její děti okamžitě vyběhly za ní.

„Trochu jsem vám nakoupil,“ řekl jsem.

Jedna z jejích dcer našla sušenky a vykřikla: „Sušenky!“ Její bratři a

sestry se nadšeně seskupili okolo. Sedmiletá dcera mě objala. „Děkujeme, biskupe!“ řekla.

Nahlédl jsem do jejich domova a viděl jsem, že tato sestra prala oblečení v hrnci na podlaze. Rodina neměla žádný stůl a spali na matraci na podlaze. Uvědomil jsem si, jak moc strádají. Zajistil jsem, aby měli stůl a aby každý z nich měl postel.

Tato zkušenost mi pomohla uvědomit si, že Pán vede své služebníky a žehná jim. Nepotřebujeme zvláštní povolání, abychom mohli pomáhat svým bratrům a sestram. Úplně stačí, abychom žili v souladu s Duchem, rozpoznali, kdo potřebuje naši pomoc, a byli ochotni být nástroji v rukou Páně. ■

Roberto Atúncar Nieto, Lima, Peru

Dvě stránky plné vděčnosti

Mého otce celý život trápily pocity nízkého sebevědomí a bezcennosti. Vychoval ho otec alkoholik, který mu často říkal, jak je podle něj bezcenný. Můj otec se našťástí sám alkoholikem nikdy nestal, ale nikdy mně ani mým sourozencům neřekl, že je na nás hrdý, ani nás nikdy nepochválil za to, co se nám povedlo. Během dospívání jsem se mu snažila dělat radost, ale vždy jsem měla pocit, že toho nelze dosáhnout. Kvůli tomu jsme měli napjatý vztah.

Jeden rok jsem se o tom zmínila svému moudrému biskupovi. Poradil mi, abych svému otci v dopise napsala všechny důvody, proč jsem za něj vděčná. To pro mě nebylo nic snadného. Mé rány byly hluboké a nechtěla jsem, aby se můj děkovný dopis stal dopisem plným rozhořčení. A tak jsem se modlila. Pod vedením Ducha se začaly důvody vděčnosti za mého otce jen hrnout. Chvíli to trvalo, ale když jsem skončila, měla jsem dvě popsané stránky.

Dopis jsem doručila, aniž bych věděla, jak můj otec bude reagovat. Věděla jsem však, že jeho reakce nezáleží na mně. Potřebovala jsem jen pohlédnout do svého srdce a pamatovat na to, proč jsem ten dopis napsala.

Další den ráno mi volala nevlastní matka. Plakala. Řekla mi, že otec si dopis četl pořád dokola. Řekla, že se mnou nemůže mluvit, protože usedavě pláče.

„Děkuji,“ řekla. „Tvůj otec to potřeboval.“

Později toho dne mi otec zavolal, aby mi poděkoval. Několik dnů mi volal každý den, aby mi dal najevo, jak moc pro něj ten dopis znamená.

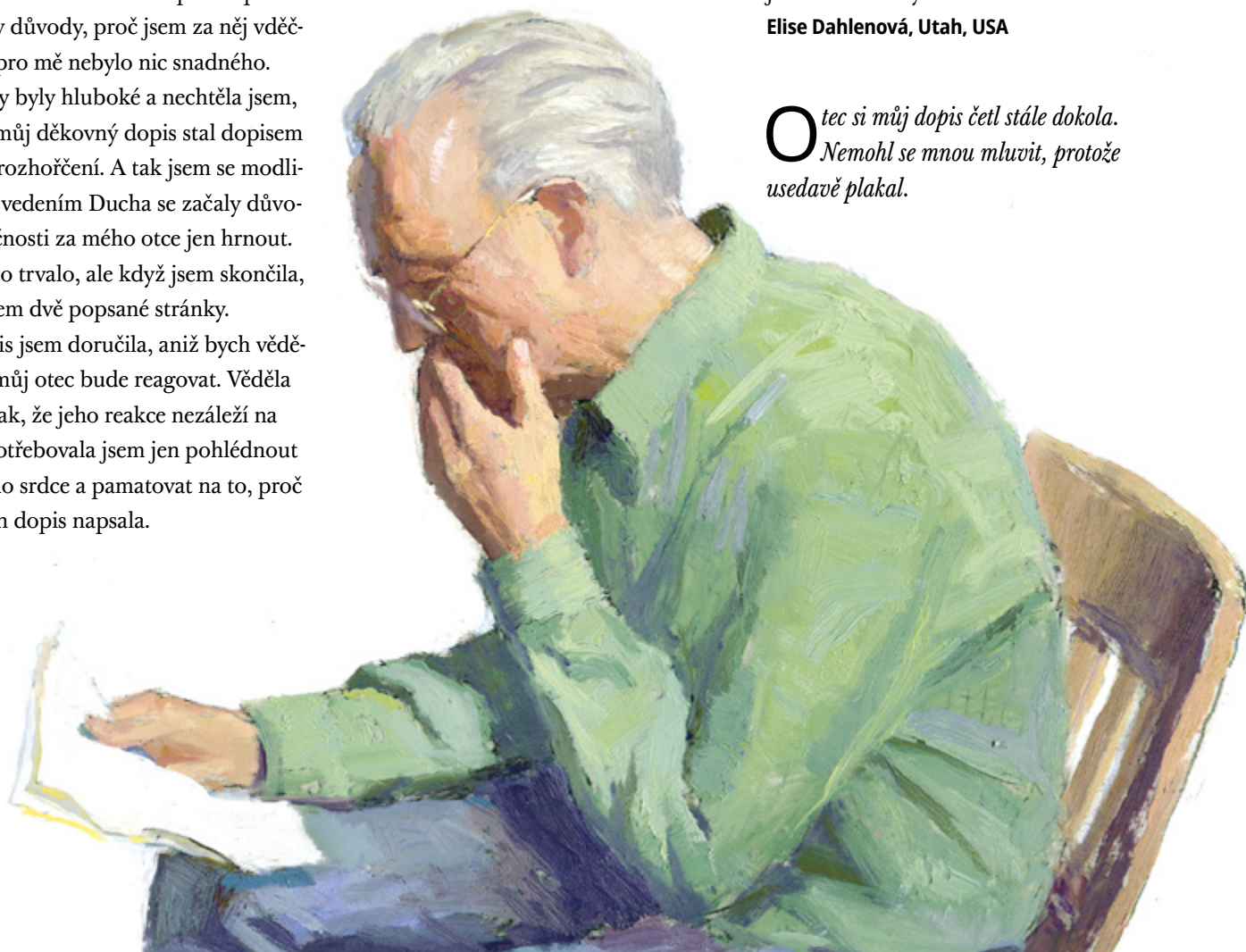
Ráda bych řekla, že se náš vztah zázračně zahojil, ale měli jsme před sebou ještě mnoho práce. Časem se

mé srdce začalo hojit a náš vztah se zlepšil. Nakonec jsem byla schopna mu odpustit.

O několik let později můj otec po urputném boji s rakovinou zemřel. Jsem si jistá, že nyní zakouší nesmírnou radost, zatímco mu Spasitel pomáhá zahojit se po mnohých letech, po které byl týrán. Víím, že prostřednictvím moci Usmíření Ježíše Krista zažívám pocit hojení. Spasitel rozumí našim potřebám a může nám pomoci odstranit z naší duše jed poranění a rozhořčení. Víím, že vděčnost, odpuštění a láska jsou mocné léky. ■

Elise Dahlenová, Utah, USA

Otec si můj dopis četl stále dokola. Nemohl se mnou mluvit, protože usedavě plakal.

JAK ČELIT PORNOGRAFII: Ochraňujte, reagujte a uzdravujte

Joy D. Jonesová
Generální
presidentka
Primárek

Tyto tři možnosti, jak uplatňovat lásku, mohou pomoci našim dětem v případech, kdy se mohou setkat s pornografií.

Jsem si bolestně vědoma vlivu pornografie dokonce i na ty nejmladší členy naší společnosti – na naše děti. Pornografie jakožto epidemie nesmírných rozměrů může být příčinou pocitů hanby a podvedenosti, pokřivených názorů, ztráty sebeovládání, zdrcující závislosti a naprostého mrhání časem, myšlenkami a energií. Je velmi zapotřebí, abychom my všichni – rodiče, rodiny, učitelé, vedoucí – skutečně poznali své děti a mládež, cenili si jich a chránili je.

Jedním z největších Božích darů je láska. Milovat Boha a milovat svého bližního jsou dvě největší přikázání, která nám dal sám Ježíš Kristus. Jsem přesvědčena, že láska je zároveň naší nejlepší zbraní v boji proti pornografii.

Je pravdou, že populární rčení říká: „Porno zabíjí lásku“, ale pamatujme také na to, že láska zabíjí porno. To neznamená, že láska, kterou k někomu chováme, může změnit jeho závislost, nebo dokonce chování. Ale láska nás může motivovat – v tom, jak se připravíme, jak budeme reagovat, jak budeme naslouchat – zvláště ve vztahu k našim dětem. Pokud máme mít vůbec nějakou naději, že budeme schopni vymýtit tento mor ze světa, musí láska stát v popředí veškerého našeho úsilí a zároveň být jeho základem.

Ráda bych navrhla tři možnosti, jak uplatňovat lásku, na které se, jak doufám, budeme zaměřovat, které přijmeme za své a podle nichž budeme jednat. Tyto tři možnosti se pojí ke třem stádiím při setkání s pornografií, s nimiž se naše děti možná budou muset vyrovnat.

Zprv – říkáme jim: „Mám tě rád(a)“ tím, že je skutečně chráníme. Zadruhé – říkáme jim: „Pořád tě mám rád(a)“ tím, jak reagujeme na případy, kdy jsou vystaveny pornografii, ať již záměrně, či nikoli. A zatřetí – říkáme jim: „Vždy tě budu mít rád(a)“

Tento problém se dotýká našich chlapců a našich dívek, a my o něm dostatečně nemluvíme.

tím, že jim poskytujeme láskyplnou podporu, když usilují o uzdravení z pocitů nutkové potřeby se zaobírat pornografií nebo ze závislosti na ní. V každém tomto stádiu hraje láska klíčovou roli.

1 OCHRANA: „MÁM TĚ RÁD(A)“

Představte si v duchu dítě, které máte rádi. Když tomuto dítěti řeknete, že ho máte rádi, co to znamená? Ve své podstatě to znamená, že těm, které máme rádi, zajišťujeme ochranu, abychom jim tak mohli pomáhat stát se co nejlepšími lidmi a čelit životním výzvám. Součástí této ochrany je vytváření silných, na důvěře založených a soudržných vztahů. Tyto typy vztahů nám pomáhají udržet si děti nablízku. Když budujeme silné vztahy založené na důvěře a chráníme své děti a vnoučata – nebo jakékoli jiné děti – poskytujeme jim tím bezpečné místo, kam se mohou uchýlit. Tato ochrana jim pomáhá porozumět tomu, kdo jsou, a pochopit jejich vztah k Bohu. Když mají děti pocit, že si jich někdo váží a má je rád, pomáhá

jim to představit si starostlivého Nebeského Otce, který jim dává určité pokyny, aby dosáhly štěstí, a pomáhá jim to se na Něho spoléhat.

Obávám se, že mnozí rodiče si možná dosud neuvědomují, jak nebezpečná pornografie ve skutečnosti je, nebo si možná myslí, že je to jen problém týkající se chlapce, který bydlí o dům dál. Skutečností však je, že tento problém se dotýká našich chlapců a našich dívek, a my o něm dostatečně nemluvíme.

Před mnoha lety jsme s manželem slyšeli jeden příběh, který má hluboký význam a který jsme často vyprávěli svým dětem. Je to příběh o starém chřestýši, který požádal kolemjdoucího chlapce, aby ho odnesl na vrchol hory, odkud by mohl sledovat ještě jeden poslední západ slunce, než zemře. Chlapec váhal, ale chřestýš mu slíbil, že ho na oplátku za to, že ho vynese na horu, neuštkne. Po této domluvě chlapec dobrosrdečně odnesl hada na vrchol hory, kde sledovali západ slunce společně.

Pak chlapec odnesl hada zpátky do údolí a připravil si jídlo a nocleh. Ráno had chlapce

požádal: „Prosím tě, chlapče, mohl bys mě vzít zpátky domů? Přišel čas, kdy opustím tento svět, a rád bych se vrátil domů.“ Chlapec si pomyslel, že se mu předtím nic nestalo a had své slovo dodržel, a tak se rozhodl, že ho odnese domů, jak ho o to žádal.

Opatrně ho vzal, držel si ho na hrudi a nesl ho zpátky do pustiny, do jeho domova, aby tam mohl zemřít. Těsně předtím, než chřestýše položil na zem, se had obrátil a uštkl ho do hrudi. Chlapec vykřikl a odhodil hada na zem. „Pane hade, proč jste to udělal? Teď určitě zemřu!“ Chřestýš se na něj podíval a ušklíbl se: „Vždyť jsi věděl, kdo jsem, když jsi mě zvedal ze země.“

V dnešním světě vídám, jak mnozí rodiče podávají svému dítěti hada. Mám na mysli chytré telefony. Nemůžeme vložit mobilní telefon s přístupem na internet do rukou dětí, které nejsou natolik staré, aby byly dostatečně poučené, které ještě nemají nezbytné rozumové a rozhodovací schopnosti a které v telefonech nemají rodičovskou kontrolu či jiné nástroje, jež by je pomáhaly chránit. Jason S. Carroll, profesor v oboru rodinného života na Univerzitě Brighama Younga, uvedl: „Chráníme své děti do té doby, než se dokáží ochránit samy.“ Mozkový kmen, v němž se nachází centrum potěšení, se rozvíjí jako první. Teprve později se v čelní mozkové kůře plně rozvinou rozumové a rozhodovací schopnosti. „Takže děti mají plynový pedál bez celkové brzdy.“¹

Každý telefon má mít ochranný software, včetně telefonů dospívajících. Toto je dobrá rada i pro dospělé. Nikdo není imunní vůči uštknutí jedovatým hadem. Někteří rodiče se rozhodnou dát svým dětem jen tlačítkové telefony, aby jim umožnili pouze volat a psát textové zprávy.

Kromě chytrých telefonů existuje bezpočet dalších zařízení, na nichž lze prostřednictvím internetu přistupovat k nežádoucím multimediálním souborům. Nedávná studie ukázala, že 79 procent nežádoucích případů, kdy je člověk vystaven pornografii, se odehrává v prostředí domova.² Děti mohou být vystaveny pornografii na tabletech, chytrých telefonech, herních

konzolích, přenosných DVD přehrávačích či chytrých televizích, mám-li zmínit jen některá zařízení. Znáám rodiny, které si doma k používání elektronických zařízení vyčlenily jedno konkrétní frekventované místo. Tyto rodiny toto místo nazývají „multimediální místností“ a všechna zařízení jsou zde na očích, v plném světle. Nikdy nenechávejte nikoho samotného v místnosti, když používá zařízení, na němž lze sledovat multimediální soubory.

Jiné rodiny se rozhodly zavést pravidlo, že například v ložnici, v dětském pokoji či v koupelně se telefony nepoužívají vůbec. Někteří jednoduše říkají: „Nikdy o samotě s telefonem.“ A další postupně umožňují dětem přístup k různým aplikacím pomocí softwaru, jehož prostřednictvím mohou telefon dítěte konfigurovat rodiče. Tímto způsobem učí děti tomu, že důvěru si je potřeba získat a že bezpečnost při práci s telefonem je důležitá.

Ať již má naše rodina jakékoli potřeby, učme každého z jejích členů, aby již od začátku používal technologie moudře a ke svému prospěchu – aby si osvojil mravní styl myšlení. Konstruktivně děti vzdělávejme, aby používaly technologie tak, aby to bylo přínosem. Můžeme je učit vyhodnocovat situaci na základě toho, že se budou samy sebe ptát: „Když toto použiji, poslouží to dobrému účelu?“ Naše rozhodnutí týkající se toho, jak budeme učit svou rodinu nyní, ovlivní budoucí generace.

Doufám, že se jako rodiče zamyslíme nad tím, jak důležité jsou vztahy s našimi dětmi a co konkrétně děláme, abychom je chránili. Když budeme tyto láskyplné vztahy posilovat, budou děti lépe chápat, proč Bůh varuje před zlem pornografie, rozpoznají, jak se pornografií vyhnout, a budou připraveny, když se s ní setkají.

2 REAKCE: „POŘÁD TĚ MÁM RÁD(A)“

Vést přívětivý, upřímný a příjemný rozhovor, který děti povzbuzuje k tomu, aby se s rodiči podělily o své myšlenky, zážitky a otázky, není snadné. Můžeme vybízet děti jakéhokoli věku, aby v případě, že nebo až začnou mít v jakékoli míře obtíže s pornografií – od toho, kdy se jí poprvé neúmyslně vystaví, přes to, že se jí budou občas zaobírat, až po případy, kdy se jí budou zaobírat intenzivně, či dokonce budou pociťovat nutkavou potřebu se jí zaobírat – za námi přišly. Včasné diskuse jsou lepší a děti za námi přijdou ochotněji, když budou vědět, že je máme rádi a že nic z toho, co řeknou nebo udělají, na tom nemůže nic změnit.

Dítě však za námi přijde dobrovolně jen velmi zřídka. Obvykle k tomu dojde tehdy, když všímavý rodič vybědne dítě slovy: „Děje se něco?“ nebo „Vypadáš nějak nesyť“. Čím více lásky dítě pociťuje, tím snadnější je pro ně světit se.

Toto ujištění o lásce se v jejich mysli utvrzuje díky malým zážitkům, k nimž dochází opakovaně. Láskyplné rozhovory o drobných potížích

vytvářejí základ pro správnou reakci, aby ve chvíli, kdy nastanou velké problémy, bylo stále možné mluvit otevřeně. A co je nejdůležitější, děti vědí, že vaší reakcí vždy bude: „Pořád tě mám rád(a). Nepřestanu tě mít rád(a) jen kvůli tomu, že se něco stalo. Budu tě mít rád(a) vždycky.“

Z nějakého důvodu s mládeží a s dětmi o jednom z nejsilnějších nutkání a jednom z největších pokušení, s nímž se setkají, příliš nemluvíme. Tato naše zdráhavost způsobuje, že se budou v první řadě učit z internetu, od ostatních dětí nebo dospívajících, či dokonce z populárních médií. Někteří z nás se možná zdráhají před dětmi ve snaze ochránit jejich nevinnost slovo *pornografie* vůbec vyslovit. Připadá nám to jaksi nemístné. Naši rodiče s námi o tom možná nikdy tak otevřeně nehovořili. Co když náš rozhovor podnítl jejich zvědavost? Co když se budou chtít dozvědět více? Jak můžeme očekávat, že naše děti s námi budou mluvit o pornografii, pokud o ní my nebudeme nikdy mluvit s nimi?

Rodiče, s tímto rozhovorem musíme začít my, a nesmíme čekat na to, až přijdou děti za námi. Líbí se mi doporučení vést spolu pravidelné, časté a uvolněné hovory namísto jednorázové rozmluvy. Přínosy láskyplného rozhovoru spočívají v tom, že v tomto případě jsou odborníky rodiče a důvěryhodní vedoucí, nikoli Google; lze jej vést v bezpečném prostředí; a rozmluva posiluje důvěru ze strany dítěte. Chceme, aby děti měly pocit, že jsou připravené a zvládnou to, a nikoli, aby se bály. Chceme mluvit s nimi, nikoli na ně.

My, jakožto rodiče a učitelé, nemůžeme dětem pomáhat, pokud sami nejsme poučeni. Je zcela nezbytné učit tomu, *co* pornografie je a *proč* se jí vyhýbat. Můžeme sami za sebe poznat a pomoci dětem pochopit, proč je pornografie špatná, proč je tak nebezpečná, proč nechceme, aby jim ublížila, a co dělat, když se s ní setkají.

Vysvětlujeme dostatečně svým dětem, úměrně jejich věku, *proč* se mají pornografií vyhýbat? Pokud jediným důvodem, proč se jí vyhýbat, který uvedeme, bude to, že „je to špatné“, může

se ukázat, že je tento důvod nedostatečný. Místo toho jim musíme předložit co nejvíce důvodů, abychom tak zavedli morální imperativ, který bude pro naši mládež podnětný.

Existuje mnoho důvodů, proč se vyhýbat pornografii – níže jsou uvedeny jen některé, které uvádí organizace Fight the New Drug [Bojujte s novou drogou] a které by naše mladé lidi mohly zaujmout:

- Porno může změnit funkce vašeho mozku a studie ukazují, že může dokonce váš mozek zmenšit a utlumit jeho aktivitu.
- Porno může být návykové.
- Porno zničí vaše sebevědomí.
- Porno může způsobit, že budete opuštěni.
- Porno může ublížit těm, které máte rádi.
- Porno může zničit zdravou sexualitu.
- Porno je spojeno s násilím.
- Porno způsobuje, že lidé se nakonec stanou nečestnými.
- Porno vás připraví o čas a energii.
- Porno způsobuje depresi, úzkostné stavy a pocity hanby.

A já bych dodala, že pornografie je proti přikázáním Božím. Kvůli těmto a mnoha dalším důvodům je jasné, že pornografii je nutné se vyhýbat, ale pokud si toho budeme vědomi, aniž bychom to uvedli do praxe, povede to ke zklamání a pocitu nezdaru. Musíme stanovit rozumné a užitečné hranice, omezení a očekávání. Zcela zásadní je pomoci dětem vymyslet vlastní vnitřní důvody, proč se chtějí držet od pornografie stranou. Pokud se dítě samo za sebe nerozhodne, jaký ohledně této záležitosti zaujmout postoj, pravděpodobně se stane součástí stávajících hrozivých statistik.

3 UZDRAVENÍ: „VŽDY TĚ BUDU MÍT RÁD(A)“

Když jsou děti vystaveny pornografii a spadnou do její pasti, snaží se nějak reagovat, vymanit se z ní a uzdravit se. Jakmile děti přijmou zodpovědnost za své uzdravení a snaží se kráčet kupředu, je zapotřebí upřímné, opravdové, vytrvalé, neochvějné a trpělivé podpory. A nikdo nemůže takovouto podporu poskytnout tak jako rodič. Poté, co budeme děti s pečlivostí a osobně učit pravdě, poté, co si citlivě získáme jejich důvěru a povzbudíme je k rozhovoru, musí vědět, že je bez ohledu na jejich chyby a rozhodnutí ujistíme: „Vždy tě budu mít rád(a), ať se děje, co se děje.“

Vzpomínám si na jednoduchou příhodu, která se před mnoha lety stala v naší rodině. S manželem jsme byli mimo domov a náš nejstarší syn hlídal ostatní děti. Zavolal nám znepokojený soused a upozornil nás, že před naším domem je hasičské auto. Vydali jsme se spěšně domů a zjistili jsme, že náš desetiletý syn si hrál za domem vedle dvouapůlhektarového pole vysoké suché trávy. Zkoušel zjistit, zda dokáže rozdělávat oheň křesáním jisker.

Další zdroje a materiály naleznete na internetových stránkách [overcoming pornography.lds.org](http://overcomingpornography.lds.org).

Očividně to dokázal! Než jsme dorazili domů, hasičský sbor malý požár uhasil, hasiči již našeho syna poučili a sousedé se začínali rozcházet. Náš syn byl vyvedený z míry, vystrašený, měl slzy na krajíčku a uvědomoval si, že má velký problém.

Vešli jsme všichni do domu. Syn byl tak vystrašený, že i když byla situace vážná, nemohli jsme udělat nic jiného, než tohoto drahého chlapce obejmout a ujistit ho, že ho máme rádi a že jsme si oddechli, že se mu nic nestalo.

Když budou děti vystaveny pornografii, a zvláště když budou lapeny v její síti, budou rovněž vyvedeny z míry, vystrašené a budou mít slzy na krajíčku. Je těžké vzít něco, co bylo dosud skryto v temnotě, a vynést to na světlo. Přináší to pocity hanby a zranitelnosti. Cestou k nápravě a uzdravení mohou děti zažít nezdary a těžkosti. Jejich potřeba pociťovat neustálou lásku je velmi důležitá. Rodiče si nicméně musí být vědomi toho, že jejich láska sice vždy pomůže, ale není to vše, čeho bude zapotřebí.

Při uzdravování budete muset vložit část oné lásky, kterou chováte ke svému dítěti, do hledání

správných zdrojů pomoci. Vaše láska je základem pro to, co se musí dít dál, ale pokud se někdo z vašich blízkých ocitl v pasti, budete nejspíš muset vyhledat profesionály, kteří dokáží vašemu blízkému i vám pomoci.

Doufám, že když budete vy a vám blízký člověk usilovat o uzdravení, naleznete sílu v Tom, který má moc vyléčit všechny rány, spojovat lidi a vytvářet vztahy, jež značně přesahují to, co si v současné době dokážeme představit. Náš Spasitel, onen laskavý Léčitel, má moc nás spasit a zachránit. Můžeme být pro své děti rodiči a nasměrovat je k Němu, ale jedině On může být jejich Spasitel. A úžasné je na tom to, že On miluje naše děti ještě dokonaleji, než je milujeme my – ať se děje, co se děje. ■

Ž hlavního proslovu proneseného v roce 2018 na konferenci Utažské koalice proti pornografii (Utah Coalition Against Pornography) v Salt Lake City v Utahu.

POZNÁMKY

1. Jason S. Carroll, v: Lisa Ann Thomson, „Eight Strategies to Help Children Reject Pornography“, *Liahona*, Aug. 2017, 19.
2. „The Facts about Online Threats“, *Parents Television Council Watchdog*, June 21, 2017, w2.parentstv.org/blog.

Mladí dospělí

V tomto oddíle

44 Známost a pornografie

Redakce *Liahony* a pracovníci Rodinných služeb

Pouze v elektronické podobě

Jak jsem se naučila reagovat, když někdo přizná, že zápolí s pornografií

Jméno neuvedeno, Utah, USA

Jak se vypořádat s tím, že se můj snoubenec zaobírá pornografií

Jméno neuvedeno, Francouzská Polynésie

Bojovala jsem, abych pornografii překonala. Proč se o to nechtěl pokusit on?

Jméno neuvedeno, Guatemala

Tyto články a další materiály naleznete:

- na stránkách liahona.ChurchofJesusChrist.org
- v **Týdeníku MD** (v aplikaci Knihovna evangelia v oddíle „Mladí dospělí“)
- na stránkách facebook.com/liahona

Podělte se o svůj příběh

Máte nějaký příběh, o který byste se mohli podělit? Nebo byste si přáli přečíst články o určitých tématech? Svůj článek či zpětnou vazbu můžete zaslat prostřednictvím stránek liahona.ChurchofJesusChrist.org.

Hledání Krista přes temnotu pornografie

Při plánování článků pro mladé dospělé trávíme hodně času tím, že přemýšlíme o problémech, kterým nyní čelí. Je jich hodně. Ale když jsme s vyžitím metody brainstormingu přemýšleli o vydání na tento měsíc, zavedlo nás to k tématu, které se dotýká nás osobně, našich přátel i mnoha dalších – chození na rande a pornografie. Věděli jsme, že plánování tohoto oddílu bude náročné. Koneckonců pornografie ovlivňuje mnoho lidí a přináší jim zármutek, a někdy i ničí život. A u mladých svobodných dospělých se v důsledku pornografie může budoucnost zdát ještě nejistější, než se zdá již nyní – zvláště pokud jde o přípravu na manželství.

Když jsme začali dostávat příběhy od mladých dospělých, jejichž vztahy zasáhla pornografie, byli jsme vskutku svědky toho, jak nás v naší práci vede ruka Nebeského Otce. A jsme svědky toho, že existuje více než jen jiskřička naděje na šťastná a věčná manželství bez jakýchkoli závislostí. Proč? Protože každý příběh svědčí o uzdravující moci Ježíše Krista, která mění život a přináší naději, a o Jeho Usmíření.

Pokud tedy váš vztah zasáhla pornografie, vybízíme vás, abyste si přečetli oddíl určený na tento měsíc, který obsahuje články, jež s otevřeností napsali ti, kteří až příliš dobře vědí, že zápolení s pornografií je reálný problém. Tyto články se věnují například tomu, jak nadhodit téma pornografie, když s někým chodíte, a jak o ní mluvit (strana 44), jak reagovat, když někdo přizná, že s pornografií zápolí (pouze v elektronické podobě), jak mohou oba dosáhnout odpuštění a uzdravení (pouze v elektronické podobě) a jak vás může vést Duch, abyste věděli, jak ve vašem vztahu pokračovat (pouze v elektronické podobě).

Víme, že pokud se budete při hledání odpovědí spoléhat na Spasitele a povolávat do svého života Ducha, Nebeský Otec vás povede správným směrem, který bude odpovídat vaší jedinečné situaci. Svět sice může zaplavovat temnota pornografie, ale Spasitelovo uzdravující světlo rozežene jakoukoli temnotu. Vše, co je zapotřebí udělat, je se na Něj obrátit.

S pozdravem

Chakell Wardleighová a Mindy Seluová

Redaktorky církevních časopisů, oddíl pro mladé dospělé

Přečtěte si v článku presidenta M. Russella Ballarda v elektronické verzi tohoto vydání *Liahona* jeho rady týkající se toho, co dělat, když je člověk, s nímž chodíte, ovlivněn pornografií.

FOTOGRAFIE: GETTY IMAGES; POUŽITO PRO ILLUSTRACI ŮČELY; JDE O FOTOMODELY

MLADÍ DOSPĚLÍ

Známost a pornografie

Pracovníci *Liahony* a Rodinných služeb

Jakožto mladí dospělí víme, že mít známost může být zároveň napínavá, hrůzu nahánějící, naplňující i nervy drásající záležitost. Když se začínáme jeden druhému svěřovat, přirozeně si přeje- me toho druhého lépe poznat, a rostoucí bezbrannost je pro budování a prohlubování vztahů důležitá. Jaké máme sny, čeho se obáváme a čemu věříme? Jaký máme názor na manželství a rodinu? O jakých problémech, s nimiž jsme zápolili v minulosti nebo jimž čelíme v současnosti, bychom tomu druhému měli říci?

Jakkoli velké můžeme mít obavy z rozhovoru (či kladení otázek) ohledně obtíží spojených s pornografií, tak pokud o této záležitosti mluvit *nebudeme*, může to později vést ke zničujícím

problémům. Každý jednotlivý problém týkající se pornografie je jedinečný a obtížný, a tak možná ani nevíte, zda je to vůbec námět k diskusi, či jak s tím, s kým chodíte, toto téma nadnést, a proto je důležité, abyste usilovali o vedení Ducha. Neexistuje jedno jediné řešení vhodné pro každou situaci, ale v tomto článku vám nabízíme několik námětů určitých těm z vás, kteří si možná kladete tyto otázky:

- Jak mohu začít hovořit o tématu pornografie se svou známostí? A kdy je vhodné se na to zeptat/o tom promluvit?
- Jak mohu poznat, zda mám pokračovat ve vztahu s někým, kdo se v minulosti zaobíral pornografií?
- Jak můžeme společně usilovat o překonání pornografie?

Pomoc a naděje, když se u své známosti setkáme s obtížemi s pornografií.

Poznámka redakce: Vzhledem k tomu, že „mít známost“ znamená v různých kulturách něco jiného, pro účely tohoto článku máme na mysli chození na schůzky s cílem lépe poznat toho druhého v rámci zachování měřítek evangelia a vytvořit si s ním vztah, který by možná mohl vést k uzavření manželství.

Pro ty, kteří s těmito obtížemi zápolili nebo zápolí

Pokud jste zápolili s pornografií v minulosti nebo s ní zápolíte v současnosti, myšlenka na to, že byste měli s někým známost, vám možná přináší pocity beznaděje nebo úzkosti. Máte-li ale upřímnou touhu pornografii ze svého života odstranit (nebo jste to již udělali), vězte, že díky vlastnímu úsilí a pomoci od Nebeského Otce a Ježíše Krista můžete vytvořit zdravý a trvalý vztah. Když se snažíte vybudovat si s někým vztah, zamyslete se nad těmito otázkami.

1. Opravdu o tom musíme mluvit?

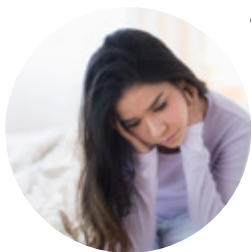
Běžná otázka zní: „Opravdu musím své známosti vyprávět o tom, jak jsem v minulosti zápolil(a) s pornografií, i když jsem z toho učinil(a) pokání?“ Nebo: „Musím se svou známostí mluvit o svých současných obtížích s pornografií?“ Obvykle je zapotřebí si o tom

promluvit – ve správný čas a citlivě. Mějte při tomto rozhovoru na paměti několik důležitých zásad:

- Načasování – K tomuto rozhovoru má dojít ve chvíli, kdy se ze vztahu stává vážná známost, což je stav, který to přirozeně vyžaduje.
- Upřímnost – Vztahy mají být založeny na důvěře a upřímnosti. Ačkoli se ten, s kým chodíte, může rozhodnout vztah ukončit, je zapotřebí, aby porozuměl podstatě vašich obtíží, tomu, nakolik úspěšně s nimi nyní zápolíte, a vašim plánům ohledně toho, jak postupovat, kdyby se v budoucnu objevily znovu.
- Odpuštění – Upřímný rozhovor s tím, s kým chodíte, ohledně zaobírání se pornografií neznamena, že by bylo zapotřebí barvitě líčit podrobnosti. Pokud jste učinili pokání a máte pocit, že vám bylo odpuštěno, máte se oprostít od pocitů viny. Jakmile učiníme pokání ze svých hříchů, Pán na ně již nevzpomíná (viz Nauka a smlouvy 58:42), a tak náplní rozhovoru s tím, s kým chodíte, není ani tak „přiznání“, jako spíše budování důvěry, diskuse týkající se vašich plánů na trvalé uzdravení a získání partnerovy podpory.
- Uzdravení – Dlouhodobé či intenzivní zaobírání se pornografií může mít navzdory tomu, že jste z něj učinili pokání, dlouhotrvající biologické, psychologické, sociální či duchovní následky. Proces uzdravování může být obtížný a trvat dlouho, ale je možné dosáhnout plného zotavení a opravdového uzdravení. Během tohoto procesu budete potřebovat vhodnou pomoc a podporu, což by mělo zahrnovat i pomoc a podporu ze strany vašeho potenciálního manželského partnera.

2. Jsem připraven(a) na vážný vztah?

Jeden z největších rozdílů mezi někým, kdo je připraven na vážný vztah, a někým, kdo není, spočívá v jejich ochotě být k tomu,

s kým chodí, naprosto upřímný. Pokud zápolíte s pornografií, můžete buď dopustit, aby váš vztah kvůli obavám poznamenala nedůvěra, nebo můžete uplatnit víru, abyste pak mohli obtíže zdolávat společně.

Ačkoli rozhovor o tom, že jste se v minulosti zaobírali pornografií, může být nepříjemný a hrozivý, tak pokud se mu vyhnete, může dojít k tomu, že se vaše pocity strachu a hanby jen prohloubí. Vaše obavy z toho, že toho druhého ztratíte, mohou dokonce zapříčinit, že celou záležitost buď popřete, nebo se s ní nesvěříte, což může později vyústit

Pro ty, kteří chodí s někým, kdo s tímto problémem zápolí

Vzhledem k tomu, že průměrný věk, kdy se mladí lidé poprvé setkávají s pornografií, je kolem 11 let, a vzhledem k tomu, že je tak snadno dostupná, bývá jí většina z nich nějakým způsobem vystavena, ještě než dosáhnou 18 let. Tato skutečnost může být v souvislosti se známostmi znepokojivá. Ale být vystaven pornografii není totéž, jako získat na ní závislost, a tento problém se může člověka dotýkat v různé míře. (Viz Dallin H. Oaks, „Vysvobození z pasti pornografie“, *Liahona*, říjen 2015, 50–55.) Dobrou zprávou je, že Usmíření Ježíše Krista může poskytnout sílu a uzdravení každému, kdo o to bude usilovat. Zde je několik otázek, které by bylo dobré uvážit s tím, jak se rozvíjí váš vztah.

ve ztrátu důvěry a narušení vašeho vztahu.

Pokud budete na druhé straně respektovat svobodu jednání toho, s kým chodíte, budete cítit jeho rozhodnutí setrvat ve vztahu i poté, co se seznámí nejen s *vašimi klady, ale i se zápory*. Ačkoli můžete stále pociťovat obavy ohledně toho, jak to dopadne, je důležité si uvědomit, že i ten druhý, pokud dostane všechny informace, vám může pomáhat ve vašem úsilí a touze odstranit pornografii ze svého života. Ale ať již to s vaším vztahem dopadne dobře, či nikoli, budete moci s Boží pomocí dál kráčet po cestě vedoucí k uzdravení.

1. Kdy a jak se mám na pornografii zeptat?

Rozhodnutí, kdy a jak toto téma při rozhovoru s tím, s kým chodíte, nadnést, můžete probrat se svými rodiči, staršími sourozenci, církevními vedoucími nebo s kýmkoli, komu důvěřujete a kdo vám podle vašeho názoru může dát dobrou radu. Najděte možnost, která vám bude připadat nejvhodnější, a pak v příhodném okamžiku, kdy se váš vztah posune do fáze, kdy se z něj stane vaše jediná či vážnější známost, tento rozhovor uskutečňte.

To neznamená, že se hned na prvním rande musíte druhého začít vyptávat na jeho minulost, ale tak jak se váš vztah bude rozvíjet, můžete usilovat o inspiraci Ducha, aby vám pomohl poznat, jak a kdy se toho druhého zeptat, zda se v minulosti zaobíral pornografií.

2. Jak mám reagovat?

Když se s tím, s kým chodíte, začnete upřímně dělit o své pocity, může to přinést uzdravení. Když zjistíte, že se ten druhý zaobíral pornografií, je důležité vnímat i své vlastní myšlenky a pocity – odhalení této skutečnosti může způsobit, že začnete být vůči němu kritičtí, že se rozzlobíte, že vás to ochromí nebo se budete cítit podvedeni. To, že vám to sdělí, však zároveň může mezi vámi posílit důvěru, soucit, lásku a empatii. Při své reakci berte v úvahu pocity toho druhého i své vlastní.

3. Jak postupovat dál?

Zjištění, že člověk, s nímž chodíte, zápolí s pornografií, by mělo být příčinou znepokojení, ale nezradte jeho důvěru tím, že byste o jeho osobních obtížích vyprávěli druhým. Důvěrný rozhovor s biskupem či psychoterapeutem, nebo – se svolením toho, s kým chodíte – s některým z přátel či s vedoucím, kterému důvěřujete, by mohl být také užitečný.

Když se budete rozhodovat, zda setrvat ve vztahu, nebo ne, měli byste neustále usilovat o vedení ze strany Ducha. Mohou vám však být užitečné také následující návrhy:

- Zeptejte se toho druhého, nakolik pornografie ovlivnila jeho život a jakou fází procesu uzdravování prochází. Je zapotřebí, aby svou touhu vymazat pornografii ze svého života dával najevo tím, že podniká příslušné nezbytné kroky.
- Mějte na paměti, že zabývá-li se někdo určitými druhy pornografie (například dětskou pornografií), je to důležitou známkou toho, že dotyčný potřebuje profesionální pomoc a že může být nebezpečný.
- Uvědomte si, že moc Spasitelova Usmíření je skutečná. Můžete odpustit a ten druhý může být uzdraven.
- Rozhodněte se, že se ve svém vztahu nespokojíte s ničím méně, než s naprostou upřímností a se způsobilostí uzavřít sňatek v chrámu.
- Vezměte na vědomí, že uzdravování

a zotavování si vyžádá určitý čas. Může docházet k opětovným návratům k pornografii, a tak ti, kteří usilují o uzdravení, budou potřebovat podporu. To zahrnuje i porozumění tomu, co je spouštěčem (co může dotyčného přimět k tomu, aby se pornografií zaobíral), a podporu a pomoc při stanovování vhodných ochranných opatření.

- Pokud váš vztah směřuje k uzavření sňatku, ujistěte se, že se oba shodnete na tom, že pornografie je nepřijatelná a že neodráží zdravý sexuální vztah v manželství.

Tou nejdůležitější součástí postupu je spoléhat se na to, k čemu vás nabádá Duch Svatý, což může být cokoli od toho, že máte pokračovat ve vztahu – s tím, že obtíže s pornografií musí přestat; až po to, že máte vztah ukončit, ale dál podporovat snahu toho druhého se změnit. Ať již se rozhodnete jakkoli, měl by ten, s kým chodíte, chápat, že se váš postoj může změnit v závislosti na tom, s jakým úspěchem, či neúspěchem své obtíže s pornografií překonává.

Společné úsilí o překonání obtíží s pornografií

Překonat obtíže s pornografií může sice být časově náročné a namáhavé, ale je to možné. A v konečném důsledku může společné úsilí o překonání obtíží s pornografií posílit váš vztah díky tomu, že oba získáte hlubší porozumění. Usmíření Ježíše Krista a naučíte se jeden druhého podporovat ve chvílích, kdy se setkáte s protivenstvím. V rámci společného úsilí překonat tento problém zvažte tyto náměty:

- Církevní internetové stránky **overcoming pornography.ChurchofJesusChrist.org** obsahují mnoho zdrojů a materiálů (včetně informací o církevním programu pro odvykání závislosti), které vám oběma mohou pomoci zorientovat se v procesu uzdravování.
- Zvažte možnost si na rozhovory o pornografii vyhradit konkrétní místo a čas, abyste se ve svém vztahu nezaměřovali zejména na ně. Když budete o obtížích s pornografií hovořit, neznevažujte toho druhého a nejednejte povýšeně. Váš vztah má být bezpečným útočištěm, kde můžete oba pociťovat, že se vám dostává lásky a podpory, a kde vás naopak nikdo nevyslychává ani neponižuje.
- Ochranu před pokušením vám mohou pomáhat zajišťovat duchovní praktiky. Povzbuzujte se navzájem k tomu, abyste si vytvořili a posilovali pravidelné duchovní návyky – včetně smysluplného studia písem a uctívání Boha v chrámu (tam, kde je to možné), svěcení dne sabatu, služby druhým, pravidelného půstu a upřímné modlitby – s hlubší touhou posílit svůj vztah ke Spasiteli a k Nebeskému Otci. Tento vztah vám může

pomoci snížit vliv pornografie na váš život. Učednictví představuje celoživotní úsilí a síla, kterou jakožto následovníci Krista získáme, nám pomůže v životě překonat veškeré překážky, a nejen obtíže s pornografií.

- Pokud se vaše vlastní úsilí nesečkává s úspěchem, nemějte obavy ani se nestyďte vyhledat pomoc vyškoleného odborníka v oblasti duševního zdraví, který se zaměřuje na závislost na sexu. Může vám být schopen pomoci lépe pochopit, jak postupovat při nápravě zaobírání se pornografií a jak vyřešit jeho skryté příčiny.
- Pamatujte na to, že nás obklopují nevhodná média, která nás pokoušejí ke hříchu. To, jak rychle se ten, s kým chodíte, dokáže v případě, že znovu klopýtne, opět dostat na správnou cestu, je dobrým ukazatelem jeho závazku se pornografie ve svém životě zbavit. Pokud ale začínáte mít pocit, že si přejete, aby se ten druhý změnil, více než si to přeje on sám, měli byste znovu zvážit, zda ve vztahu pokračovat.
- Vliv, který máte na toho, s kým chodíte, může být velmi výrazný, ale nemá být hlavním důvodem změny jeho chování. Touha po změně musí vycházet z jeho nitra, nikoli od vás.

Usilujte zejména o vedení ze strany Nebeského Otce a pamatujte na to, že díky Spasiteli vždy existuje naděje. Jeho milost postačuje na to, aby nás uzdravila a změnila. Jeho Usmíření je dostupné vám oběma, aby vám dodávalo sílu a pomáhalo vám odpouštět. Nicméně ten, kdo zápolí s pornografií, musí k tomu, aby tento problém dokázal překonat, o Spasitelovu pomoc aktivně usilovat. Nikdo to nemůže udělat za něj. Mějte víru a důvěřujte Nebeskému Otci. On vás ve vaší konkrétní situaci povede. ■

Mobilní telefony jsou v Chile drahé,

ale já jsem si v roce 2016 stanovila cíl, že si na něj vydělám. Celý rok jsem ve velkoobchodě nakupovala sladkosti a sušenky *alfajores** a prodávala jsem je kamarádům ve škole. Veškerý zisk jsem si šetřila. Nechodila jsem na oběd do restaurace ani jsem nechodila do kina.

Nechtěla jsem o telefon žádat rodiče. Přála jsem si, abych mohla říct, že jsem si na něj vydělala sama. Otec mě povzbuzoval. „Vytvrvej, Carol,“ říkal mi.

Hodně jsem se toho naučila. Nic není zadarmo. Dosáhnout cílů je dřina, ale nikdy bychom to neměli vzdát. Když si na něco vyděláme a uvědomíme si, kolik práce nás to stálo, více si toho vážíme.

Naučila jsem se, že se musím rozhodnout, čeho chci dosáhnout a kam se chci dostat. Když si přeji mít svatbu v chrámu, musím chodit na shromáždění, na seminář a poté na institut a na akce mladých svobodných dospělých. A musím chodit na rande se způsobilými mladými muži. Dosahování cílů vyžaduje, abychom nyní přinesli oběť pro získání něčeho lepšího v budoucnosti.

Carol, 15, Chile

* Tradiční jihoamerická sušenka.

MLÁDEŽ

V TOMTO ODDÍLE

52 **Od šikany ke křtu**
Starší Hugo Montoya

54 **Božská Destiny**
Emma C.

56 **Přátelé, kteří se se mnou
podělili o své světlo**
Mariana M. Laraová

58 **Nebojí se dělit o pravdu**
Michael R. Morris

62 **Otázky a odpovědi**

64 **Slovo na závěr:
Hlavní úhelný kámen
naší víry**
President Gordon B. Hinckley

Když mi bylo 17 let, čelil jsem ve škole silnému tlaku ze strany svých vrstevníků. Ani přátelé, které jsem měl, nesdíleli mé hodnoty. Spolu s přáteli jsme se věnovali mnoha vhodným činnostem – hrávali jsme například basketbal nebo fotbal. Oni však také pili alkohol a kouřili, což byly činnosti, kterých jsem se s nimi neúčastnil.

Jednou byla naše skupinka venku před školou, kde jsme se učili na test, který jsme měli psát později toho dne. Byli se mnou dva z mých nejbližších přátel, Juan a Francisco (jména byla změněna). V jedné chvíli kdosi vytáhl zapalovače a cigarety. Pomyslel jsem si, že se mí přátelé začali při učení nudit a že zapomněli, že jsem tam také. Mýlil jsem se, jak jsem zjistil, když se ke mně obrátili se slovy: „Nastal čas, aby se Hugo naučil kouřit.“

Než jsem vůbec stihl zareagovat, přiskočili ke mně Juan a Francisco a chytli mě za paže, z každé strany

OD ŠIKANY KE KŘTĚ

Starší
Hugo Montoya
Sedmdesátník

jeden. Drželi mě a kdosi mi vtiskl mezi rty cigaretu. Mé tělo okamžitě zareagovalo odmítavě, a tak jsem cigaretu vyplivl na zem, daleko od sebe. Záhy nato jsem ucítil, jak mě do lícni kosti napřímo udeřila sevřená pěst. Vyhrožovali mi: „Tu cigaretu zapálíme znovu a ty se naučíš kouřit. Neházej ji na zem. Pokud to uděláš, tak uvidíš!“

V té chvíli jsem si uvědomil, že jsem v pěkné kaši. Zavřel jsem oči a v rychlé modlitbě jsem požádal, aby přišla nějaká pomoc. Bezprostředně poté, co jsem se pomodlil, zastavilo a zaparkovalo poblíž nás auto naší učitelky. Učitelka vystoupila a zeptala se, co děláme. Přátelé mě pustili. „Připravujeme se na test,“ ujistili učitelku. Vešli jsme do školy a napsali zmíněný test, a tím to skončilo.

Navzdory tomu, jak nepříjemný zážitek to pro mě byl, jsem svým přátelům odpustil. Věděl jsem, že nerozumějí můj měřítkům ani mému rozhodnutí žít podle Slova moudrosti, a proto jsem jim odpustil a rozhodl se, že k nim nebudu chovat negativní pocity. Po škole jsem odjel na misi, ale s Juanem a Franciscem jsem zůstal v kontaktu. Často jsem jim psal, abych se s nimi podělil o evangelium a o své svědectví o Ježíši Kristu. Vybídl jsem je, aby činili pokání a začali chodit na shromáždění. K mému velkému úžasnu to jeden z nich skutečně udělal.

Dříve jsem často zval své přátele na nedělní shromáždění, ale nikdo z nich

pozvání až do té doby nepřijal. Ačkoli jsem na shromáždění nemohl s Juanem chodit já sám, pomáhali mu a přátelili se s ním můj tatínek a bratři. Má rodina Juana přijala a on se cítil na shromáždění dobře. Začal se pozvolna měnit,

a Francisca. Díky tomu mám dva nejlepší přátele, které jsem kdy poznal, a nyní jakožto členové Církve společně pracujeme na podpoře království Božího.

Vždy dodržujte měřítka Církve, dokonce i když se ocitnete ve velmi složitě

Vaše přátelství a spravedlivý příklad bude požehnáním pro vaše přátele i pro další pokolení.

a nakonec se rozhodl, že se dá pokřtít. Měl jsem z toho velkou radost, a ještě větší radost jsem měl, když mi řekl, že se naučil mít rád Ježíše Krista díky mým dopisům. Když jsem se vrátil z misie, sblížil jsem se také s Franciscem, a po nějaké době se i on a jeho manželka dali pokřtít. Juan a Francisco patří k mým nejbližším přátelům dodneška.

Zmíněné události ovlivnily můj život. Zjistil jsem, že nejlepší možností, jak ovlivnit život druhých, je vést spravedlivý život, mít druhé rád a pomáhat jim. V brožurce *Pro posílení mládeže* se píše: „Chcete-li mít dobré přátele, buďte sami dobrým přítelem. Ukažte, že máte o druhé zájem; usmívejte se a dejte jim najevo, že vám na nich záleží.“¹ Takto mi Pán pomohl postupovat v případě Juana

situaci, jako se to stalo mně. Brožurka *Pro posílení mládeže* uvádí: „Zatímco se snažíte být pro druhé přítelem, nesnižujte svá měřítka. Pokud na vás přátelé naléhají, abyste udělali něco špatného, buďte těmi, kdo stojí za tím, co je správné.“² I kdyby se zdálo, že všichni ostatní dělají něco, co je v rozporu s příkázáními, zůstaňte silní, protože váš příklad má velkou moc. Buďte takovým příkladem, jaký si vaši přátelé budou moci vybavit, když se ocitnou v nouzi. V některých případech, jak tomu bylo i v tom mém, může být vaše přátelství tím, co jim pomůže něčemu se naučit, činit pokání a obrátit se. ■

POZNÁMKY

1. *Pro posílení mládeže* (2012), 16.
2. *Pro posílení mládeže*, 16.

Božská Destiny

*Moje kamarádka byla obvykle stále veselá.
Co by ji tak mohlo trápit?*

Emma C.

Jsem z Francie, ale spolu se sestrou jsme strávily rok na východě Spojených států na výměnném studijním pobytu. V té době jsme se setkaly se spoustou lidí, ale největší dojem na mě udělala dívka jménem Destiny. Stala se jednou z mých nejlepších kamarádek. Hodně jsme toho spolu podnikaly – ve škole, po vyučování i s mou sestrou. Destiny byla vždy veselá. To jsem na ní měla nejraději.

Pak jsem si jednoho dne všimla, že je ustaranější, než jsem ji kdy dříve viděla. Zeptala jsem se jí, co se stalo. Řekla, že o tom nechce mluvit. Pak jsem si všimla, že v ruce drží papír. Vzala jsem ho a přečetla jsem si, co je na něm napsáno.

Někdo jí napsal něco neuvěřitelně zlomyslného. Na nepodepsaném lístku stálo, že je ošklivá, že ji nikdo nemá rád, že neexistuje důvod, aby byla naživu, a že by se měla zabít. Nikdy bych nevěřila, že by někdo takový, jako byla ona, mohl být takto napaden. Hluboce mě zasáhlo, když jsem si uvědomila, jakou bolestí prochází.

Od té doby jsem se ještě více snažila být Destinou kamarádkou – nejen s ní trávit čas, ale vždy

ji podpořit a obzvláště k ní být upřímná. Vysvětlila jsem jí, že je dcera Boží, požehnaná božskou podstatou, hodna obdivu a schopna dosáhnout něčeho velkého.

Je těžké snažit se mít sám sebe rád, když se k vám druzí chovají nepěkně a kritizují vás. Když jsem se s Destiny spřátelila, naučila jsem se, že někdy tím nejlepším způsobem, jak druhým pomoci, je mít je rádi a pomoci jim poznat, kdo skutečně jsou.

Když jsem se na konci roku musela vrátit do Francie, Destiny mi řekla něco, čeho si vždy budu vážit. „Emmo,“ řekla, „ty jsi mě zachránila. Než jsi přišla, tak jsem se chtěla zabít. Ale potom jste mi se sestrou moc pomohly, už jen tím, že jste se o mě zajímaly. Dnes mám ráda sama sebe i vás.“

Ve škole je mnoho dětí, které zažívají šikanu, které jsou týrané nebo osamělé. Najděte způsob, jak jim pomoci. Mluvte s nimi, přemýšlejte o nich, buďte k nim laskaví. To by udělal i Spasitel a někdy i jednoduchý pozdrav nebo úsměv může všechno změnit. ■

Autorka žije ve Francii.

Mariana M. Laraová

Žila jsem s maminkou v malém městě v Mexiku, kde se všichni znali. Věděla jsem, co je správné a co je špatné, ale byla jsem zmatená a byla jsem jediná aktivní mladá žena v celém městě.

Chtěla jsem zapadnout do kolektivu, tak jsem udělala to jediné, co tenkrát dávalo smysl – našla jsem si přítele. To byla jedna z prvních chyb, které jsem začala dělat. Začala jsem podléhat tlaku vrstevníků a věřit, že jsem dost stará na to, abych se rozhodovala sama, což znamenalo, že jsem se stala neaktivní mladou ženou, která žila v temnotě.

Rok jsem žila v temnotě a každý další den byl o něco temnější. Má špatná rozhodnutí vedla k hádkám s rodinou, až jsem si uvědomila, že s nimi už nemohu bydlet. Ale teprve až zemřel můj blízký přítel, který byl členem Církve, jsem si uvědomila, že mi něco schází. Naneštěstí jsem z toho vinila Boha a evangelium. Přestala jsem věřit, že požehnání přicházejí skrze poslušnost. Věděla jsem, že když se nerozhodnu začít žít podle evangelia, budu nadále ignorovat své spojení s Církví a žít světským způsobem.

Seděla jsem na své posteli v tmavém pokoji, plakala jsem a litovala jsem se, když jsem si uvědomila, že mám strach – strach z toho být sama a nemít si s kým promluvit, strach z toho, že nedokážu napravit všechny chyby, kterých jsem se dopustila, strach z toho, že mi nikdo, a obzvlášť Bůh, neodpustí.

Nakonec jsem se s prarodiči, kteří nejsou členy Církve, přestěhovala do Minnesoty v USA. Můj nevlastní otec letěl

PŘÁTELÉ, kteří se
se mnou **PODĚLILI**
o své **SVĚTLO**

se mnou a tu první neděli, co jsme tam byli, jsme šli na shromáždění, ale jen na shromáždění svátosti. Ještě před koncem shromáždění jsem se rozhodla, že z Církve odejdu, ale když jsme šli k autu, tak jsem ke svému překvapení uviděla, jak se nás snaží dohnat biskup. Položil nám několik otázek a pozval nás, abychom příští neděli opět přišli – a my jsme to udělali.

Příští neděli, právě když končilo shromáždění svátosti a ještě než jsem stačila vstát, mě obklopily mladé ženy ze sboru – mladé

ženy, které mi pomohly změnit můj život.

Náhle jsem vstoupila do úplně jiného světa – do světa, ve kterém byl biskup a presidentka Mladých žen, kterým na mně záleželo, a především mladé ženy, které se každý den snažily žít podle evangelia, udržovat vysoká měřítka a které stály za tím, co je správné. Vyzařovalo z nich takové světlo, že rozjasňovalo cestu přede mnou.

V ten okamžik jsem si uvědomila, co musím udělat: „Tak svět světlo [mé] před lidmi, ať vidí skutky [mé] dobré, a slaví Otce [mého], kterýž jest v nebesích.“ (Viz Matouš 5:16.) A tak jsem začala tím, že

jsem každý týden chodila na shromáždění a Vzájemné sdružení, každý den jsem četla Knihu Mormonovu a modlila se, oblékala jsem se cudně, mluvila jsem slušněji, chodila jsem do chrámu a připravovala jsem se na obdržení patriarchálního požehnání.

Úplně jsem se změnila, ale to jsem si uvědomila až na táboře Mladých žen, kdy jsem pocítila Ducha Svatého a zjistila jsem, že mám svědectví – svědectví, které mi připomíná, že Bůh mě miluje, že pro mě má plán a že si nepřeje, abych byla osamělá. Svědectví tak jasné a silné, že mě změnilo. Svědectví, které mohu sdílet a které může rozjasňovat cestu mně i druhým. Svědectví, které se nebojí zářit ve tmě. ■

Autorka žije ve státě Baja California v Mexiku.

*Měla jsem strach
a cítila jsem se
osamělá. Poté jsem
se přestěhovala do
jiné země a poprvé po
dlouhé době jsem šla
na shromáždění.*

NEBOJÍ

SE DĚLIT O PRAVDU

Fabian, vyzbrojen svědectvím o evangeliu a jeho požehnáních, se i přes své mládí stal mocným a neohroženým členem-misionářem.

Michael R. Morris
Církevní časopisy

Nad Las Tomas, čtvrtí postavenou na písčítých svazích tyčících se nad Antofagastou, zapadá slunce. Dole se začínají rozsvěcet světla, zatímco se den v tomto přístavním městě v severním Chile chýlí ke konci.

Je sobota večer a třináctiletý Fabian H. by mohl trávit čas s kamarády. Ale Fabian, nový člen Církve, se místo toho rozhodl strávit večer s misionáři na plný úvazek. Je čas pomoci „shromážďovat Izrael“.¹

Fabian vyniká nad všemi oddanými členy-misionáři, se kterými Kellen VanNatter a Jordan Shelton během své misie na plný úvazek v Chile pracovali.

„Kdykoli měl volnou chvíli, vykonával s námi misionářskou službu,“ říká Kellen. „Když skončily letní prázdniny, nebyl smutný jen proto, že se musel vrátit do školy, ale také proto, že už neměl tolik času na to, aby s námi pracoval.“

Jordan, který strávil několik měsíců jako Kellenův společník, dodává: „Fabian s námi pracoval

čtyřikrát až pětkrát týdně – každý týden – zatímco jsme spolu sloužili v Antofagastě. Byl tím nejlepším členem-misionářem, se kterým jsme kdy pracovali.“

Co způsobí, že je mladý muž tak ochotný vykonávat misionářskou práci navzdory opovržením spolužáků a urážkám cizích lidí? Fabianova odpověď spočívá v požehnáních, které on a jeho rodina obdrželi od doby, kdy přijali evangelium – v požehnáních, o která se touží podělit s druhými.

„Nevysvětlitelná radost“

Fabian začal mít lekce s misionáři krátce poté, kdy u nich misionáři na plný úvazek zaklepli na dveře. Stále si vzpomíná na své první shromáždění svátosti.

„Když jsem přišel do kaple, nikoho jsem tam neznal, a tak jsem byl trošku nervózní,“ říká. „Pocítil jsem však něco úžasného. Měl jsem pocit, že jsem v Církvi už měsíce či roky.“

„Vždy se dělí o své *vlastní* osobní zkušenosti – jako například o to, jaké měl pocity, když šel poprvé na

Během křtu o několik týdnů později „jsem pocítil nevysvětlitelnou radost poté, kdy jsem se ponořil do vody a opět se z ní vynořil. Cítil jsem se jako nový člověk a věděl jsem, že budu následovat Ježíše Krista a budu se ze všech sil snažit dodržovat Jeho přikázání.“

Když se Fabianovi nesezdaní rodiče Leonardo a Angela k synovi během lekci s misionáři připojili, učili se o chrámovém sňatku a o věčných rodinách. „O týden později můj otec stanovil datum svatby,“ říká Fabian. „Moje matka byla velmi šťastná.“

Čtyři měsíce poté, kdy se Fabian stal členem Církve, ho do vod křtu následovala i Angela. „Bylo to úžasné požehnání,“ říká Fabian.

Další požehnání rychle následovala. Leonardo, který byl pokřtěn, když byl mladý, se vrátil k aktivitě v Církvi. Studium evangelia se v jejich domově stalo nezbytností. Členové rodiny se sblížili. Leonardo si našel stálou práci. A Fabian obdržel Aronovo kněžství.

„Moc rád jsem nositelem kněžství, protože mohu roznášet svátost členům

sboru a pomáhat jim obnovovat jejich smlouvy,“ říká Fabian. „Nejvíce mě těší, když mohu nést svátost své rodině a starším, kteří mě učili. To, s jakou hrdostí na mě otec pohlíží, když mě vidí roznášet svátost, mi dělá velkou radost.“

„To by bylo skvělé!“

Fabian začal vykonávat misionářskou práci ještě před tím, než byl pokřtěný.

„Řekl jsem svým třem kamarádům, že budu mít křest. Dva z nich přišli,“ říká. „Rád se dělím o evangelium, aby mí kamarádi rozuměli tomu, čemu věříme a co v Církvi děláme, tak aby mohli poznat evangelium, být pokřtěni a vést šťastnější život. Byl bych moc rád, kdyby se jeden z nich dal pokřtít a stal se členem mého kvora. To by bylo skvělé!“

Fabian s sebou nosí do školy Knihu Mormonovu a má u sebe také misionářské brožurky na rozdání kamarádům. Rád odpovídá na otázky ohledně Církve a zve kamarády na nedělní shromáždění a na večerní činnosti pro mládež. Nebojí

se oslovit lidi na ulici a pozvat je, jak ho tomu naučili misionáři, aby se dozvěděli více o Církvi a připravili se na křest.

„Fabianovi nezáleží na tom, zda si o něm někdo myslí, že je podivín kvůli tomu, že se dělí o své svědectví,“ říká Kellen. „Ví, že dělá to, co je správné. Ví, že duchovní věci jsou důležitější než cokoli jiného.“

Jak říká Jordan, když se Fabian dělí o své svědectví, čerpá z moci svého obrácení, lásky k evangeliu a svých požehnání.

„Viděl požehnání, která získala jeho rodina, a to ho inspirovalo k tomu, aby byl odvážný a přímočarý ve sdílení evangelia s přáteli,“ říká Jordan. „Jednou vydal jednomu zájemci svědectví o tom, jakým požehnáním bylo, když se jeho rodiče vzali, ale jak těžké pro něho bylo čekat čtyři měsíce po svém křtu na to, než byla pokřtěna jeho matka. Emoce ho přemohly až k slzám. Poté vydal svědectví o tom, že když dodržujeme přikázání, Bůh se o nás postará.“

Fabianovo svědectví z něj činí mocného člena-misionáře, dodává Kellen.

ukončení studia na střední škole misio-
nářem na plný úvazek.

„Rád bych se o pravdu podělil s těmi,
kteří ji neznají,“ říká. „Rád bych je pozval,
aby ze sebe smyli své hříchy. Rád bych je
učil tomu, jak mohou být věčnou rodi-
nou. Rád bych je pozval, aby byli šťastní

nyní a aby po tomto životě žili ve stavu
nikdy nekončícího štěstí.“ ■

POZNÁMKA

1. Viz Russell M. Nelson, „Naděje Izraele“ (celo-
světové zasvěcující shromáždění pro mládež,
3. června 2018), [HopeofIsrael.ChurchofJesus
Christ.org](http://HopeofIsrael.ChurchofJesusChrist.org).

shromáždění, a jaké má pocity, když čte Knihu Mormonovu.“

„Neříká: ‚Někdo se o tom zmínil na
shromáždění.‘ Místo toho se vždy dělí
o své *vlastní* osobní zkušenosti – jako
například o to, jaké měl pocity, když šel
poprvé na shromáždění, a jaké má pocity,
když čte Knihu Mormonovu. Je to napros-
to hodnověrné a opravdové.“

„Vždy se cítím lépe“

Sdílení evangelia přináší Fabianovi
další požehnání.

„Někdy se mi ve škole přihodí něco
špatného, ale potom mi na dveře zakle-
pou misionáři a zeptají se, jestli bych
byl ochoten pomoci jim učit,“ říká. „Když
s nimi jdu učit, mám pocit, jako bych
neměl žádné problémy. Vždy se cítím
lépe, když jdu s nimi, čtu s nimi písma
a pomáhám jim dělit se o evangelium.
Když se dělím o evangelium a o svůj
příběh osobního obrácení, posiluje to mé
svědectví. A výuka evangelia mi dává pří-
ležitost být příkladem pro druhé, včetně
své mladší sestry.“

Není divu, že jedním z Fabiano-
vých nejdůležitějších cílů je stát se po

*Fabian se připravuje strávit večer hlásá-
ním evangelia se staršími Kellenem
VanNatterem (nahore uprostřed)
a Jordanem Sheltonem (nahore vpravo).*

NIC, CO BY BYLO DŮLEŽITĚJŠÍ

„Moji drazí výjimeční mla-
dí přátelé, byli jste poslá-
ni na zemi přesně v tuto
dobu, v té nejzásadnější
době v historii světa,
abyste pomohli shromaž-
ďovat Izrael. Neexistuje
nic, co se právě nyní děje
na této zemi, co by bylo
důležitější. Neexistuje *nic*,
co by mělo větší dosah.
Naprostou *nic*.

Toto shromažďování by
pro vás mělo být *vším*.
Toto je poslání, kvůli
němuž jste byli
přivedeni na zemi.“

President Russell M. Nelson,
„Naděje Izraele“ (celosvětové zasvě-
cující shromáždění pro mládež),
3. června 2018,
[HopeofIsrael.
ChurchofJesusChrist.org](http://HopeofIsrael.ChurchofJesusChrist.org).

„Jak si mohu najít přátele s dobrými měřítky?“

„Soucit přátel podobných Kristu se nás hluboce dotýká a mění náš život. Máme si dobře pamatovat, že Pán nám často dává přátele, jež ‚jsou požehnaním, Tebou k nám z nebe seslaným‘.“

Starší Joseph B. Wirthlin (1917–2008) z Kvora Dvanácti apoštolů, generální konference v říjnu 1997.

Klíčem je laskavost

Projev jim lásku a buď laskavý. Ukaž jim, že ti záleží na nich i na jejich štěstí. Pokud oni neprojeví,

že i jim na tobě záleží, a pokud nejsou laskaví, tak asi nestojí za to o toto přátelství usilovat.

Madi B., 15 let, Arizona, USA

Poděl se o evangelium

Nové přátele s dobrými měřítky můžeš najít tak, že půjdeš učit s misionáři.

Znají dost mladých lidí, kteří si v Církvi potřebují najít přátele.

Starší Quintanilla, 20 let, Barbadoská misie Bridgetown

Modli se za své přátele

Často se modlím o to, abych poznal, jestli jsou mí přátelé těmi správnými k tomu, aby mi pomohli pozvednout má měřítká a posílit mé svědectví o Ježíši Kristu.

Imanol M., 18 let, Chihuahua, Mexiko

Bůh ti pomůže

Zjistila jsem, že když se opravdu snažím najít ty, kteří vyzařují světlo Kristovo, má to rozhodující

vliv. Nebeský Otec zná tvá přání, a pokud vykonáš svůj díl práce, On pak na tyto modlitby odpoví.

Olivia T., 18 let, Utah, USA

Žij podle svých měřítek

Buď pro ně příkladem tím, že budeš žít podle svých měřítek. A pokud máš přátele, kteří nemají stejná měřítka, ukaž jim, že v očích Božích jsou výjimeční. Ježíš měl rád všechny lidi a učil je, aby Ho následovali.

Bernard B., 19 let, Palawan, Filipíny

Cílem odpovědi je poskytnout pomoc a určitý náhled na věc; odpovědi nejsou oficiálním prohlášením církevní nauky.

Co si myslíte vy?

„Jak mohu překonat pocity osamělosti?“

Svou odpověď, a pokud chcete, také svou fotografii ve vysokém rozlišení, zašlete do 15. listopadu 2019 prostřednictvím stránek lahona.ChurchofJesusChrist.org (klikněte na „Submit an Article or Feedback“).

Odpovědi mohou být zkráceny nebo pro lepší srozumitelnost upraveny.

Jaký postoj zaujímá Církev k životnímu prostředí?

Klíčovým slovem pro porozumění našemu postoji k životnímu prostředí je *správcovství*. Neznamená to, že lidé zemi vlastní a mohou ji využívat, jakkoli chtějí, ale spíše to, že jsme zodpovědní za to, jak její zdroje využíváme. (Viz Nauka a smlouvy 104:13–15.) Přestože na zemi je „více než dosti“ (Nauka a smlouvy 104:17), Bůh si přeje, abychom to, co nám země nabízí, používali moudře (viz Nauka a smlouvy 59:20).

Bůh stvořil zemi a prohlásil, že to, co stvořil, je „velmi dobré“. (Viz Genesis 1:1, 31.) Tato země byla stvořena, aby byla domovem Božích dětí v rámci Jeho plánu spasení. Sama země bude posvěcena a obdrží svou celestiální slávu. (Viz Nauka a smlouvy 88:18–19.)

Bůh zemi stvořil tak, aby byla nejen užitečná, ale také krásná. Věci na zemi „jsou učiněny k prospěchu a užitku člověka, aby potěšily oko a rozveselily srdce“, a také aby „oživovaly duši“. (Nauka a smlouvy 59:18–19.)

Máme Boha ctít tím, že si vážíme toho, co stvořil, vyjadřujeme Mu za to vděčnost a snažíme se to udržovat krásné. Máme šetřit přírodní zdroje, chránit přírodu a vyvarovat se znečišťování nebo plýtvání.

Hlavní úhelný kámen naší víry

President Gordon B. Hinckley (1910–2008)

Patnáctý president Církve

V každém novém chrámu se koná obřadní oslava úhelného kamene v souladu s tradicí, která pochází z dávných dob. Před tím, než se začal běžně používat beton, byly základové zdi budov tvořeny velkými kameny. Vykopal se příkop a kameny byly umístěny jako pata zdi. Počínaje výchozím bodem, základová zeď se táhla jedním směrem až k úhelnému kamenu; potom zeď zabočila a táhla se do dalšího rohu, kde byl umístěn další kámen, ze kterého se zeď táhla do dalšího rohu a odtamtud do výchozího bodu. ... Poslednímu kameni se říkalo hlavní úhelný kámen a jeho položení bylo důvodem pro velkou oslavu. Po umístění tohoto úhelného kamene byly základy připraveny pro vrchní stavbu. Odtud plyne podobenství, které Pavel použil při popisu pravé Církve:

„Aj, již tedy nejste hosté a příchozí, ale spoleměšťané svatých a domácích Boží,

Vzdělaní na základ apoštolský a prorocký, kdež jest gruntovní úhelný kámen sám Ježíš Kristus,

Na němž všecko stavení příslušně vzdělané roste v chrám svatý v Pánu.“ (Efezským 2:19–21.)

Máme základní úhelné kameny, na nichž Pán založil a postavil tuto velkolepou Církev posledních dnů, „stavení příslušně vzdělané“. Jsou pro toto dílo naprosto zásadní – samotným základem, hlavními nosníky, na kterých je Církev založena. ... Zmiňuji [však] hlavní úhelný kámen, který uznáváme a ctíme jako Pána Ježíše Krista. ...

On je hlavním úhelným kamenem Církve, která nese Jeho jméno, Církve Ježíše Krista Svatých posledních dnů. Není jiného jména daného lidem, skrze něž bychom mohli být spaseni. (Viz Skutkové 4:12.) On je Původcem našeho spasení a Dárcem života věčného. (Viz Židům 5:9.) Žádný se Mu nevyrovná. Nikdo podobný zde nikdy nebyl. A ani nikdy nebude. Buď Bohu díky za dar Jeho Milovaného Syna, který dal svůj život, abychom my mohli žít, a který je oním hlavním a neochvějným úhelným kamenem naší víry a své Církve. ■

Z proslovu na generální konferenci v říjnu 1984.

Čtyři úhelné kameny Církve

President Gordon B. Hinckley svědčil o tom, že Ježíš Kristus je hlavním úhelným kamenem naší

víry. Učil také tomu, že Církev Ježíše Krista Svatých posledních dnů je postavena i na dalších základních úhelných kamenech.

Pán Ježíš Kristus

Náš Pán a Spasitel. Hlavní úhelný kámen, na němž je postavena naše víra a Církev.

První vidění

Zahájilo podivuhodné dílo znovuzřízení.

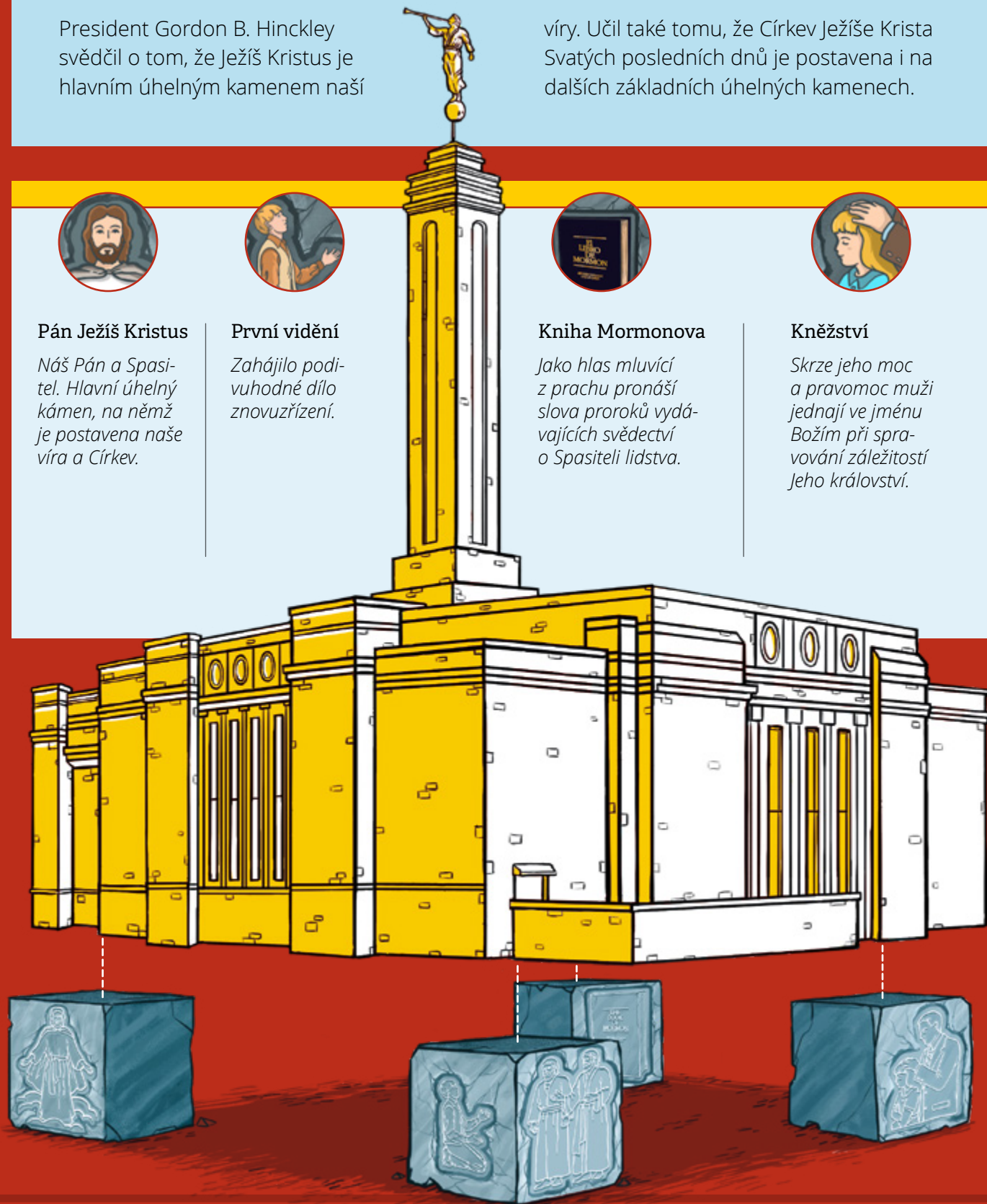
Knihy Mormonovy

Jako hlas mluvící z prachu pronáší slova proroků vydávajících svědectví o Spasiteli lidstva.

Kněžství

Skrze jeho moc a pravomoc muži jednájí ve jménu Božím při spravování záležitostí Jeho království.

MLADÍ DOSPĚLÍ

**MÁ VÁŠ POTENCIÁLNÍ
MANŽELSKÝ PARTNER
PROBLÉM S PORNOGRAFIÍ?**

*Existuje naděje a pomoc. Takto
můžete postupovat vpřed s vírou.*

42

MLÁDEŽ
**VLIV
DOBRÝCH PŘÁTEL**

52–57,
62

POJĎ, NÁSLEDUJ MNE

**EFEZSKÝM 2:
CO JE ÚHELNÝMI
KAMENY CÍRKVE?**

64

CÍRKEV
JEŽÍŠE KRISTA
SVATÝCH
POSLEDNÍCH DNŮ

Kamarád

Pozdrav
z **Demokratické
republiky Kongo**

Viz strany K4–K7

**President
Dallin H. Oaks**
První rádce v Prvním
předsednictvu

Mějme druhé rádi tak, jak má Ježíš rád nás

Ježíš dal svým učedníkům důležité přikázání: „Milujte se] vespolek, jako já miloval jsem vás.“ (Jan 15:12.) Jako Kristovi následovníci máme žít s druhými v pokoji. Vztahuje se to i na ty, kteří nevěří tomu, čemu věříme my.

Zde je několik způsobů, jak můžeme druhým projevat lásku tak, jak ji Spasitel dává najevo nám:

- Buďte laskaví k lidem, kteří se od nás liší.
- Projevujte úctu k jejich přesvědčení.
- Nikdy nikoho nešikanujte ani neurážejte.
- Pozorně naslouchejte.

- Buďte zdvořilí. Zlostně se nehádejte.
- Stůjte si za tím, co je pravdivé.
- Říkejte druhým o evangeliu s pokorou. O pravdě s druhými hovořte s láskou. (Viz Efezským 4:15.)

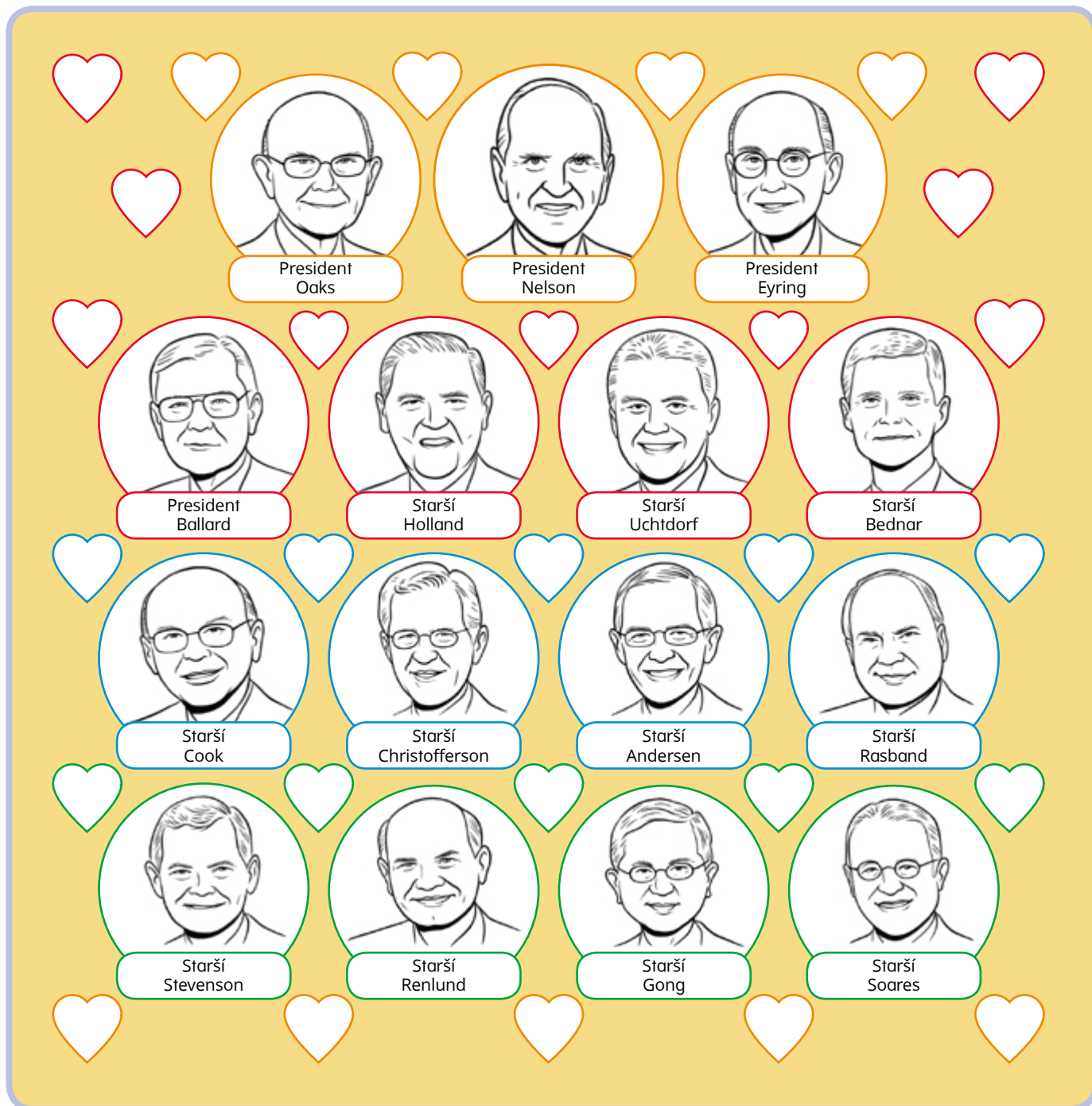
Spasitelovo přikázání mít se navzájem rádi tak, jak On má rád nás, je pro nás asi tou největší výzvou. Modlím se o to, abychom se snažili projevat lásku ve všem, co děláme. ●

Upraveno z proslovy Dallina H. Oakse, „Láska k druhým a respekt k odlišnostem“, Liahona, listopad 2014, 25–28.

Proroci a apoštolové

V písmech se píše, že Církev je postavena na základě apoštolském a prorockém, v němž je hlavním úhelným kamenem sám Ježíš Kristus. (Viz Efezským 2:20.) To znamená, že Ježíš Kristus dnes vede Církev prostřednictvím proroků a apoštolů.

Během generální konference vybarvujte obrázky jednotlivých řečníků. Nebo je vybarvěte po konferenci, až si s rodinou budete povídat o svých oblíbených proslovcech. Vždy, když někoho uslyšíte zmínit Ježíše, vybarvěte jedno srdíčko. Ježíš vás má rád!

Tato strana obsahuje podpůrné materiály ke straně 155 příručky *Pojď, následuj mne – pro jednotlivce a rodiny*.

Stačí se jen pomodlit

*Prodi se bál znovu
usnout. Co kdyby
měl další noční
mûru?*

Lucy Stevensonová

Církevní časopisy

„V modlitbě přicházím teď za Tebou“ (Zpěvník pro děti, 6).

Prodi se v posteli s trnutím posadil. Srdce mu bilo jako o závod.

Zatímco seděl ve tmě, na střechu bubnoval déšť. Slyšel, jak z fíkovníku za oknem kape voda, a vzduch mu připadal nepříjemně horký a vlhký. Zhluboka se nadechl a snažil se uklidnit. Byl to jen sen.

Vylezl z postele a nakoukl do ložnice rodičů. Maminka a tatínek pokojně spali. Jeho mladší sestra Célia byla také v posteli, stočená do klubíčka. Všechno bylo v pořádku. Jeho rodině nehrozilo žádné nebezpečí.

Prodi si vlezl zpět do postele a snažil se usnout. Pořád se převaloval a házel sebou. Věděl, že sen nebyl skutečný, ale byl tak děsivý! Přestože byl unavený, bál se znovu usnout. Co kdyby měl další noční můru?

Prodi ležel na zádech a hleděl do stropu. Snažil se myslet na něco veselého. „Nebeský Otče, opravdu jsi tam? Někteří nevědí, a proto se Tě ptám.“ Když si vybavil slova své oblíbené písně z Primárek, zaplavil ho vřelý pocit. Sestra Kioskaová je učila, že Nebeský Otec na ně vždy dává pozor. Mohou se k Němu modlit kdykoli a kdekoli.

Prodi věděl, co dělat. Vylezl z postele a poklekl, aby se pomodlil.

„Drahý Nebeský Otče,“ řekl, „mám veliký strach. Ochraňuj prosím mou rodinu před nebezpečím.

A pomoz mi prosím, abych mohl znovu usnout a nezdály se mi další zlé sny.“

Prodi pronesl svou modlitbu a vlezl si zpátky do postele. Tělo se mu uvolnilo a v mysli pociťoval pokoj. Brzy usnul.

Když se Prodi ráno probudil, oknem prosvítaly hřejivé sluneční paprsky. Z kuchyně slyšel řinčení hrnců, tak vstal a šel hledat maminku. Célia u stolu jedla zbylý maniok. Maminka trochu ohřívala také pro něj.

„Bonjour,“ pozdravila ho maminka. „Jak ses vyspal?“

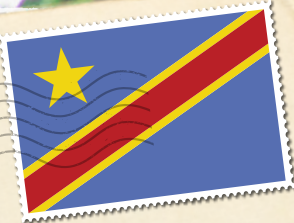
„Měl jsem opravdu děsivou noční můru,“ odpověděl Prodi. „Ale pak jsem se pomodlil. Nebeský Otec mi pomohl, abych se cítil v bezpečí.“

„Je mi líto, že se ti zdál zlý sen,“ řekla maminka. Pevně Prodiho objala a dlouho ho nepouštěla. „Ale jsem moc ráda, že ses pomodlil. Vypadá to, že ti Nebeský Otec skutečně pomohl.“

„Pomohl,“ řekl Prodi. „Dokázal jsem znovu usnout a už jsem neměl žádné zlé sny.“ Prodi maminku pevně objal. Byl moc rád, že ví, že ať už má jakkoli velký strach, stačí se jen pomodlit k Nebeskému Otci. ●

Otoč stránku a seznam se s chlapcem z tohoto příběhu!

Pozdrav z Demokratické republiky Kongo

Demokratická republika Kongo

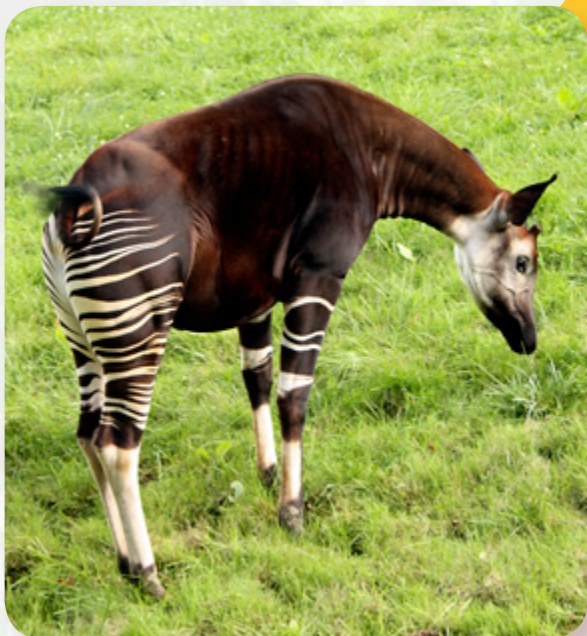
leží ve střední Africe.

Žije tam přibližně
80 milionů lidí.

Ahoj! Jmenu-
jeme se Margo
a Paolo.

Jsme na návštěvě
v Demokratické
republice Kongo.

Velkou část Demokratické republiky Kongo pokrývá deštný prales. Ten je domovem mnoha zajímavých druhů zvířat, jako jsou sloni, gorily a nosorožci. Toto zvíře se nazývá okapi.

Demokratická republika Kongo je známá nádherným tradičním uměním, ke kterému patří dřevěné sochy, pletené koše a masky.

Misionáři z naší Církve začali učit obyvatele Demokratické republiky Kongo v roce 1986. Nyní tam má Církev Ježíše Krista Svatých posledních dnů téměř 60 000 členů.

V Demokratické republice Kongo mluví většina lidí v Církvi francouzsky. Je to oficiální jazyk této země. Ale v Demokratické republice Kongo se mluví téměř 250 dalšími jazyky!

Demokratická republika Kongo má od letošního roku svůj první chrám! Tamní členové Církve jsou z toho, že mají ve své zemi chrám, nadšení.

Díky, že jste s námi Demokratickou republiku Kongo prozkoumali. Na shledanou příště!

„Jednu neděli byli všude vojáci a rodiče řekli, že bude obtížné jít na shromáždění. Řekl jsem rodičům, že bychom měli jít alespoň na shromáždění svátosti. Společně jsme projevili víru a šli jsme na shromáždění, abychom světili den Páně.“

Prodi K., 7 let, Kinshasa, Demokratická republika Kongo

„Moc ráda pomáhám druhým. Jednoho dne byl jeden kluk z mé třídy o přestávce smutný, protože neměl nic k jídlu. Šla jsem za ním a podělila jsem se s ním o svou svačinu.“

Célia Tshidibi K., 5 let, Kinshasa, Demokratická republika Kongo

Jste z Demokratické republiky Kongo? Napište nám! Váš dopis uvítáme. Viz strana K24.

Nechci být jiná!

Eliza Broadbentová

(Podle skutečné události)

„Cena duši je veliká v očích Božích.“ (Nauka a smlouvy 18:10.)

Mika se vždy těšila na hodiny tance. Moc ráda tam poslouchala hudbu. Bavilo ji procvičovat jelení skok a provádět ho přesně tak, jak to má být. A nejraději měla, když celá třída tančila společně. Vypadalo to, jako by všechny tanečnice byly stejné. Měla při tom pocit, že tam není ta jediná s Downovým syndromem.

Dnes se učily nový taneční krok. Mika sledovala, jak

učitelka skáče vysoko do vzduchu. Sledovala, jak to zkoušejí i ostatní dívky. Některým to šlo hned. Některým to chvíli trvalo. Mika to zkoušela znovu a znovu, ale nedokázala to udělat správně.

„Pomůžeš mi, paní učitelko?“ zeptala se Mika.

Dívka vedle Miky se na ni podívala. Poté se naklonila ke kamarádce. „Proč tak divně mluví?“ zašeptala. Obě dívky se otočily a podívaly se na Miku.

Po hodině Mika celou cestu domů mlčela.

Když dorazili domů, maminka v kuchyni hnětla těsto. Měla na tváři mouku. Někdy to Miku rozesmálo. Ale dnes jen hodila tašku na zem a sesula se na židli v kuchyni.

„Jaká byla hodina tance?“ zeptala se maminka.

„Hrozná,“ řekla Mika. „Požádala jsem o pomoc a nějaká holka řekla, že divně mluvím. A pak na mě zírala.“ Mika sklopila oči. „Už nechci chodit na hodiny tance.“

„Ale Miko!“ řekla maminka. „To je mi moc líto. Velice rádi se s tatínkem díváme, jak tančíš. Jsme velmi hrdí na to, jak moc se snažíš!“

Mika cítila, jak se jí oči zalévají slzami. „Nemám ráda ten svůj Downův syndrom. Nelíbí se mi, že mám jiný obličej. Chtěla bych, aby pro mě nebylo tak těžké naučit se něco nového. Musím procvičovat i to, jak mluvit!“

Tatínek si sedl vedle Miky a položil jí ruku kolem ramen. „Miko, máme tě *moc* rádi. Vůbec nic bychom na tobě neměnili.“

Ale Mika jen zakroutila hlavou a zakryla si rukama tvář. „Nechci být jiná. Chci se toho Downova syndromu zbavit!“

Maminka a tatínek chvíli mlčeli.

„Mám nápad,“ řekla maminka. Mika vykoukla zpoza rukou. „Co kdyby ses pomodlila a zeptala se Nebeského Otce, jak tě vnímá *On*?“

Mika se nad tím zamyslela. Ráda se modlila. Pomalu přikývla. „Napsala bys mi tu otázku, abych si pamatovala, na co se mám zeptat?“

Maminka jí otázku napsala na papír. Mika si poté papír vzala a šla se modlit do svého pokoje.

Když se o několik minut později vrátila do kuchyně, její tvář zářila jako sluníčko. „Nebeský Otec mi odpověděl!“ zvolala.

„A co ti řekl?“ zeptala se maminka.

„Řekl: ‚Miko, mám tě rád přesně takovou, jaká jsi,‘“ odpověděla. „A řekl to HODNĚ hlasitě!“

Příští týden Miku na hodině tance už netrápilo, co si ostatní dívky myslí o tom, že má Downův syndrom. Místo toho si všimla jiné dívky, Sáry, která byla smutná. Pro Sáru bylo také těžké naučit se některé nové kroky.

Když Mika přišla domů, rozhodla se Sáře napsat dopis. Nakreslila spoustu srdíček. Maminka jí pomohla s pravopisem.

„Milá Sáro,“ napsala Mika. „Jsi skvělá tanečnice. Chtěla bych se s tebou kamarádit. Jsem moc ráda, že jsi v mé třídě.“

Mika se nemohla dočkat, až Sáře dopis dá. Chtěla, aby i Sára byla na hodinách tance šťastná a měla pocit, že ji druzí mají rádi. ●

Autorka žije v Utahu v USA.

Starší Stevenson na návštěvě Chile

Apoštolové cestují
po celém světě,
aby pomáhali
lidem a učili je
o Ježíši Kristu.

Starší Gary E. Stevenson a sestra Lesa Stevensonová navštívili s prezidentem Russellem M. Nelsonem a sestrou Wendy Nelsonovou Chile, aby se zde zúčastnili velmi důležité události. Ve městě Concepción měl být zasvěcen nový chrám!

Tento nádherný nový chrám je druhým chrámem, který byl postaven v Chile, a osmnáctým v Jižní Americe.

Děti přišly společně s rodiči, aby si vyslechly zvláštní modlitbu presidenta Nelsona, kterou byl chrám zasvěcen.

Laura a Alicia O. pomáhaly položit poslední kámen na vnější straně chrámu. Tomu se říká úhelný kámen chrámu. Poté bylo možné chrám zasvětit.

V Chile často dochází k zemětřesením. Chrám Concepción v Chile je postaven na speciálních základech, aby byl ochráněn před poškozením, kdyby nějaké zemětřesení udeřilo.

„Dnes jsem měl pocit, jako bych se ocitl v nebi.“

Nyní mohou členové Církve Ježíše Krista Svatých posledních dnů, kteří toho jsou hodni, vstoupit do chrámu a dát se zpečetit se svou rodinou a sloužit tím, že budou vykonávat chrámové křty!

Starší Renlund navštěvuje děti

Starší Dale G. Renlund se svou ženou, sestrou Ruth L. Renlundovou, navštěvuje mnoho míst, aby pomáhal lidem učit se o Ježíši Kristu. Přednáší proslovy a mluví s misionáři. Ale ať už jede kamkoli, velmi rád se setkává s dětmi, aby jim mohl potřást rukou. Někdy je dokonce navštěvuje i v Primárnkách!

„Chcete se dozvědět jedno tajemství? Můj oblíbený církevní časopis je *Kamarád*. Pokaždé si přečtu nejdřív ten!“

Starší Renlund si přeje, aby všechny děti věděly, že Nebeský Otec je zná a má je rád.

Bílý čepec pro Florence

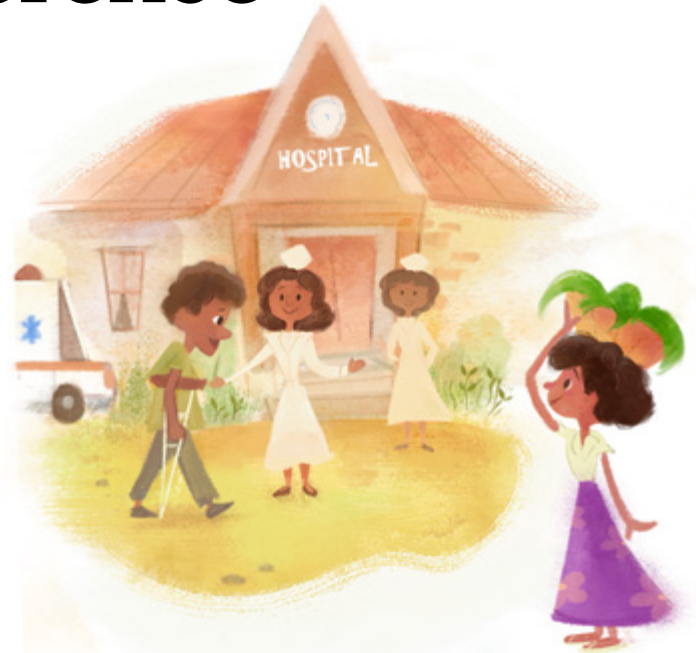
Jordan Monson Wrightová

(Podle skutečné události)

Třináctiletá Florence Onyejekweová došla na své obvyklé místo na přelidněném tržišti v nigerijském městě Ontisha. Ulice byla plná prodejců, kteří volali na zaneprázdněné nakupující. Ženy na hlavách za chůze vyvažovaly rance. Škola zrovna skončila, začínaly prázdniny a Florence věděla, že její kamarádi si užívají volna. Florence však trávila prázdniny prodejem natě veronie tady na tržišti. Byla to jediná možnost, jak si vydělat peníze na školné.

Florence si ale nestěžovala. Její maminka koneckonců trávila na tržišti každý den dlouhé hodiny prodejem yamů, aby mohla nakoupit jídlo pro svou rodinu. Maminka

pracovala velmi tvrdě. Vlastně oba rodiče. Ale vzhledem k nedostatečnému vzdělání si nemohli příliš vybrat, co

budou dělat. Florence už skoro dokončovala základní školu. Kdyby snad mohla dál chodit do školy, možná by se jí podařilo dostat dobře placenou práci, a mohla by tak pomáhat své rodině.

Když se Florence vrátila domů, našla své rodiče a zeptala se: „Myslíte, že bych mohla jít na střední školu? A možná na univerzitu?“

Maminka se podívala na nnama (tatínka) a zavrtěla hlavou. „Univerzita stojí mnohem víc, než si můžeme dovolit,“ řekl nnama. Florence sklopila hlavu a zírala na své boty. Nechtěla, aby maminka a nnama viděli, jak je zklamaná.

O pár dnů později se Florence zastavila v nemocnici, aby vyzvedla nějaké léky. Nemocnice byla skoro tak rušná jako tržiště, ačkoli ne tak hlučná. Florence sledovala zdravotní sestry s nažehlenými bílými čepci. Představila si v takové uniformě sama sebe, jak ve velké nemocnici pomáhá nemocným lidem a stará se o miminka. Možná by se i ona mohla stát zdravotní sestrou.

Florence si uvědomovala, že rodiče mají pravdu – získat vzdělání bude těžké. Uměla ale také pilně pracovat. Rozhodla se to zkusit.

Florence si bez ohledu na to, kolik povinností musela každý den zvládnout, našla čas i na studium. Složila přijímací zkoušky na střední školu a nam si půjčil dost peněz na to, aby mohla jít studovat. Později zjistila, že studentům zdravotnických škol finančně pomáhá vláda. Měla svůj sen na dosah!

Ale když nadešel čas na zdravotnickou školu nastoupit, začala Florence trochu pochybovat. Co když to bude příliš náročné? Co když tam bude osamocená? Sklonila hlavu a modlila se: „Drahý Bože, prosím, dej mi sílu nastoupit na zdravotnickou školu a pilně se učit.“

Na zdravotnické škole se Florence naučila, jak pacientům podávat léky a jak udržovat lékařské nástroje čisté, aby na nich nebyly žádné bakterie. Jejím pacientům se někdy dařilo lépe, a jindy zase hůře. Často se modlila o odvahu. Po třech dlouhých letech Florence školu dokončila a dostala ocenění jako nejlepší studentka ve své třídě. Její sen se naplnil! Konečně mohla nosit bílý čepce pro zdravotní sestry, a navíc dokázala vydělat dostatek peněz na to, aby mohla pomáhat své rodině.

Mnoho let poté navštívila Florence malou odbočku v Ghanské misií Akkra. Její manžel, Christopher Chukwurah, tam působil jako president misie. Florence se tam setkala s dětmi, které nemohly pravidelně chodit do školy. Nebyly si jisté, co budou v budoucnu dělat. Připomínaly Florence ji samotnou, když byla ještě dítě. „Co bych tak mohla říct, abych jim pomohla?“ modlila se v duchu.

Poté pocítila jasné vnuknutí: Řekni jim o svém životě.

Florence se zamyslela nad svým životem. Pracovala v nemocnicích v Nigérii a ve Spojených státech. Vzala si skvělého muže a společně našli Církev Ježíše Krista Svatých posledních dnů. Stala se matkou. Nyní pomáhá misionářům, aby byli zdraví a mohli pilně pracovat. Nebeský Otec jí pomohl stát se zdravotní sestrou. Pomohl jí dokázat toho mnohem více, než si sama představovala. A totéž by mohl udělat i pro tyto děti.

Florence se na děti podívala a usmála se. „Znáte ty bílé čepce, které nosí zdravotní sestry? Jednou jsem takový čepce viděla a rozhodla jsem se stát zdravotní sestrou...“ ●

Autorka žije v Michiganu v USA.

Na tomto obrázku je Florence, když měla konečně svůj vlastní bílý čepce!

Brooklyn P., 9 let, Utah, USA

Vloni jsem si v knihovně půjčila knihu o dívce, která začala psát blog. Myslela jsem si, že to bude zábavná kniha, protože hlavní postava byla stejně stará jako já a moje maminka také píše blog. A tak jsem čekala, že mi ta kniha bude blížká.

Přečetla jsem jen pár stránek, když ta dívka vzala jméno Páně nadarmo. Po přečtení této části jsem v nitru neměla moc dobrý pocit. Ale četla jsem dál, protože jsem doufala, že to bylo ojedinělé. Přečetla jsem pár dalších stran a ona to řekla znovu.

Šla jsem za maminkou a řekla jsem jí, co jsem zjistila. Nevěděla jsem, jestli mám číst dál, nebo ne. Maminka řekla, že se mám rozhodnout sama. Ale souhlasila, že asi

není dobré číst dál, když ta dívka říká něco, o čem víme, že je to špatné. Maminka řekla, že to obzvláště není dobré, pokud bere jméno Páně nadarmo.

Řekla jsem si, že se podívám, zda se to bude opakovat, a tak jsem si knihu prolistovala. Zjistila jsem, že tato dívka bere jméno Páně nadarmo zcela běžně. Rozhodla jsem se knihu vrátit, aniž bych ji dočetla.

Byla jsem smutná, že autorka knihy brala jméno Páně nadarmo. Ale když jsem knihu vrátila, měla jsem radost, že jsem se rozhodla správně. Vím, že jsem následovala „Má měřítko evangelia“ z brožurky *Víra v Boha*, kde se píše: „Budu číst a sledovat pouze to, co těší Nebeského Otce.“ Vím, že jména Nebeského Otce a Ježíše máme používat jen zbožně a s úctou. ●

Mám číst dál?

Vše dokáží zvládnout v Kristu, který mne posiluje.

(Viz Filipenským 4:13.)

**Sestra
Joy D. Jonesová**
Generální
presidentka
Primárek

Výzva týkající se chrámu

„Srdce dětí se obrátí k otcům jejich.“ (Nauka a smlouvy 2:2.)

Jednu neděli jsem se svými rádkyněmi navštívila jedno církevní shromáždění. Ve svých proslovech jsme mluvily o chrámu a o důležitých věcech, které se tam odehrávají. Po shromáždění za mnou přišel dvanáctiletý chlapec jménem Colby a podal mi ruku. Bavili jsme se o chrámu. Poté jsem ho vyzvala, aby vyhledal jméno některého z předků své rodiny, které by mohl vzít do chrámu.

Zanedlouho mi od Colbyho přišel dopis. Napsal mi:

„Šel jsem domů a našel nové jméno. Ukázalo se, že jsem našel svého praprapradědečka!

Za nějaký čas jsem šel do chrámu a dal jsem se za

něho pokrýt. Bylo to úžasné, protože mě za něho křtil můj bratr a tatínek mě za něho konfirmoval.

Měl jsem hřejivý pocit, který mi přinesl pokoj. Myslím si, že to, co jsem pro pradědečka udělal, bylo opravdu dobré, protože teď může jít do celestiálního království a žít se svou rodinou. Po celý zbytek dne jsem se cítil skvěle.

Také jsem zjistil, že nikdo neví, kdo byli rodiče mého praprapradědečka, a tak můžu vyhledat i jejich jména a vzít do chrámu i je!“

Colby je pro nás úžasným příkladem! Bez ohledu na to, kolik je vám let, můžete i vy být příkladem své rodině a přátelům. Můžete se o evangelium podělit s každým, koho znáte – i se svými předky! ●

Ukaž a vyprávěj

Tento měsíc je generální konference! Tady se dočtete, co se některým dětem na konferenci líbí.

Rád poslouchám příběhy a sbor, když zpívá. Také rád poslouchám podobenství, která vyprávějí.

Yuri H., 8 let, Taoyuan, Tchaj-wan

Rád naslouchám prorokovi, protože skrze něho mluví Pán.

Andrés C., 12 let, Valle del Cauca, Kolumbie

Rád sleduji konferenci, protože se rád učím od proroků a rád trávím tento čas s rodinou.

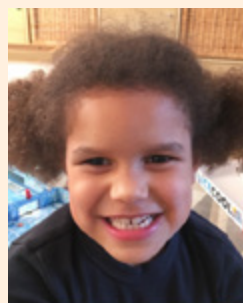
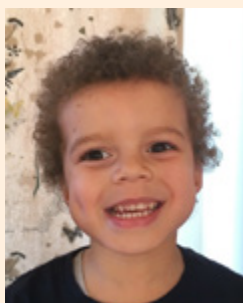
David J., 9 let, Sololá, Guatemala

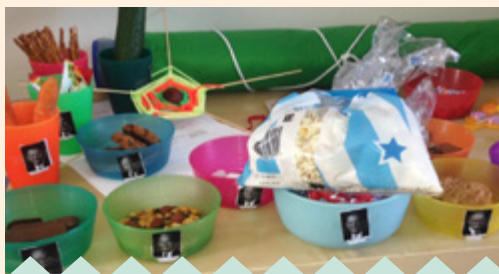
Abel C. a Tina S., 10 a 9 let, z Bong County v Libérii jsou bratr a sestra. Abelovi se konference líbí, „protože tam každý rok vyjadřujeme podporu našemu prorokovi jako prezidentovi Církve“. Tině „se líbí, když prorok mluví o chrámech“.

Anna B., 10 let, z Maharashtry v Indii se na konferenci dívá s maminkou. Na každou konferenci si bere deník a propisky, aby si zapsala svědectví a poselství, která uslyší.

David a Juliana M., 4 roky a 6 let, z provincie Jižní Holandsko v Nizozemsku naplní 15 misek dobrotami a na každou z těchto misek umístí fotku některého apoštola nebo člena Prvního předsednictva. Když jeden z těchto bratří mluví, snědí to, co v příslušné misce je.

Sloužil Pánu ve španělštině

Jennifer Maddyová
(Podle skutečné události)

Představte si, že vám váš kamarád podá tu nejlepší knihu, jakou kdy četl. Otevřete ji... a zjistíte, že si ji nemůžete přečíst. Kniha je v jiném jazyce! Co byste udělali?

V počátcích Církve byla Kniha Mormonova vytištěna jen v angličtině. President Brigham Young povolal dva misionáře, aby kázali evangelium v Mexiku a přeložili Knihu Mormonovu do španělštiny. K tomu ale potřebovali pomoc od někoho dalšího. Netušili, že za oceánem Bůh připravoval jednoho muže, který jim poskytne přesně tu pomoc, kterou potřebovali.

Meliton Gonzalez Trejo pocházel z bohaté rodiny ve Španělsku. Ve škole se pilně učil a stal se důstojníkem španělské armády. Vždy ho zajímalo náboženství, ale nemohl najít žádné, které by mu připadalo zcela správné. Jednou slyšel jiného důstojníka hovořit o skupině lidí, kteří sami sebe nazývali „Svatí“. Patřili k Církvi Ježíše Krista Svatých posledních dnů a prorok Boží je zavedl

do oblasti Skalitých hor ve Spojených státech amerických. Meliton pocítil silnou touhu se s nimi setkat. Připojil se k vojenské výpravě na Filipíny a doufal, že by mu to mohlo pomoci, aby se později dostal do Spojených států. Práce však Melitona zaměstnávala natolik, že mu návštěva Svatých začala připadat méně významná.

Pak Meliton vážně onemocněl. Vzpomněl si, proč přicestoval na Filipíny, a pomodlil se k Bohu, aby věděl, co má udělat. Tu noc měl Meliton zvláštní sen. Pomohl mu pochopit, že má odjet do Skalitých hor.

Jakmile se Meliton uzdravil, pokračoval ve své cestě do Spojených států. Dne 4. července 1874 dorazil do Kalifornie a odtamtud zamířil do Salt Lake City v Utahu.

Když se tam konečně dostal, narazil na problém: dokázal přečíst anglický text, ale nikdy předtím anglicky nemluvil. Nemohl se s nikým dorozumět! Rozhodl se ale, že když s lidmi nemůže mluvit, získá si jejich pozornost jinak. Meliton si oblékl svou uniformu španělské

armády a pochodoval sem a tam ulicemi města. Jak doufal, mnoho lidí si ho všimlo! Konečně ho zpozoroval jeden člen Církve – bratr Blanchard, univerzitní profesor, který mluvil španělsky. Bratr Blanchard Melitonovi pomohl usadit se v Salt Lake a učil ho evangelium. Meliton byl brzy pokřtěn.

Bratr Blanchard ho také představil presidentu Brighamovi Youngovi. Meliton presidentu Youngovi sdělil, že by ze všeho nejrady přeložil Knihu Mormonovu do španělštiny.

President Young Melitona požádal, aby misionářům, kteří putovali do Mexika, pomohl části Knihy Mormonovy přeložit. Meliton strávil mnoho týdnů překladem anglického textu do španělštiny. Každou noc svůj překlad procházel a kontroloval s misionáři. Misionáři trochu španělsky mluvili, ale měli pocit, že tento důležitý překlad si žádá rodilého mluvčího. Věděli, že Meliton byl odpovědí na jejich modlitby. V roce 1875 byl překlad

vydán. Jmenoval se *Trozos Selectos del Libro de Mormon* (Vybrané pasáže z Knihy Mormonovy).

Misionáři byli nyní připraveni odejít do Mexika. Naložili 1 500 výtisků přeloženého písma na koně a vydali se na cestu. Lidé hovořící španělsky si mohli poprvé přečíst Knihu Mormonovu ve svém jazyce! Ačkoli žil Meliton tisíce kilometrů daleko ve Španělsku, Nebeský Otec ho zavedl přesně tam, kde měl být. Meliton díky své statečnosti a víře pomohl přinést slovo Boží nesčíslně lidem. ●

Autorka žije v Utahu v USA.

Meliton Gonzalez Trejo (1844–1917) sloužil na několika misích v Mexiku a pokřtil některé z tamních prvních členů Církve. V roce 1886 Meliton pomohl dokončit překlad celé Knihy Mormonovy do španělštiny.

Pavlovy misionářské cesty

Marissa Widdisonová
Církevní časopisy

Apoštol Pavel cestoval poté, co byl Ježíš vzkříšen, do různých zemí, aby o NĚm učil druhé. Tenkrát ještě nebyla auta ani letadla, a tak chodil hodně pěšky. Někdy plul na lodi.

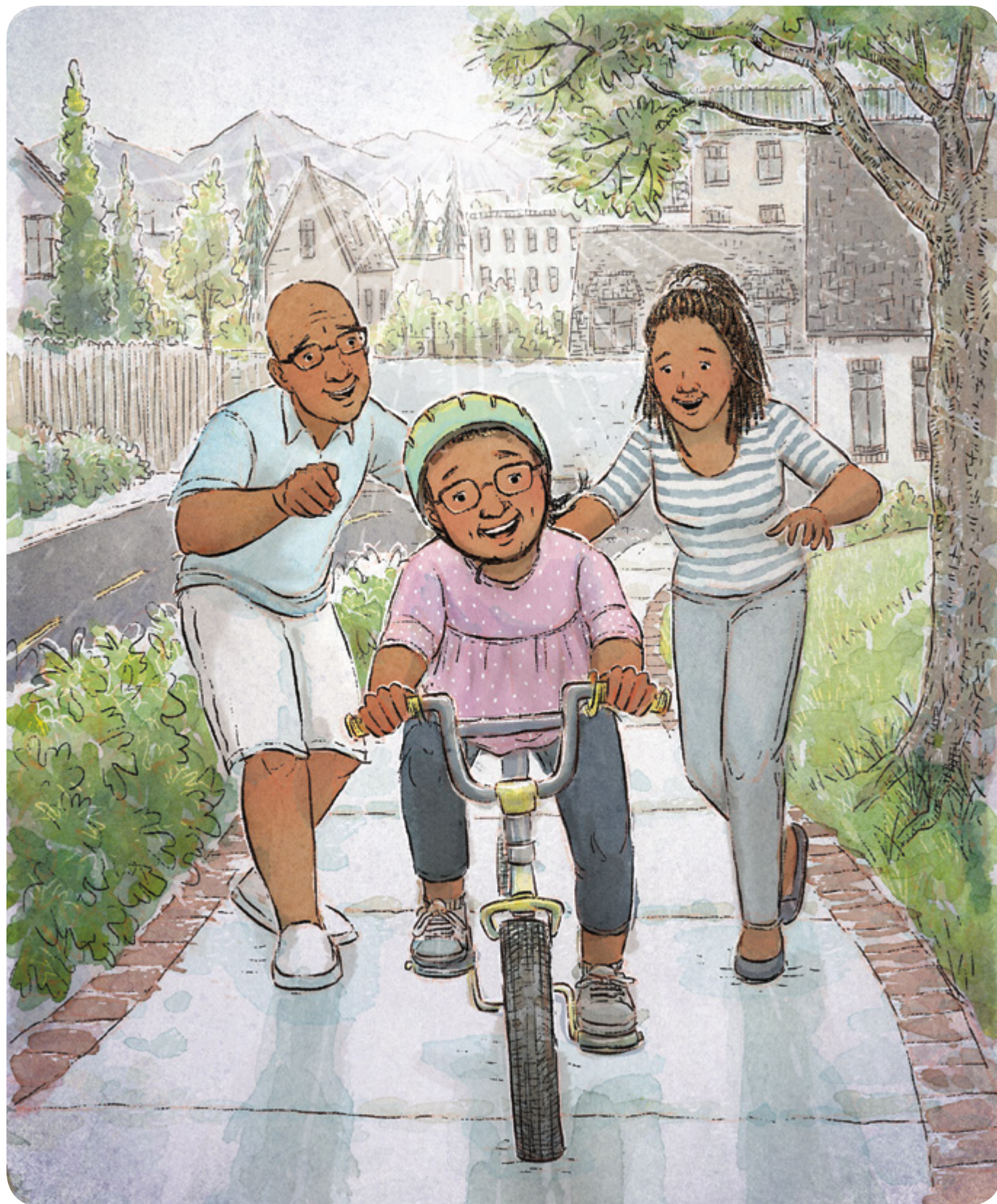
Pavel učil lidi v chrámech a v domovech. Učil je na skalnatých vrcholcích kopců i v ulicích měst.

Mnoha lidem se to, čemu Pavel učil, nelíbilo. Někdy Pavla poslali do vězení. Někdy Pavel onemocněl.

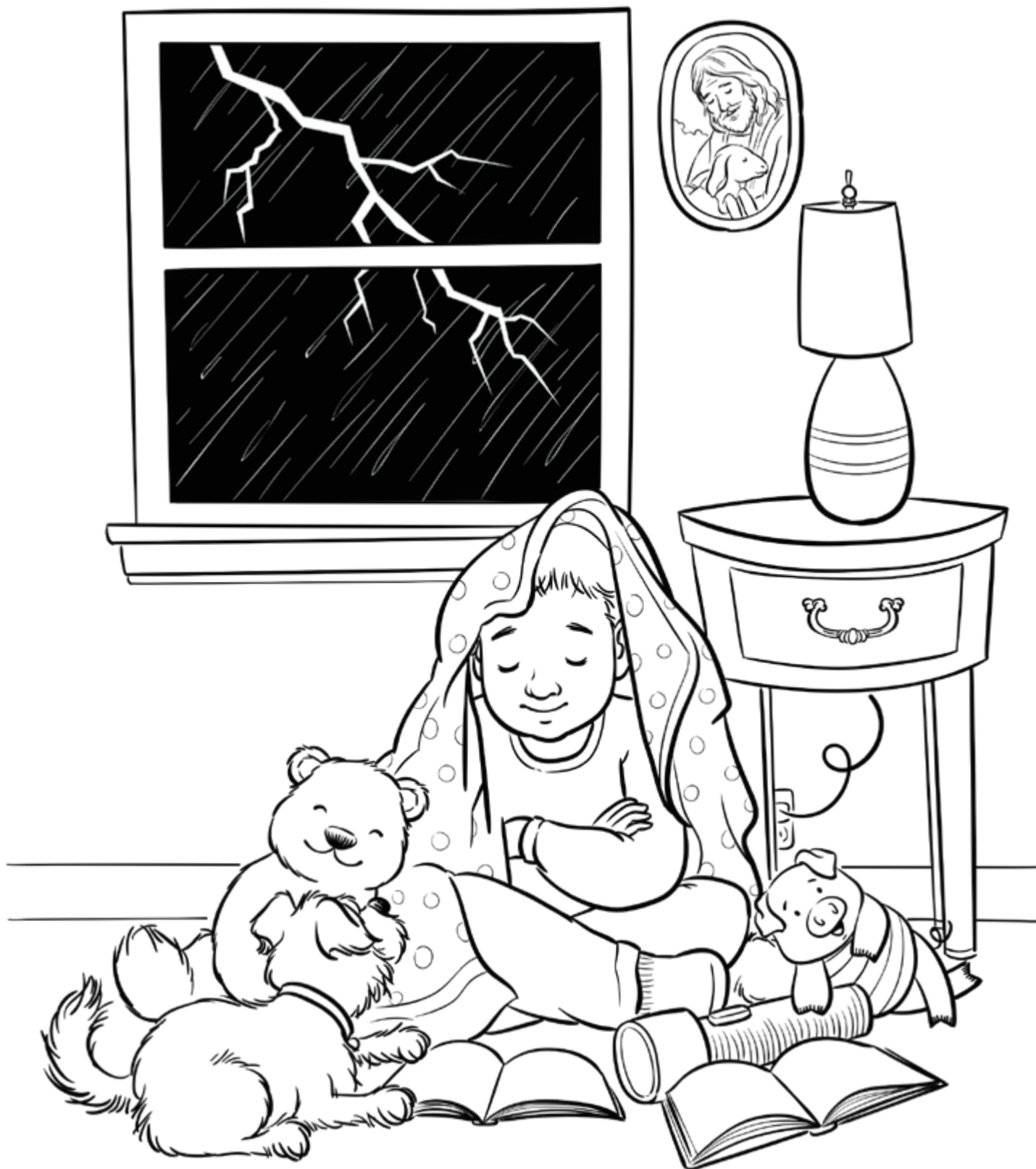

Ale uprostřed všech těchto těžkostí měl Pavel víru. Řekl: „Všecko mohu v Kristu.“ Věděl, že Ježíš mu pomůže být silný.

Ježíš Kristus může dodat sílu i mně. Má mě rád a já Jeho také! ●

Ježíš mi může pomoci zvládnout to, co je těžké

Drazí rodiče,

jedním z hlavních poselství Nového zákona je to, že v Kristu můžeme nalézt pokoj a radost bez ohledu na svou životní situaci. Časopis Kamarád se tento měsíc chce podělit o podobné svědectví.

- Na straně K4 chlapec nachází útěchu, když se mu zdají zlé sny.
- Na straně K8 si dívka s Downovým syndromem připomíná, že ji Nebeský Otec miluje.
- Na straně K15 nás plakát učí tomu, že s pomocí Ježíše Krista je možné vše.
- Na stranách K20–K23 je nám Pavel příkladem víry.

Až budete časopis společně číst, všimněte si, jak Ježíš a Nebeský Otec pomohli lidem v každém z uvedených příběhů. Mohli byste si podtrhat slova, která popisují těžkosti, jimž tito lidé čelili. Poté si zakroužkujte slova, která popisují pomoc, již obdrželi. Jako rodina si promluvte o tom, jak jsou od nás zkoušky někdy odňaty, a jindy jsme posíleni, abychom je zvládli. Ať tak či onak, Ježíš a Nebeský Otec nás milují a můžeme se na Ně obracet!

Doufáme, že pro vás tento měsíc bude radostný,
váš *Kamarád*

Jak do *Liahony* zaslat výtvarnou práci nebo zkušenost vašeho dítěte

Navštivte stránky *liahona.ChurchofJesusChrist.org* a klikněte na „Submit an Article or Feedback“ [„Odeslat článek nebo zpětnou vazbu“]. Nebo je spolu se jménem, věkem a bydlištěm dítěte (město) zašlete e-mailem na adresu *liahona@ChurchofJesusChrist.org* s následujícím svolením: „Já, [vložte své jméno], dávám Církvi Ježíše Krista Svatých posledních dnů svolení k tomu, aby použila příspěvek mého dítěte v církevních časopisech, na internetových stránkách Církve a na sociálních sítích.“ Už se na vaše příspěvky moc těšíme!

Najděte Liahonu ukrytou uvnitř!

OBSAH

- K2** Mějme druhé rádi tak, jak má Ježíš rád nás
- K4** Stačí se jen pomodlit
- K6** Pozdrav z Demokratické republiky Kongo
- K8** Nechci být jiná!
- K10** Apoštolové ve světě: Starší Stevenson na návštěvě Chile
- K11** Apoštolové ve světě: Starší Renlund navštěvuje děti
- K12** Bílý čepce pro Florence
- K14** Mám číst dál?
- K15** K zamyšlení: Vše dokáží zvládnout v Kristu
- K16** Výzva týkající se chrámu
- K17** Ukaž a vyprávěj
- K18** Příklady odvahy: Sloužil Pánu ve španělštině
- K20** Příběhy z písem: Pavlovy misionářské cesty
- K23** Omalovánka: Ježíš mi může pomoci zvládnout to, co je těžké